

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

ΕΝΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΧΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Του εκ της περιφήμου νήσου Ίδρας· και του αγίου Νεομάρτυρος

ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Ἀθλήσαντος ἐν τῇ Νήσῳ Κρήτῃ τῆς ἐπαρχίας Σιτειᾶς.

Διήγησις περὶ τῆς ἀγίας Κάρας τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου Φιλίππου. Μαρτύ-
ριον τοῦ ἀγίου Νεομάρτυρος Παντελεήμονος. Ἀθλήσις τοῦ ἀγίου Νεο-
μάρτυρος Ἀναστασίου. Διήγησις τοῦ ἀγίου Δανιὴλ τοῦ ἐξ Ἰσραηλι-
τῶν καὶ ὁπτασία καὶ βίος τοῦ ἀγίου Μητροφάνους ἐπισκόπου Βορονε-
ζίας τοῦ Ρώσσου.

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΗ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΡ. ΔΟΥΚΑΚΗ

Προσκυνητοῦ τοῦ ἐκ Καλαμῶν τῆς Πελοποννήσου.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ

1896

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥΝ ΧΡΙΣΤΟΝ

Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἁράτω
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

Μάρκ. Η'. 24.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΟΥ ΕΝΔΕΚΑΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ(*)

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΕΝΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΧΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΝΗΣΟΥ ΥΔΡΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΤΗ: ΝΗΣΩ: ΚΡΗΤΗ: ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΣΙΤΕΙΑΣ

Υαλλομένη τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ Νοεμβρίου.

Ἐσπέρας ἐν τῷ μικρῷ ἑσπερινῷ ἱστῶμεν στίχ. 5' καὶ ψάλλομεν προσόμοια τοῦ
Ἀποστόλου δύο καὶ τῶν ἁγίων ἀνὰ δύο. Τοῦ Ἀποστόλου.

Ἦχος α'. Τῶν Οὐρανίων Ταγμάτων.

Πῶ σὲ καλοῦντι προθύμως κατηκολούθησας, Φίλιππε θεηγόρε, Ἰησοῦ
τῷ Σωτῆρι, ἐγνώκεις ὅτι πάντως αὐτὸς ἐστίν, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνάρχου
Πατρὸς, ὁ Συναῖδιος Λόγος, ὁ Γεννηθεὶς ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου Μη-
τρός.

Δεῖξον Χριστὲ τὸν Πατέρα, καὶ ἐξαρκέσει ἡμῖν, ὁ Φίλιππος ἐβόα τῷ αὐ-
τοῦ Διδασκάλῳ, Χριστὸς δὲ ἀντεδόθηκε πρὸς αὐτόν, οὐ γινώσκεις με Φί-
λιππε; ὅτι ἐγὼ τοῦ Πατρὸς μου καὶ ὁ Πατὴρ, ἐν ἐμοὶ ἐστὶν ἀχώριστος.

Τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Ἦχος α'. Πανεύφημοι Μάρτυρες ὑμᾶς.

Πῶν πιστῶν τὰ στίφη ἐν χαρᾷ ἅπαντα συνέλθετε, καὶ Νεομάρτυρος
Ἰμελψατε, νέαν πανήγυριν, ἐτησίαις ὕμνοις τῷ Χριστῷ κραυγάζοντες·
σοὶ δόξα πρέπει Κύριε ἅπαντα, ὅτι ἀνέδειξας, ἐν τοῖς ἄθλοις γενναϊστάτον
Κωνσταντίνον, χρόνις ἐν τοῖς ὕστερον.

(*) Τὸ παρὸν παράρτημα εἶναι ἐκτὸς τῆς τάξεως τοῦ Μεγάλου Συναξαριστοῦ καὶ ὁ
βουλούμενος νὰ τὸ ἀποκτήσῃ, ἄς προσέλθῃ εἰς τὸν ἐκδότην Κ. Χ. Δουκάκη προσκυνητήν.

Μαρτύρων ἀγλᾶσμα τερπνόν, Κωνσταντίνε ἐνδοξε, τῆς ἀσεβείας ἀντίπαλε, καὶ θεῖε πρόμαχε τῆς θεοσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἡγώνισαι, μὴ παύσῃ τοῦ Κυρίου δεόμενος ὑπὲρ τῶν πόθῳ σου, ἐκτελούντων τὰ μνημόσυνα, στηριχθῆναι ἐν αὐτῇ καὶ σώζεσθαι.

Τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Εν ἐσχάτοις διέλαμψας, τοῖς καιροῖς, ὥσπερ ἥλιος, τὰ τῆς γῆς πληρώματα ἐν τοῖς ἄθλοις σου, Παντελεήμον φωτίζων νῦν, διώκων νοσήματα καὶ παρέχων τοῖς πιστοῖς, ἱαμάτων χαρίσματα, τοῖς ἐν πίστει σε, τὴν πανέροτον μνήμην ἐκτελοῦσι, καὶ τιμῶσι τὴν σορόν σου, τὴν τῶν λειψάνων αἰδιμεν.

Φωτοδόλοις ἐλλάμψεσι, τῶν θαυμάτων πανένδοξε, καταυγάζεις Κρήτην τε, καὶ Τιτάρινον, Παντελεήμον Ἑλλάδα τε, τὴν ἐνεγκαμένην σε, φρυκτωρῆαις δαδουχεῖς, καὶ πληροῖς τὰ αἰτήματα, τῶν τὴν λάρνακα, τῶν σεπτῶν σου λειψάνων προσιόντων, καὶ τὴν κόνιν λαμβανόντων εἰς ἱατρείαν ἐκ πίστεως.

Δόξα τοῦ Ἀποστόλου, ἡχ. πλ. β'.

Απόστολε Χριστοῦ Φίλιππε θεηγόρε, Κήρυξ τῆς χάριτος διαπρύσιος, καὶ Ἀμιμητῆς τοῦ σωτηρίου Πάθους ἐχρημάτισας· αὐτὸν οὖν ἰκέτευς δεόμεθα Πανεύρημε, ἵνα παράσχῃ ἡμῖν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ τὸ μέγα ἔλεος τοῖς ἐκτελοῦσι πόθῳ τὴν σεβασμίαν μνήμην σου.

Ἦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Δόξα, ἡχος πλ. δ'.

Πῶς ἐξείπω τῆς σῆς καρδίας τὸ μεγαλόψυχον, ἢ πῶς τοὺς ἀθλητικούς σου ἀγῶνας κατ' ἀξίαν εὐφημήσω, Κωνσταντίνε ἀδαμάντινε; νικῶσι γὰρ λόγους βροτῶν, καὶ τὰς παρ' ἀγγέλων εὐφημίας μόνας ἐκδέχονται· ὁ γὰρ ἐν σώματι τὰς βασάνους, ὡς ἀσώματος καρτερήσας, καὶ παρὰ τῶν ἀσωμάτων δίκαιον εὐφημεῖσθαι· μεθ' ὧν καὶ συναγαλλόμενος εἰς αἰῶνας πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῷ σὲ στεφανώσαντι.

Ἦ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος Δόξα, ἡχος δ'.

Γενναίως ἐν τῇ ἀθλήσει καρτερῶν, ἀθλητὰ Χριστοῦ, Παντελεήμον νεόθυτε, ὑπέφερες ραβδισμούς καὶ μάστιγας, στρεβλώσεις καὶ κάκωσιν, καὶ θάνατον βίαιον δοξάσας, τὸν σὲ ἀντιδοξάσαντα Κύριον, καὶ τὴν τῶν θαυμάτων ἐνέργειαν βραβεύσαντα, καὶ νῦν συμβασιλεύεις αὐτῷ αἰωνίως αἰδιμεν· ἀλλὰ μὴ παύσῃ πρεσβεῖν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν τελούντων τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή. Εἰς τὸν στίχ. ἡχος β'. Οἶκος τοῦ Εὐφραθά.

Εὐτε πάντες πιστοὶ, προσδράμωμεν ἐν οἴκῳ, τοῦ θεοῦ Ἀποστόλου, αὐτοῦ τὴν θείαν χάραν πιστῶς περιπτυσσόμενοι.

Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Εὐτε αἱ στρατιαὶ, Ἀγγέλων τὸν ἐν ὕλῃ, ὡς ἄβυλον γενναίως τοὺς ἄθλους ὑποστάντα, νῦν Κωνσταντίνον δέξασθε.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Πράττεζαν μυστικῇ, προτίθεται τοῖς πᾶσι, Παντελεήμων νέος ἐν τῇ αὐτοῦ ἀθλήσει, δευτε πιστοὶ τρυφήσωμεν. Δόξα τριαδικὸν ὁμοιον.

Πριάδα τὴν σεπτὴν, Πατέρα, Λόγον, Πνεῦμα, ἐκήρυξεν ὁ νέος μάρτυς Παντελεήμων, ἕνα Θεὸν ἀχώριστον. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Δέσποινα ἀγαθὴ, πρεσβείαις Κωνσταντίνου, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, τὸν σὸν υἱὸν δυσώπει, σωθῆναι ἡμᾶς ἅπαντας.

Νῦν ἀπολύεις. Τὸ Τρισάγιον, τὰ Ἀπολυτίκια καὶ ἡ Ἀπόλυσις.

Τοῦ Ἀποστόλου, ἡχος α'.

Εκ τῆς πυρίνης αἵγλης τοῦ Θεοῦ Πνεύματος ἐμπνευσθεὶς Ἀπόστολε Φίλιππε, τὴν Οἰκουμένην πᾶσαν κατεφώτισας τοῖς διδάγμασι, καὶ τοῖς λόγῳ μόνῳ θαύμασιν ἐστήριξας, καὶ τῷ σὺ Διδασκάλῳ προσήγαγες, ἦν περίσῳζε διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ, ταῖς πρὸς Θεὸν πρεσβείαις σου, δωρούμενος ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Τοῦ ἁγ. Κωνσταντ. ἡχ. α'.

Πὺν λαμπρὸν γόνον Ὑδρας καὶ τῆς Ῥόδου τὸ καύχημα, καὶ Νεομαρτύρων τὸ κλέος, Κωνσταντίνον τιμήσωμεν· ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, τὴν μνήμην ἐκτελοῦντες τὴν αὐτοῦ, ἵνα λάβωμεν πλουσίαν τὴν ἀμοιβὴν παρὰ Θεοῦ κραυγάζοντες· δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι Χριστῷ· δόξα τῷ σὲ ἐνισχύσαντι· καὶ ἐν ὑστέροις καιροῖς σὲ στεφανώσαντι.

Δόξα ἡχος ὁ αὐτὸς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος Τῆς ἐρήμου πολιτῆς.

Πὺν γενναῖον ὀπλίτην καὶ ἀκμαῖον ἀδάμαντα, τὸν καρτερικὸν στρατιώτην, νέον Παντελεήμονα, τιμήσωμεν. Ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς, ἀνδρείως γὰρ ἐκήρυξε Χριστόν, νικητῆς τροπαιοφόρος κατὰ τῆς πλάνης γενόμενος ὃ βοῶμεν. Δόξα τῷ ἐνισχύσαντι Χριστῷ, δόξα τῷ στεφανώσαντι, δόξα τῷ δωρουμένῳ διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

Καὶ νῦν. Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγόμενου.

ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΛῶ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν στίχ. ι'. Ψάλλομεν προσόμοια τοῦ Ἀποστόλου δ' καὶ τῶν Νεομαρτύρων ἀνά γ'.

Τοῦ Ἀποστόλου. ἡχος πλ. β'. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Πράξιν μὲν ἐπίβασιν, εἰλικρινοὺς θεωρίας, θεωρίαν τέλος δέ, φιλοθέου πράξεως Μάκαρ θέμενος, τὸν Χριστὸν ἡξίωσαι, τοῦ πατρὸς τὴν δόξαν, ἀποδείξαι σοι τὴν ἄφραστον, καὶ γὰρ ἐφίεται, πᾶσα λογικὴ φύσις ἐνδοξε, Θεοῦ τοῦ ὑποστήσαντος καὶ τοῦ ποθουμένου τετύχηκας, τούτου παραυτίκα, δεξάμενος σφραγίδα τὸν Υἱόν, ἐν παρρησίᾳ δυσώπησον, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Θείαις ἀναβάσεσι, διὰ παντὸς κεχηρμένος, ὡς Μωσῆς τὸ πρότερον, τὸν Θεὸν θεάσασθαι ἐπεπόθησας, καὶ γνωστῶς εἶδες δέ, τὴν αὐτοῦ Εἰκόνα δεδεγμένος πρὸς ἐμφέρειαν. Πατὴρ γὰρ σύντομος, γνῶσις ὁ Υἱὸς καὶ ἀπόδειξις. Υἱὸς δὲ καὶ Γεννῆτερος, μία ἡ οὐσία γνωρίζεται, καὶ ἡ διὰ πάν-

των, ταυτότης ἀναφέρεται σεπτῶς, καὶ βασιλεία καὶ δύναμις, δόξα καὶ προσκύνῃσι.

Ἔτερα τοῦ αὐτοῦ. Ἦχ. α'. Τῶν Οὐρανίων ταγμαίων. Πρὸ θεοῦ τέμενος ἐνθα τὸ Σκῆνος πέλει τὸ σόν, ὥσπερ Νειλῶα ρεῖθρα πλημμυρεῖ ἀεννάως, Φίλιππε παμμακάρε, καὶ δαψιλῶς οἱ ἐν πίστει προστρέχοντες, ψυχῶν ὁμοῦ καὶ σωμάτων παντοδαπῇ, ἀπαντλοῦσι τὰ ἰάματα.

Κέκτηται μάκαρ ἡ Κύπρος τὴν θείαν Κάραν σου, λαμπρῶς ἐπιτελοῦσα σὴν σεβάσμιον μνήμην, Φίλιππε Θεόφρον καὶ ἐν αὐτῇ, ἐγκαυχωμένη ἀγάλλεται, ὅτι αὐτὴν ἐκ κινδύνων καὶ συμφορῶν ἐκλυτροῦσαι ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἔτερον τοῦ ἁγ. Κωνσ. ἡχ. δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν. Φιλεόρτων συστήματα, πανδημεῖ νῦν συνδράμωμεν, καὶ κοινὴν πανήγυριν συγκροτήσωμεν. Ἰδοὺ γὰρ πάντας ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς ἐστίασιν, καὶ χαρὰν πνευματικὴν, τὸ τῆς Ὑδρας καλλώπισμα, καὶ ἐξαίρετον, ἡμῶν πάντων ἀγλαΐσμα καὶ κλέος, Κωνσταντίνος ὁ γενναῖος, Νεομάρτύρων τὸ καύχημα.

Ἰδε νέος στερρόφυκος, Ἰδε Μάρτυς περίδοξος, Ἰδε πῶς ὡς πρόβατον ἡμερώτατον, ὁ Κωνσταντίνος, παρέδωκεν ἑαυτὸν εἰς θάνατον, δι' ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, καὶ τυθεὶς ἀνελήλυθεν εἰς οὐράνια, ἵνα λάβῃ τῆς νίκης τοὺς στεφάνους, καὶ χορεύῃ σὺν Ἀγγέλοις καὶ σὺν Μαρτύρων στρατεύμασιν.

Ὡς ἀστέρα νεόφυτον, ταῖς ἀκτίσι τῶν ἁθλῶν σου Ἐκκλησίαν ἅπασαν κατακαυγάζοντα· ὡς εὐσεβείας ὑπέρμαχον, ὡς πλάνης ἀντίμαχον, ὡς νοσοῦντων ἱατρὸν, ὡς ἀήττητον Μάρτυρα, καὶ ἀγλαΐσμα γενεᾶς ἡμετέρας, συνελθόντες ἐν ἁσμάτων μελωδίαις, σὲ Κωνσταντίνε γεραίρομεν.

Ἔτερα τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ἡχος α'. Τῶν Οὐρανίων ταγμαίων.

Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες ἐν τῇ σεπτῇ ἐορτῇ τοῦ νεοῦ θλου, πόθῳ καὶ θερμῇ προθυμίᾳ, κροτήσωμεν τοῖς ὕμνοις βοῶντες αὐτῷ, Παντελεήμον νεοῦ θλου, μὴ διαλείπῃς πρεσβεύειν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν τελούντων σου τὴν μνήμην πιστῶς.

Πικ Τίπαρινος τῆς νήσου τὸ γένος ἔλκων σοφέ, τῆς Κρήτης λαμπρὸς γόνος, ἀνεφύης καὶ τέλος, ἀθλήσεως ἀνύσας ὑπὲρ Χριστοῦ, τὴν Ἑλλάδα ἡγίασας, τοῖς θαύμασι λειψάνου σου τοῦ σεπτοῦ, οἷς παρέχεις τοῖς προσφάουσιν.

Συνωνυμῆσας τῷ πάλαι Παντελεήμονι, νέος ὡσαύτως ὥφθης, ἀθλητῆς ἱκατὰ πάντα, μητρός σου ὑποθήκαις, βασάνους δεινάς, Παντελεήμον ὑπέμεινας, Ἀγαρηνῶν ἀσεβείας τὴν φλεγμονὴν, διελέγξας ἀνδρικώτατα.

Δόξα, ἡχος πλ. β'.

Ποῦ μεγάλου Φίλιππε φωτός, ταῖς ἀστραπαῖς πυρωθεὶς, παγκοσμίως ἐξέλαμψας φωστῆρ· τὸν Πατέρα δὲ τῶν φώτων, ἐν Υἱῷ ζητήσας εὖρες,

ἐν τῷ φωτὶ τὸ φῶς γὰρ εὐρίσκεται, καὶ γὰρ οὗτος σφραγὶς ἰσότητος, δηλῶν τὸ ἀρχέτυπον, ἐν Ἀπόστολῃ δυσώπει, τοὺς ἐσφραγισμένους τῷ θείῳ περιώζεσθαι Αἵματι.

Ἡ τοῦ ἁγ. Κωνσταντ. ἡχος ὁ αὐτός.

Σήμερον ἐξέλαμψεν ὡς ἀστὴρ νεοφανής, ἐν τῷ τῆς Ἐκκλησίας στερεώματι, τοῦ Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου ἡ σεβάσμιος πανήγυρις, τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν κατακαυγάζουσα. Δεῦτε οὖν φιλέορτοι πάντες, πνευματικῶς πανηγυρίσωμεν, καὶ τούτῳ χαρμονικῶς προσεπιπῶμεν λέγοντες· χαίροις, ὁ ἐν ἐσχάτοις καιροῖς ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρήσας στερρότατα· χαίροις, τῆς εὐσεβοῦς πίστεως ἡ ἀνύψωσις, καὶ τῆς πλάνης τῶν Ἀγαρηνῶν ἡ κατὰπτωσις· χαίροις τῶν Ὀρθοδόξων ἀπάντων τὸ ἀγαλλίαμα, καὶ λαμπρὸν καύχημα καὶ σεμνολόγημα· καὶ νῦν ἐν Οὐρανοῖς, τῷ θρόνῳ τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, παριστάμενος, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἡ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Δόξα, ἡχος ὁ αὐτός.

Ἀγγέλους ἐπεισας καὶ ἀνθρώπους, ἀγάλλεσθαι τοῖς θαυμασίοις σου, καὶ θαυμάζειν τὴν καρτερίαν σου, Παντελεήμον νεοῦ θλου· ὡς ἀδάμας γὰρ ἴστασο ἀκλόνητος ἐν ταῖς μάστιξι τῶν ἀνόμων, ἀπειλὰς μὴ ποθηθεὶς, μὴδὲ κολακείαις καὶ ὑποσχέσεσι ματαίων ἀγαθῶν φειρομένων, πᾶσαν ἀντ' οὐδενὸς θέμενος τὴν ἐπίκληρον εὐκλειαν, ἐσπευσας τῆς ἀνω ἐπιτεχεῖν κληρουχίας, καὶ καρτερήσας μέχρι θανάτου, ἀμαραντίνῳ στέφει σεαυτὸν κατέστεψας. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς συνελθόντες, τὴν μνήμην σου ἐορτάζομεν, ὅπως ταῖς πρεσβείαις σου, ρυθθέντες κινδύνων καὶ θλίψεων, εὐροίμεν παρὰ Χριστοῦ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον, ὁ αὐτός.

Πίς μὴ μακαρίσει σε Παναγία Παρθένη; τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὸν ἀλόγχευτον πόκον; ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας Υἱὸς μονογενής, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς Ἀγνῆς προήλθεν ἀφράστως σαρκωθείς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς· οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἱκέτευε Σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰσοδος. Φῶς ἱλαρόν· Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα

Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου τὸ Ἀνάγνωσμα. Κεφ. α' 1.

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσῃτε ποικίλοις. Γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως, κατεργάζεται ὑπομονήν, ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ δίδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς, καὶ μὴ δνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μὴδὲν διακρινόμενος. Ὁ γὰρ διακρινόμενος, ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμίζομένην καὶ ῥιπίζομένην. Μὴ γὰρ οἴσθῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ Κυρίου. Ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθῃ δὲ ὁ

ἀδελφός ὁ ταπεινός, ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. Ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε τὸ χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτω καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαραινθήσεται. Μακάριος ἄνθρωπος, ὅς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δοκιμὸς γεγνημένος λήψεται τὸν Στέφανον τῆς ζωῆς, ἐν ἐπιγγελίᾳ τοῦ Κυρίου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Προφητείας Ἡσαίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Πᾶς λέγει Κύριος· πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν. Τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστὰ ποιήσει ἡμῖν; Ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιοθήτωσαν, καὶ ἐπάτωσαν ἀληθῆ. Γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστευσήτε μοι, καὶ συνῆτε ὅτι ἐγὼ εἰμὶ. Ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔστι. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστι παρὲς ἐμοῦ ὁ σῶζων. Ἐγὼ ἀνγγέιλαι καὶ ἔσωσα, ὠνεῖδισα καὶ οὐκ ἦν ἐν ἡμῖν ἀλλότριος. Ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ὅτι ἐπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαίρουμένος. Ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ἡμᾶς, ὁ Ἅγιος Ἰσραὴλ. Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψεται αὐτῶν βάσανος. Ἐδοξάν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνᾶναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἐξόδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὅψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεός ἐπείρασεν αὐτοὺς καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξιόλους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτόν, συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὅσις αὐτοῦ καὶ ἐπισκοπῇ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτάν. Στιχηρὰ ἰδιόμελα. Ἦχος α'. τοῦ Ἀποστόλου.

Ὅτι τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος δεδεγμένος, ἐν εἰδὲ πυρὸς Ἀπόστολε, καὶ ἐκλάμψας παγκοσμίως ὡς ἀστὴρ παμφαέστατος, κατηύγασας πάντας τῷ θεῷ σου κηρύγματι· νεκροὺς δὲ ὡς ἐξ ὕπνου ἐξήγειρας, τῇ ἐπικλήσει τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ τὸν ἐκτείναντα αὐθάδως τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἀγίαν σου κορυφήν, ἀνερέγητον πεποίηκας· προσπίπτοντα δὲ ἐν μετανοίᾳ, ὕγιᾳ τοῦτον ἀπέδειξας. Υἱοθετήσας δὲ πάντας διὰ τοῦ θείου βαπτίσματος, καὶ τελέσας τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου, διὰ βασάνων πολυπλόκων, χαίρων τὴν ψυχὴν σου τῷ Θεῷ παραδεδώκας. Αὐτὸν ἰκέτευε Φί-

λιππε παμμακάριστε, δωρηθῆναι ἡμῖν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος β'.

Ὁράνιος ἀνεδείχθης κρατὴρ τῆς σοφίας. Πνεύματος γὰρ ὥφθης, κατὰ γῶγιον τερπνόν, καὶ ὑπέφθης ἀρετῶν ἐπάλξεις, τοὺς βροτοὺς ἀλιεύσας, τῷ νοητῷ ἀγκίστρῳ τῆς σοφίας Θεοῦ· διὸ δυσωποῦμέν σε Ἀπόστολε Φίλιππε, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος γ'

Πλὴν τῶν ἰχθύων ἄγραν, εἰς ἀνθρώπων ἀλίσταν μεταβαλὼν, τοὺς ἐν βυθῷ ἀπάτης, τῇ σαγήνῃ ἀνέλκων τῇ μυστικῇ, Φίλιππε Ἀπόστολε, δλον τὸν Κόσμον ἐξώγησας, καὶ τῷ Διδασκάλῳ σου Χριστῷ προσήγαγες· διὸ δυσωποῦμέν σε, πρεσβεύειν αὐτῷ ἀπαύστως, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν τῶν πιστῶς προστρεχόντων τῇ σκέπῃ σου.

Ἦχος δ'.

Πλὴν Κήρυκα τῆς Πίστεως, καὶ Ὑπηρετήν τοῦ Θεοῦ Λόγου, Φίλιππον τὸν Ἀπόστολον εὐφημήσωμεν. Οὗτος γὰρ τὴν τῶν θαυμάτων ἐνέργειαν παρ' αὐτοῦ δεξάμενος, ἀπεστάλη εἰς πάντα κόσμον, κηρύσσειν τὴν ἐκ Παρθένου τοῦ Χριστοῦ θεῖαν σάρκασιν, τὰ Πάθη καὶ τὴν ταῖν, καὶ τὴν ἐνδοξὴν Ἀνάστασιν· καὶ χειραγωγῶν τὰ πεπλανημένα ἔθνη ἐν σκότει· ὄντα τῆς ἀγνοσίας, εἰς τὴν αὐτοῦ θεῖαν ἐπίγνωσιν υἱοῦς ἡμέρας ἀπέδειξεν. Ἡμεῖς δὲ πρὸς αὐτὸν ἐκβοήσωμεν· σῶσον ἡμᾶς Πανεύφημε, ταῖς πρὸς τὸν σὸν Διδάσκαλον, εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις σου, τοὺς τελοῦντας ἐντίμως, τὴν πανευφρόσυνον θεῖαν μνήμην σου.

Ἦχος α'. τοῦ ἁγίου νεομ. Κωνσταντίνου.

Γάλλου ἐν Κυρίῳ καὶ κατατέρπου ἡ τῶν πιστῶν Ἐκκλησία, ἐπὶ τῇ ἀέτησίῳ μνήμῃ, τοῦ λαμπροῦ τῆς ἀληθείας Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου, καὶ εὐχαρίστως τῷ Σωτῆρι ἀνάκραζε· ἐμεγαλύνθη ἡ δόξα σου Κύριε καὶ ὑπερυψώθη σοῦ μόνου τὸ ὑπερύψιστον Ὄνομα, ὅτι ἐν ἀσθενείᾳ σαρκός, τὸν ἰσχυρὸν κατεπάλαισας, καὶ τὴν τούτου ὀφρὸν εἰς γῆν καταβέβληκας· ἀλλ' ὁ τὸν σὸν Ἀθλητὴν καὶ ἐνισχύσας καὶ δοξάσας, ταῖς θεαῖς αὐτοῦ ἰκεσίαις, καὶ ἡμᾶς ἐνίσχυσον κατὰ τῆς τῶν ἐχθρῶν ἀοράτου δυνάμεως, καὶ νικητὰς ἀναδειχθέντας δοξάσον, ἐν τῇ ἀνεκκαλήτῳ δόξῃ τῆς βασιλείας σου.

Ἦχος γ'.

Νεομάρτυς Κωνσταντίνε, ἐπαξίως συνελθόντες ἐκτελοῦμεν τὴν μνήμην σου· σὲ γὰρ οὐκ ἀγαθῶν ἐπαγγελίαι, οὐ βασάνων ἀπειλαί, οὐ μαστίγων ἐπιφοραί, οὐ σπασμοὶ σώματος, οὐ αἱμάτων ῥύακες τὸ τῆς γῆς φοινίσαντες ἔδαφος, οὐ κάθειρξις χρόνιος, οὐ βαρύτης σιδήρων, οὐ ποδῶν κάκωσις ἐν τῷ ξύλῳ· οὐ λιμός, οὐ θάνατος αὐτός, τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης χωρίσαι ἰσχυσαν· ἀλλὰ πάντως φανεῖς ἀκμαιότερος, τὸν πρώην σὲ περνίσαντα ἐπτέρνισας δράκοντα· καὶ νῦν τῶν στεφάνων τῆς νίκης ἀξιώθεις, μετὰ Ἰακώβου, Παγχαρίου καὶ Μεϊρακος, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος δ'.

Πίς μὴ δοξάσει, τίς μὴ ἀξίως ἐπαινέσει Κωνσταντῖνον Νεομάρτυρα, ὃν Ἁγία Τριάς ἐδόξασε; τούτου γὰρ τὸ πρὸς τοὺς ἀσεβοῦντας γενναῖον, ἀποδεξαμένη παράστημα, καὶ τὴν καρτερόψυχον ὁμολογίαν, καὶ τὸ πρὸς τὰς βασάνους ἀπτόητον, θαῦμα παραδόξον ἐνήργησεν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς αὐτοῦ ἀθλήσεως, καὶ χαρίσμασι τῶν ἱαμάτων τὸ τούτου κατεκόσμησε Λειψάνον. Αἰσχυνέσθωσαν οὖν οἱ λαλοῦντες ἄδικα, εἰς τὸ ὕψος τῆς αὐτοῦ Ἀγιότητος, καὶ στόματα ἐμπραγῇτω τῶν ἀντιλεγόντων τῇ ψήφῳ τῆς Παναγίας Τριάδος· παρ' ἧς ταῦτα δικαίοις μέτροις σταθμίζεται, καὶ δωρεῖται τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος ὁ αὐτὸς τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος.

Πὸν νοερὸν λαμπτήρα τῆς πίστεως, καὶ κλεινὸν ἀριστεῖα Χριστοῦ, καὶ ἀήττητον ἀθλοφόρον, τὸν νεόαθλον Παντελεήμονα, ἐν ὧδαῖς ἁσμάτων εὐφημήσωμεν· χαίροις ἀναβοῶντες αὐτῷ· ὅτι τὸν ἀόρατον ἐχθρόν, θωπεύεις ὑποσκελίσας βουλόμενον, καὶ τοὺς ὁράτους ἀντιπάλους, βασάνοις ἀφορήτοις τιμωροῦντάς σε ἐνίκησας· χαίροις καρτερόψυχε ὅπλιτα Χριστοῦ, καὶ τῆς πλάνης ἀσεδῶν καθαιρέτα· ἀληθείας ὑπερασπιστά. Ὅθεν καὶ προστρέχοντες ἐν τῇ σοφῇ τῶν λειψάνων σου, τὴν ἴασιν τῶν παθῶν ἡμῶν λαμβάνομεν, καὶ τὸν δοξάσαντά σε Χριστόν, δοξάζομεν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ'. Τοῦ Ἀποστόλου.

Πῶν ἀπορρήτων αὐτόπτης, ὡς μύστης τοῦ Θεοῦ Λόγου, καὶ θεωρὸς τῶν ἀνεξιχνιάστων γεγόμενος Ἀπόστολε, τὴν ἐξουσίαν εἰληρας, παρὰ Χριστοῦ, δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰς τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτίας, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν μαλακίαν, καὶ νόσον καὶ δαίμονας ἐκδιώκειν τῷ σῷ προστάγματι, ὡς ὁ Διδάσκαλος, παρ' οὗ καὶ ἀπεστάλης εἰς τὰ ἔθνη τὰ ἀπολωλότες, ὁδηγῆσαι αὐτά, πρὸς τὴν ἀληθῆ τῆς Ἀγίας Τριάδος λατρείαν. Ὡς οὖν ἔχων παρρησίαν, ἰκέτευε Φίλιππε Θεηγόρε, εὐρεῖν αὐτὸν τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, ἰλεων, καὶ εὐδιάλλακτον, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς δίκης, ὅταν ἐλευσῇται κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν μόνον πελυέλεον.

Ἦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Δόξα, Ἦχος πλ. α'.

Ἐυτε φιλομαρτύρων συστήματα, πάνδημον ἑορτήν, καὶ κοινήν πανήγυριν συγκροτήσωμεν· σήμερον γὰρ ὁ Νεομάρτυς Κωνσταντῖνος, ὑπὲρ τῆς Χριστοῦ ἀγάπης, τὸν δι' ἀγχόνης ἐδέξατο θάνατον, μὴ φεισάμενος ζωῆς, καὶ ἄνθος νεότητος, καὶ τὰ ἐπὶ γῆς καταλιπών, ἀνῆλθεν εἰς οὐρανούς, ἵνα χορεύῃ αἰώνια. Ἠγιασθῇ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ ἀνόδῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ δῆμοι τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν Μαρτύρων ἐκρότησαν νῦν τὸ πνεῦμα τούτου ὑποδεξάμενοι· ἁγιασμοῦ δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπὶ γῆς μετασχόντες, ἐν τῇ πανιέρῳ αὐτοῦ πανηγύρει καὶ Θεὸν δοξάσωμεν, τὸν οὕτω γενέσθαι εἰς ἡμῶν σωτηρίαν εὐδοκήσαντα.

Ἦ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Δόξα, Ἦχος δ'.

Πῆν ἐτήσιον μνήμην ἄγοντες, τῆς σῆς ἐνδόξου ἀθλήσεως, Παντελεήμον· Παναοίδιμε, τοὺς σептoύς σου ἀγῶνας γεραίρομεν, Χριστὸν τὸν Θεὸν δοξάζοντες, τὸν ἐν θαύμασι ποικίλοις σε δοξάσαντα, πρέσβυν σε προβαλλόμενοι, πρὸς αὐτὸν ἀνεπαίσχυντον, τοῦ ρυσθῆναι ἐκ παντοίων πειρασμῶν καὶ νόσων πολυτρόπων· διὰ σοῦ Παναοίδιμε· οὐ ταῖς πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ἐκ παντοίων κινδύνων.

Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχ. πλ. δ'. Ὁ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Τοῦ παραδόξου θαύματος, ὁ τοὺς ἰχθύας ποτὲ, σαγηνεύων Ἀπόστολος, τῶν ἀνθρώπων γέγονεν, ἀλιεύς θεοπροβλήτης, λόγων σαγήνη, ἔθνη ἐζώγρησε, Σταυροῦ ἀγκίστρῳ, Κόσμον ἀνείλκυσε· ὡς οἶον θήραμα, τῷ Χριστῷ προσήγαγεν ὁ θεουργός, οὐπὲρ τὸ μνημόσυνον νῦν ἑορτάζομεν.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοινὴ ἀνθήσει.

Χαίροις γενναῖε Μάρτυς Χριστοῦ, τῆς εὐσεβείας ἀθλητῆς ὁ ἀήττητος· Ἀτῆς πλάνης καὶ ἀσεβείας, Ἀγαρηνῶν ὁ πρηστήρ, τῶν πιστῶν ἀπάντων τὸ ἐκνίκημα, ἀπίστων τὸ ἥττημα, τῶν Ἀγγέλων τὸ ἥδυσμα, καὶ τῶν δαιμόνων ἡ πικρία ἡ ἄπαυστος, ἡ κατάργησις τοῦ Σατὰν καὶ ἀπώλεια· θέατρον ὁ γεγόμενος ἡρῶς τε καὶ χάριεν, βροτοῖς ὁμοῦ καὶ Ἀγγέλοις ἐν τῇ γενναίᾳ ἀθλήσει σου, Χριστὸν ἐκδυσώπει Κωνσταντῖνε ὑπὲρ πάντων τῶν εὐφημούντων σε.

Τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Ἦχος δ'. Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Ὁρμον πρὸς ἀκύμαντον, καὶ πρὸς ζωὴν ἀστασίαστον, καὶ λιμένα πνεύδιον, μάρτυς προστεχώρησας, νῦν Παντελεήμον, ἐνθα ἀθλοφόρων, χορὸς αὐλίζεται λαμπρῶς, σὺν ἀσωμάτοις ἀγαλλιώμενος, τῶν πόνων τὴν ἀντίδοσιν, καὶ τῶν ἀγώνων τὰ ἐπαθλα, πρὸς Χριστοῦ κομισάμενος ὑπὲρ πάντων δεόμενος.

Δόξα, Ἦχος β'. τοῦ Ἀποστόλου.

Καταλιπὼν τὰ ἐπὶ γῆς, ἠκολούθησας Χριστῷ, καὶ σφραγισθεὶς, τῷ ἐμψυσήματι τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἀπεστάλης ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰ ἔθνη τὰ ἀπολωλότες, ἐπιστρέφειν τοὺς ἀνθρώπους, εἰς φῶς θεογνωσίας Φίλιππε Ἀπόστολε· καὶ τελέσας τὸν ἀγῶνα τοῦ θείου σου πόθου, διὰ βασάνων πολυπλόκων, τὴν ψυχὴν σου τῷ Θεῷ παρέδωκας· αὐτὸν ἰκέτευε παμμάκαρίστε, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸν μέγα ἔλεος.

Ἦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, Ἦχος πλ. α'.

Ἐυτε πάντες πιστοί, ἐν τῇ μνήμῃ συνελθόντες τοῦ Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου, τοὺς ἀγῶνας τε καὶ ἀθλους αὐτοῦ, ἐν ὧδαῖς ἁσμάτων κατὰ χρέος εὐφημήσωμεν, ὡς γέγραπται· ἄσωμεν νῦν ἄσμα καινὸν ἐν τῇ κοινῇ ἀθλήσει αὐτοῦ· ἡ γὰρ παρ' ἡμῶν πρὸς τοῦτον τιμὴ, ἀποδείξιν ἔχει τὴν πρὸς τὸν κοινὸν Δεσπότην Θεάνθρωπον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὅς

τῶν αὐτῶν ἐκείνων ἀξιώσει μισθῶν, ἡμᾶς τοὺς τὸν αὐτοῦ Μάρτυρα τιμῶντας, ὡς ἀγαθός, καὶ φιλόανθρωπος.

Ἡ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, ἥχος πλ. α'.

Χαρμονικῶς φιλέορτοι πανηγυρίσωμεν· ἰδοὺ γὰρ ἡ ὑπέρλαμπρος μνήμη τοῦ ἀθλητοῦ νεομάρτυρος Παντελεήμονος, καταυγάζει τὴν Ἐκκλησίαν· δευτε ἀρυσώμεθα χάριν καὶ ἔλεος, ἐκ τῆς σοροῦ τῶν σεπτῶν αὐτοῦ λειψάνων· πηροὶς γὰρ ἀνάβλεψιν, χωλοὶς εὐδρομίαν, παρειμένους εὐτονίαν χαρίζεται, πυρέσσουσιν εὐρωστίαν ἐπιβραβεύεται, καὶ τοῖς ἀθυμοῦσιν εὐθυμίαν δαφιλεύει, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκβοήσωμεν· χαίροις ὁ πλῖτα ἀλκιμώτατε, ὁ τὴν ὄφρυν τοῦ βελίαιρ εἰς τέλος τροπώσάμενος, καὶ τὰ βραβεῖα τῆς νίκης ἐπαξίως κομισάμενος· διὸ πολὺ ἄθλε μὴ παύσῃ πρεσβεῦειν ὑπὲρ τῶν ἐκτελούντων τὴν εὐσημον μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Μακαρίζομέν σε.

Τὰ ἀπολυτίκια ὅρα εἰς τὸν μικρὸν Ἑσπερινὸν σελ. 3 τοῦ ἰδίου βιβλίου. Ἡ εὐλόγησις τῶν ἁγίων καὶ τίθεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ἀποστόλου Φιλίππου· ὅρα εἰς τὴν σελ. 355 τοῦ ἡμετέρου βιβλίου Ὑάκινθος τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 14. Τοῦ δὲ ἁγίου Κωνσταντίνου σελ. 363 τοῦ ἰδίου βιβλίου. Τοῦ δὲ ἁγίου Παντελεήμονος (ὅρα εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Τὸ Θεός, Κύριος· καὶ τὰ ἀπολυτίκια τροπάρια. Μετὰ δὲ τὴν α'. στιχολογίαν Κάθισμα ἥχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Τοῦ Ἀποστόλου.

Ποῦ Χριστοῦ τὸν μαθητὴν πάντες ὑμνήτωμεν πιστοί· ὅτι ἐπρώτισεν ἡμᾶς, θεοὶς διδάγμασιν αὐτοῦ, καὶ πρὸς ἐπίγνωσιν θεῶν ὠδήγησε, Κυρίου συνεργούντος τοῖς θαύμασι, τὴν χάριν δαφιλῶς ἡμῖν ἐβράβευσεν, ἣν παρ' αὐτοῦ ἐδέξατο, ἀμέσως τοῦ ἐκ Παρθένου ἐκλάμψαντος, πρὸς ἐν βοῶμεν, Φίλιππε μάκαρ, πρέσβευε τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς.

Δόξα ἥχος α'. Τὸ τάφον Σου Σωτήρ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

Ὁς ἥλιος λαμπρός, ὡς φαῖδρος Ἑωσφόρος, ἡ μνήμη σου στερεῖ Κωνσταντίνε ἐπέστη, ἡμῖν τοῖς εὐφημοῦσί σε, καὶ εἰς αἰνεσιν ἡγεῖρε, τοῦ νευρώσαντος, Σὲ ἐν τοῖς ἄλλοις παμμάκαρ, καὶ δοξάσαντος, ἐν τε τῇ γῇ, καὶ ἐν πόλει Χριστοῦ παναοίδιμε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Παρθένος ἀληθῶς, πρὸ τοῦ τόκου Παρθένε· Παρθένος ἀληθῶς, ἐν τῷ τόκῳ Παρθένε· Παρθένος ἀειπάρθενε, μετὰ τόκον διέμεινας ὄθεν δέομαι, ὡς κορωνὶς τῶν παρθένων, παρθενεύειν με, νοὶ ψυχῇ σώματι τε Παρθένε ἐνίσχυσον.

Μετὰ δὲ τὴν β'. στιχολογίαν, κάθισμα ἥχος α'. Τὸν τάφον Σου Σωτήρ.

Ἀπόστολε σοφέ, παρεστὼς τῷ Κυρίῳ, ἰκέτευε λαβεῖν Φίλιππε θεηγόρε, Ἀπάντας τοὺς γεραίροντας, καὶ τιμῶντας τὴν μνήμην σου, χάριν ἔλεος, καὶ ἰλασμόν τῶν πταισμάτων, καὶ εὐρεῖν ἡμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς δίκης, Χριστὸν εὐδιάλλακτον.

Ἔτερον τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, ἥχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἐξεπλάγη ὁ δεινός, τῆς ἀσεβείας ἡγεμών, Κωνσταντίνε ἀθλητά, σοῦ παρρησίαν τὴν πολλήν, καὶ μεμνηνὼς ἀνεκραυγάζει τοῖς παροῦσι, μασιζετε δεινῶς καὶ λακτίζετε, τὰς σάρκας τε αὐτοῦ καταξέετε· καὶ τῇ εἰρκτῇ ἐγκλείσατε, βαρεῖαις περιβαλόντες ἀλύσει· σὺ δὲ ἐγέλας, θυμῷ τῷ τούτου, καὶ τὸ μνήσθητι ἔκραζες.

Δόξα πλ. γ'. Τὴν ὡραιότητα.

Ὁ τῆς ἀνδρείας σου, καὶ γενναιότητος, μάρτυς νεόαθλε, ὅτι ὑπέμεινας, πολλὰς βασάνους, βιβδισμούς καὶ θάνατον ἐπώδυνον· καὶ Χριστὸν ἐκῆρυξας, τῶν τυράννων ἐνώπιον· ὄθεν καὶ τὸν στέφανον παρ' αὐτοῦ ἐναπείληφας· διὸ Παντελεῆμον τελοῦμέν σου, πίστει τὴν μνήμην ἀθλοφόρε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Τὴν ὡραιότητα.

Μετὰ τὸν πολυέλεον, κάθισμα, ἥχος γ'. Τὴν ὡραιότητα τῆς παρθενίας σου.

Ὁ Φ διδασκάλῳ σου Χριστῷ Πανεύφημε, κατηκολούθησας προθύμως Φίλιππε, καὶ ἐπλουτίθης ὑπ' αὐτοῦ, τῷ θείῳ ἐμφυσήματι, χάριτος τοῦ Πνεύματος, ἀπεστάλης δ' εἰς ἅπαντα, ἔθνη ἐπιστρέφειν τε πρὸς τὴν θείαν ἐπίγνωσιν, Χριστὸν ἀδιαλείπτως ἰκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον ἐν σῇ γαστρὶ.

Πτερνισθεὶς δι' ἀπάτης τοῦ πτερνιστοῦ, ἐξηγνήσω τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ· ὄθεν οὐ διέλειπες, στένων κλαίων αἰοῖδιμε, καὶ μετανοίας ἔργοις Θεοῦ ἀλλοιούμενος, οὐπερ τῇ δυνάμει, φραζάμενος Ἐνδοξε, τῷ ἐχθρῷ σου πάλην, ἐν ἀθλήσει συμπλέκεις, καὶ τοῦτον νενίκηκας, καὶ ἀγχόνῃ σου ἐπνίξας Κωνσταντίνε στερρόψυχε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄρεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν πάνσεπτον μνήμην σου.

Δόξα ἥχος δ'. τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ποὺς πιστῶς τελοῦντάς σου τὴν θείαν μνήμην, καὶ λειψάνων θήκην σου, ἀσπαζομένους εὐλαβῶς, νόσων παντοίων ἀπάλλαξον. Παντελεήμον, μαρτύρων ἀγλαΐσμα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Ἐν τῇ θείᾳ σκέπῃ σου, παρθενομήτορ, πάντας ἡμᾶς σκέπασον, τοὺς ἐπειθιθότας ἐπὶ σοί, καὶ ἐκτενῶς ἀνακράζοντας· χαίρε Παρθένε χριστιανῶν τὸ καύχημα.

Οἱ ἀναβαθμοὶ προκείμενον ἥχος δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ εὐαγγέλιος αὐτοῦ. Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον τῇ Παρασκευῇ τῆς ε' Ἐβδομάδος. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Ἐἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· μὴ ταραστέθω ὑμῶν ἡ καρδία κτλ.

Ἡ Μαρτυρικὸν τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Ὁ Ν'. Δόξα ταῖς τοῦ Ἀποστόλου ἡ ταῖς τῶν Ἀθλοφόρων. Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου. Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός. ἥχος πλ. β'.

Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ Φίλιππε θεηγόρε, κήρυξ τῆς χάριτος διαπρύσιος, καὶ μιμητῆς τοῦ σωτηρίου Πάθους ἐχρημάτισας· αὐτὸν οὖν ἰκέτευε

δεόμεθα Πανεύφημε, ἵνα παράσχη ἡμῖν ἄφεςιν ἁμαρτιῶν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος, τοῖς ἐκτελοῦσι πόθῳ τὴν σεβάσιμον μνήμην σου.

¹Ἡ τοῦ Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου, ἥχος ὁ αὐτός.

Σήμερον ὁ Νεομάρτυς Κωνσταντίνος, ὡς ἐκ δύο ἐναντίων συγκεῖμενος, διὰ βασάνων πολυτρόπων, καὶ διὰ Χριστὸν ἀγχόνῃ, εἰς δύο τόπους ἐναντίους μερίζεται· καὶ τῷ μὲν πνεύματι εἰς οὐρανοὺς ἀνελθὼν, τοῖς μακαρίοις πνεύμασι συναγάζεται, τῷ δὲ σώματι μένων ἐπὶ γῆς, μετ' ἡμῶν τῶν τῆς σαρκὸς δεσμιῶν, τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα κατευφραίνει· καὶ δι' ἀμφοτέρων κοινήν ἐορτὴν σήμερον συγκροτεῖ οὐράνιον καὶ ἐπίγειον· ἀλλ' ὦ Νέε τοῦ Χριστοῦ Ἀθλητά, καὶ τῶν τιμῶντων σε προστάτα θερμότατε, μέμνησο καὶ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τελούντων, τὸ ἱερόν σου μνημόσυνον.

Οἱ Κανόνες τῆς Θεοτόκου, μετὰ τῶν Εἰρμῶν, τοῦ Ἀποστόλου, εἰς δ'· τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, εἰς δ'· καὶ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, εἰς δ'· τῆς Θεοτόκου, ἥχος πλ. δ'. Ὡδὴ α'. Ὁ Εἰρμός.

Υἱὸν διοδεύσας ὡσεὶ ξηράν, καὶ τὴν Αἰγυπτίαν μοχθηρίαν διαφυγών, ὁ Ἰσραηλῆτης ἀνεβόα· τῷ Λυτρωτῇ καὶ Θεῷ ἡμῶν ἄσωμεν.

Κανὼν τοῦ Ἀποστόλου Θεοφάνους. Ὡδὴ α'. ἥχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσαι ὁ Ἰσραήλ.

Παῖς ὑπερφώτοις ἀκτίσι τῆς τοῦ Χριστοῦ, θεϊκῆς λαμπρότητος, ἐνδόμενος τρανώς, θεοκλήρῳ Φίλιππε ταῖς σαῖς, κατὰ μέθεξιν αὐγαῖς ἡμᾶς καταύγασον.

Τοῦ Πατρός σοι τὴν δόξαν δι' ἑαυτοῦ, ὑποδείξας Φίλιππε, τῷ χορῷ τῶν Μαθητῶν, σὲ Χριστὸς ἐνέταξε τὴν σὴν, προγινώσκων ἀρετὴν θεομακάριστε.

Νῦν οὐκ ἐν αἰνίγματι βλέπεις οὐδὲ σκιαῖς, οὐδ' ἐσόπτροις Πάνσοφε, τὴν πηγὴν τῶν ἀγαθῶν, ὀρεκτῶν τὸ ἔσχατον Χριστόν, ἀλλὰ πρόσωπόν ὄρας, σαφῶς πρὸς πρόσωπον.

Ἐκλειπόμενους ἀρχόντων ἐκ τῆς φυλῆς, τοῦ Ἰουδα Πάναγνε, ὁ Υἱός σου καὶ Θεός, προελθὼν ἡγούμενος τῆς γῆς, τῶν περάτων ἀληθῶς. νῦν ἐβασίλευσεν.

Κανὼν τοῦ ἁγ. Κωνστ. ἥχος δ'. Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου.

Νόος μου τὴν ζῳῳσιν, θείῳ φωτὶ καταλάμπρυνον, καὶ χάριν μοι δώρησαι τοῦ λόγου· Ἐνδοξε, ὅπως μέλψω σου, τὴν μνήμην Κωνσταντίνου, καὶ ὕμνοις δοξάσω σου τὴν θείαν ἀθλήσιν.

Ἐφάνης πανεύφημε, Ἥλιος ὥσπερ πολὺφωτος, τῆς πλάνης σκοτόμαιναν, σκεδάζων· Ἐνδοξε, ταῖς τῶν ἀθλῶν σου ἀκτίσι Κωνσταντίνε, καὶ θείαις ἐλλάμψεσι τῶν θαυμασίων σου.

Ὁς ἔαρ εὐφρόσυνον, μέσον χειμῶνος ἀνέτειλεν, ἡμῖν τοῖς τιμῳσί σε, ἡ θεία μνήμη σου, καὶ κατεύφρανες αἰσθήσεις ἡμῶν πάσας, ψυχῆς τε καὶ σώματος ταῖς ἀριστείαις σου.

Ὁς Κάρμηλος πέφυκεν, ἡ κεφαλὴ σου Θεόνημζε, καὶ αὐτῆς πλόκιον πορφύραν πέφυκε, καὶ ἐμπέπλησται αὐθις τῆς θείας δρόσου, Σολομὼν ὁ πάνσοφος ὡς ἁσματίζει σε.

Καὶ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, ἥχος ὁ αὐτός, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς Παντελεήμονα τὸν Πανάγαστον μέλπω. Ὡδὴ α'. ἥχος δ'. Ἰακώβου. Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου.

Παράσχου μοι, Κύριε τοῦ παναγίου σου Πνεύματος, σταγόνα χάρισματος, λόγον τοῦ μέλψαι με, τὰ παλαίσματα, καὶ ἀθλα τοῦ γενναίου σου Παντελεήμονος, ἐν σὺ ἐδόξασας.

Ἀσμάτων τὴν σάλπιγγα, ἁσματικῶς ἀναλάβωμεν, κροτοῦντες ἐν ἁσματι τὴν ἱερὰν τελετὴν, τοῦ τρισμακάρος νεοάθλου γενναίου, τοῦ Παντελεήμονος σήμερον στέφοντες.

Νόος μου τὴν ζῳῳσιν, αὐγασον θείαις πρεσβείαις σου, νεοάθλε ἔνδοξε, τοῦ ἀνυμνησαί σου τὰ παλαίσματα, σοφὲ Παντελεήμον, καὶ τὰ ὑπὲρ πίστεως ἀνδραγαθήματα. Θεοτοκίον.

Πόν τόκον σου Δέσποινα, τὸν ὑπὲρ φύσιν δοξάζομεν, καὶ σὲ τὴν πανύμνηστον ὕμνοις γεραίρομεν, καὶ τὸν ἔνδοξον, ἁσμασιν ἐπαζίσκεις, νῦν Παντελεήμονα πόθῳ γεραίρομεν.

Καταβασία. Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου. Ὡδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.

Οὐρανίας ἀψίδος, ὁροφυργέ Κύριε, καὶ τῆς Ἐκκλησίας δομητορ σύ με στερέωσον, ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ σῇ, τῶν ἐφετῶν ἡ ἀκρότης τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα μόνε φιλόνηρωπε.

Τοῦ Ἀποστόλου οὐκ ἔστιν Ἅγιος ὡς σὺ Κύριε ὁ Θεός μου.

Υἱάρχων ἐμπλεὺς φωτός, πρακτικῆς θεωρίας, τῷ φωτὶ τῷ μεγάλῳ γενομένῳ μετ' ἡμῶν, κατηξιώθης Χριστῷ, λειτουργῆσαι Φίλιππε θεσπέσιε.

Κρητὶς δογμάτων εὐσεβῶν, ἡ σὴ μυσταγωγία, εὐσεβῶς ἀνεδείχθη, δι' αὐτῆς γὰρ τὸν Υἱόν, ἐπέγνωμεν εὐσεβῶς, ἡνωμένον ὄντα τῷ Γεννήτορι.

Λυχνία γέγονας χρυσῇ, δαδουχῶν τοῖς ἀνθρώποις, τὸ αἶδιον φέγγος, καὶ φωτίζων δι' αὐτοῦ, τὴν οἰκουμένην σαφῶς, ἐπιγνώσει Φίλιππε πανάριστε.

Πῆν θείας Κάραν σου πιστῶς, Φίλιππε προσκυνοῦντες, ἱαμάτων τὴν χάριν, ἀπαντλοῦμεν δαψιλῶς· προχέει γὰρ ὡς πηγὴ, ἀενάως τοῖς πιστοῖς ἱάματα. Θεοτοκίον.

Ἐπὶ σοὶ Πάναγνε Σεμνή, πεποιθὼς μὴ ἐκπέσω, τῆς εἰς σὲ προσδοκίας, ἀλλ' ὡς Μήτηρ συμπαθῆς, τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, τῶν παγίδων τοῦ ἐχθροῦ με λύτρωσαι. Τοῦ ἁγ. Κωνσταντ. τοὺς σοὺς ὕμνολόγους.

Ἀξίως ἐν γῇ καὶ ἐν τῷ πόλῳ σε Μάρτυς ἐδόξασε Χριστός, ὡς τοῦτον προδοξάσαντα, διὰ τοῦ μαρτυρίου σου· τοὺς γὰρ αὐτὸν δοξάζοντας ἀντιδοξάζειν ὑπέσχετο.

Θεοῦ νευρωθεὶς ἐν τῇ δυνάμει, τοὺς πόνους ἡγήσω ὡς τρυφάς, τοὺς δὲ δεσμούς τοῦ σώματος, ὡς ῥόδα ἀπαλώτατα, καὶ ὡς ζωὴν αἰώνιον τὸν πολυώδυνον θάνατον.

Λαμπρά ἡ παράστασις σου Μάρτυς, λαμπρά καὶ ἡ ἀθλησίς ἐστι, λαμπρόν ἐστι τὸ τέλος σου, λαμπρά καὶ τὰ θαυμάσια, ἃ διὰ σοῦ τετέλεκε, τῶν θαυμασίων ὁ Κύριος. Θεοτοκίον.

Οἱ σοὶ ὀφθαλμοὶ παρθενομήτορ, ἐδείχθησαν ὡς περιστεραί, αἱ λελουμέναι γάλακτι, καὶ λίμναι, ὡς λαμπρόταται, δι' ὧν ἐνεκαρδίωσας Κόρη τῆς δόξης τὸν Κύριον. Ἔτερος τοῦ ἁγ. Παντελεῆμ. Τοὺς σοὺς ὕμνολόγους.

Ἐξέλαμψε σήμερον ἡμέρα, θαυμάτων ἀστράπτουσα βολάς, ὥσπερ αἰθὴρ ἡκατέρωθεν, τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνάς σου Παντελεῆμον ἐνδοξε, τοὺς σὲ τιμῶντας αὐγάζουσα.

Λειψάνων σου θήκη ἀθλοφόρε, ἰάσεις προχέει δαψιλεῖς τοῖς κατασπαζομένοις τε, αὐτὰ καὶ μετὰ πόθου νῦν, καλοῦσί σου τὸ ὄνομα, Παντελεῆμον νεόαθλε.

Ἐξέπληξας μάρτυς τοὺς τυράννους, κηρύξας τὴν δυνάμιν Χριστοῦ, καὶ τὴν αὐτῶν ἀσέβειαν, ἐλέγξας διατόρως τε· ὅθεν τὴν θείαν μνήμην σου Παντελεῆμον γεραίρομεν. Θεοτοκίον

Ἡ μόνη τεκοῦσα Θεὸν λόγον, τὸν σώσαντα τὸν κόσμον ἐκ φθορᾶς, τοῦτον δυσώπει ἄχραντε, μετὰ τοῦ σοῦ θεράποντος, στερεοῦ Παντελεῆμονος σῶσαι ἡμᾶς τοὺς τιμῶντάς σε.

Καταβασία Τοὺς σοὺς ὕμνολόγους. Κάθισμα, ἤχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Πλατὴρ τῶν δαιμόνων ἀναδειχθεὶς, καὶ φωστὴρ τῶν ἐν σκότει ἀπορροήθεις, ἐδείξας τὸν ἥλιον, ἐκ Παρθένου ἐκλάμψαντα, καὶ ναυὺς εἰδώλων, συντρίψας ἀνήγειρας, Ἐκκλησίας μάκαρ, εἰς δόξαν Θεοῦ ἡμῶν, ὅθεν οὐ τιμῶμεν, καὶ τὴν θείαν σου μνήμην, λαμπρῶς ἐορτάζομεν, καὶ συμφῶνως βοῶμέν σοι, Ἀπόστολε Φίλιππε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεισιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου. Ἔτερον ὁμοιον

Ομβροφόρος νεφέλη πνευματική, ἀληθῶς ἀνεδείχθης τοῖς ἐπὶ γῆς, ποτίζων τὴν ἄρουραν, μυστικῶς τῆς καρδίας ἡμῶν· διαδραμὼν γὰρ τῷ λόγῳ, ποτίζεις τὰ πέρατα, καὶ ὑετοὺς προχέεις, τὰ μύρα τῇ λάρνακι· ὅθεν διαπνεύσας, ταῖς ἀπίστοις καρδίαις, ὁσμὴν τὴν τοῦ πνεύματος, ἐν αὐτοῖς ἐθυσάυρισας, Ἀπόστολε Φίλιππε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεισιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου. Ἔτερον ὁμοιον ἁγ. Κωνσταντ.

Ἡ σορὸς Κωνσταντίνου τῶν σῶν ὁσπῶν, ἱατρεῖον ὑπάρχει πνευματικόν, ῥῶν ὁ παράδεισος, σμύρνα, κρίκος καὶ κάλαμος, τῶν πρώτων μύρων κρήνη στακτή καὶ κιννάμωμος, φιάλη ἀρωμάτων καὶ πάντα ἀκρόδρυα,

κύπρος μετὰ νάρδων, καὶ καρύας ὁ κήπος· τὸ φρέαρ ζῶντος ὕδατος, ἐκ λιθάνου προρρέοντος. Διὰ τοῦτο βοῶμέν σοι, χάρισαι ἡμῖν τοῦ Χριστοῦ, Νεομάρτυς τούτων τὰς ποιότητας, τοῖς μετὰ πόθου τελοῦσι τὴν πάντεπτον μνήμην σου. Δόξα ἡγ. δ'. Ὁ ὕψωθεῖς.

Σταυροῦ τὴν δυνάμιν, ἀήττητε ἔχων, ψυχῶν σωμάτων ἱατρὸς ἀνεδείχθης, καὶ τῶν μαρτύρων εὐκλειαν πλουτήσας σοφέ, χαίρων μεταβέβηκας, πρὸς μονὰς αἰωνίους· ὅθεν τὴν ἁγίαν σου ἐορτάζομεν μνήμην, Παντελεῆμον νέε ἀθλητά· σαῖς ἰκεσίαις ἡμᾶς διαφύλαττε.

Καὶ νῦν. Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ. Ὡδή δ'. Ὁ εἰρμός.

Ἐισακήκοα Κύριε, τῆς Οἰκονομίας σου τὸ Μυστήριον κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐδόξασά σου τὴν Θεότητα.

Τοῦ Ἀποστόλου. Χριστὸς μου Δύναμις.

Ἡλίου σκηνώμα, Χριστοῦ τοῦ ὄντος φωτός, καὶ ναὸς ἀνεδείχθης χωρητικός, τούτου τῆς λαμπρότητος, καὶ Οὐρανὸς δόξαν Θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις διηγούμενος.

Φθαρείσαν πάθει τὴν ἀνθρωπότητα, ἐμβληθεὶς θεὸν ἄλλας παρὰ Χριστοῦ ταύτην ἐνεξήρανας τὴν σηπεδόνα τὴν δεινὴν, θεοφάντορ ἀξιάγαστε.

Ἰσχύϊ Φίλιππε, Χριστοῦ ῥωννύμενος, τῶν δαιμόνων τὸ στίφος καὶ δυσσεβῶν, ὡφθης δυνατώτερος, τοῖς ἐπὶ γῆς ἀναβοῶν, ζωῆς θείας εὐαγγελία. Θεοτοκίον

Λιμένα εὐδίων, Χριστὸς ἀνέδειξε, τοῖς ἐν πίστει καὶ πόθῳ σε ἀληθεῖ, Λέσποινα Πανάμωμε, ἐκ διανοίας καθαρᾶς, Θεοτόκον καταγγέλλουσιν· Ἄλλος τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Ἡ ὁσμὴ τῶν σῶν λειψάνων, ὁσμὴ πέλει οὐράνιος, ὁσμὴ γλυκυτάτη Κωνσταντίνου Μάρτυς ἀήττητε, εὐωδιάζουσα, πάντας τοὺς προστρέχοντας μετὰ πίστεως, καὶ προσκυνοῦντας τὴν λάρνακα.

Πί βραδύνετε, διώκται, καὶ οὐ θανάτῳ μὲ λύετε, τοῦ σαρκίου τούτου, Μάρτυς Κωνσταντίνου ἐκραύγαζες, ἵνα ταχέως ἀπέλθῃ πρὸς τὸν πλάστην μου, ὃς τις μένει με, ἵνα δοξάσῃ αἰώνια.

Ἡ γεῖρε πιστῶν καρδίας ἡ γενναία σου Ἀθλησίς, ταῦτα ἀνακράζει· Δόξα σοι Θεὲ πάντων δόξα σοι, ὅτι καὶ νῦν Κωνσταντίνον Νεομάρτυρα ἀνδρείοτατον τῇ σῇ δυνάμει ἀνέδειξας. Θεοτοκίον

Ὅτα θεῖά σου Παρθένε, τῆς φωνῆς ἦν ἀκούοντα, πάντοτε προθύμως, τοῦ ἀδελφιδιοῦ σου ὡς γέγραπται· ὅτι φωνὴ ἦν ἡδεῖα τούτου Πάναγνε, καταθέλγουσα ψυχὴν ὁμοῦ καὶ καρδίαν σου.

Ἄλλος τοῦ ἁγίου Παντελεῆμονος. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Μνήμη σου ἡ εὐσημὸς πάντας ἡμᾶς, μάρτυς συνεκάλεσε σήμερον, τοῦ εὐφρημῆσαι, τοὺς ἀγῶνας τοὺς σεπτούς, καὶ τὰς ἀνδραγαθίας, οὓς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἤνυσας.

Ὀντως τῆς Τριάδος πιστὸς γεωργός, μάρτυς ἐχρημάτισας ἄριστος, καὶ γὰρ προθύμως, σὴν ψυχὴν ὑπὲρ αὐτῆς Παντελεῆμον ἔθυσας, καὶ πολύχουν στάχυν ἐθέρισας.

Νέμουνσιν ἰάματα τὰ σὰ ὅσῃ, ὦ Παντελεῆμον ἐκάστοτε, τοῖς προσιοῦσι καὶ σοδοῦσι μολυσμούς, ψυχῆς ὁμοῦ καὶ σώματος, θθεν σοῦ τὴν μνήμην γεραίρομεν.

Ἀνω ὑπερύψωσας πάντα τὸν νοῦν, σὺ Παντελεῆμον πανθαύμαστε, διὸ οὐδὲν σε τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, τῆς θείας ἀπεχώρισεν, οὐ πληγαί, οὐκ ἄλλη τις βάσανος. Θεοτοκίον.

Τὴν ἀειμακάριστον καὶ ἀληθῆ, πάντες Θεοτόκον δοξάζομεν, ἣν ἐν σταδίῳ, ὁ γενναῖος ἀθλητῆς, Παντελεῆμων λόγοις τε καὶ στερροῖς ἀγῶσιν ἐκῆρξεν. Ὡδὴ ε'. Ὁ Εἰρμός

Ἰνα τίμε ἀπώσω, ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, τὸ φῶς τὸ ἄδυτον, καὶ ἐκάλυψέ με τὸ ἀλλότριον σκότος τὸ δειλαῖον; Ἀλλ' ἐπίστρεψόν με, καὶ πρὸς τὸ φῶς τῶν ἐντολῶν σου, τὰς ὁδοὺς μου κατεύθυνον δέομαι.

Τοῦ Ἀποστόλου. Τῷ θεῷ φέγγει σου Ἀγαθέ.

Ἰὸν ψυχόλεθρον τοῦ ἐχθροῦ, ταῖς ἀλεξικάκοις σου, Θεορρήμων παλάμαις ἐξήρανας, τοὺς θανατηφόρῳ κεκρατημένους θυμῷ, χαλεπῆς ἀλγηδόνος ἀναρρῦόμενος.

Πυρίπνους ὅλος ἀναδειχθείς, τῇ τοῦ Παρακλήτου ἐπιδημίᾳ, καὶ χάριτι Φίλιππε, τοὺς ἀποψυγέντας, ἐν ἀθείας κυρμῷ, τῇ τῆς πίστεως θερμῇ ἐξωποίησας.

Πλησίον γέγονας τοῦ Χριστοῦ, τὰς διδομένας σοι, λαμπηδόνας ἀμέσως δεχόμενος, καὶ διαβιβάζων τοῖς σοι προστρέχουσι, φωτίζων καὶ προσάγων, τούτους τῷ Κτίσῃ σου. Θεοτοκίον.

Ὀλόγῳ πάντας δημιουργῶν, καὶ σοφῇ προνοίᾳ κυβερνῶν, μόνος ὡς βούλεται Κύριος, ὑπὲρ εὐσπλαγχνίαν δημιουργεῖται ἐκ σοῦ, καὶ σὰρξ ἀνερμηνεύτως, Παρθένη γίνεται. Τοῦ ἁγ. Κωνσ. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Υπέρτερος γέγονας, πληγῶν τῶν ἐν τῷ σώματι, σὺ μάρτυς γενναῖε Κωνσταντίνε· ἐν τῇ ἀθλήσει σου γὰρ ὁ Κύριος, φανερὸς παραδόξως ἀθλητὰ, ἅπαντα τὰ στίγματα τῆς σαρκὸς σου ἰάτρευσε.

Μακάριος γέγονας, καὶ μακαρίοις ἦνωσαι. μακάριε μάρτυς Κωνσταντίνε· σὺ γὰρ τὸν μόνον ὄντα μακάριον, φύσει ἀνεκῆρυξας Χριστόν, ἀσεβῶν ἐνώπιον, Θεὸν ἅμα καὶ ἄνθρωπον.

Νομίμως παράδειγμα, πολυάθλε γεγέννησαι, καὶ ὁλοκαρδίου μετανόιας, ἀρνησιχρίστοις πᾶσιν ὁ βίος σου· ὅπου γὰρ ἡρνήσω τὸν Χριστόν, ἐκεῖ πάλιν ἄγχι, ἀνδρικῶς ὡμολόγησας. Θεοτοκίον.

Μυκτὴρ σου πανάμωμε, πύργος λιθάριου γέγονε, Δαμασκοῦ τὸ πρόσωπον σκοπεύων, τῆς ἐναντίας δυνάμεως· καὶ ὁσμή ῥινόσ σου ἀληθῶς, κόσμον εὐωδίασεν, ὥσπερ μῆλον πανεύοισμον.

Ἄλλος τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ὀϊκός σου ἐνδοξε, πηγὴ θαυμάτων δέκνυται, πᾶσι τοῖς προστρέχουσιν ἐν πίστει, καὶ προσκαλοῦσι τὴν σὴν ἀντίληψιν, ὦ Παντελεῆμον ἀθλητὰ· νότους ἐκδίδωκε γὰρ, καὶ ὑγίαν χαρίζεται.

Νικήσας τοὺς ἄφρονες, ἐν στάσει τῇ γενναίᾳ σου, μάρτυς ἐν σταδίῳ τὸν Σωτῆρα, στερρῶς κηρύξας καὶ πρὸς εὐσέβειαν, πολλοὺς ἐσπέρωσας σοφῇ θθεν ἐκτελοῦμέν σου, τὴν σεπτὴν μνήμην σήμερον.

Πολλοὺς ἐθεράπευσας, προσκλήσει τοῦ ὀνόματος, μάρτυς τοῦ Σωτῆρος καὶ προσῆξας, τούτους τρισμακάρ καλῶς πιστεύσαντας, θθεν τὴν σεπτὴν σου ἐορτὴν πόθῳ ἐορτάζομεν, καὶ πιστῶς σε γεραίρομεν.

Θεοτοκίον.

Ἀσπύρως συνέλαβες, ἀφθόρως ἀπεκύησας, Παρθένη, καὶ πάλιν μετὰ τόκον, παρθένης σῶα διαμεμένηκας, ὦ τῶν τεραστίων τῶν καινῶν, ποῖος νοῦς Ἀγγέλων τε καὶ βροτῶν οὐκ ἐξίσταται;

Καταβασία. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα. Ὡδὴ ε'. Ὁ Εἰρμός.

Τὴν δέησιν ἐκχεῷ πρὸς Κύριον, καὶ αὐτῷ ἀπαγγελῶ μου τὰς θλίψεις, ὅτι καχῶν ἡ ζωῇ μου ἐπλήσθη, καὶ ἡ ψυχὴ μου τῷ ᾄδι προσσῆγγισε, καὶ δέομαι ὡς Ἰωνᾶς, ἐκ φθορᾶς ὁ Θεός με ἀνάγαγε.

Τοῦ Ἀποστόλου. Συνεσχέθη, ἀλλ' οὐ κατεσχέθη.

Νειομένην καὶ λυμαινομένην, βλέπων τὴν πλάνην τοῦ ἐχθροῦ, τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, τὰ σὰ βέλη τὰ ἠκονημένα, τοὺς Ἀποστόλους τείνας ἐξαπέστειλας, καὶ διήνοιξας θώρακος πτήξιν, Χριστὲ τοῦ δράκοντος, ἅπαντας τῆς αὐτοῦ, λύμης καὶ φθορᾶς Σῶτερ ἰώμενος.

Υπέρτερῳ, φέγγει καταλάμπων, ὥφθης καθάπερ ἀστραπή, τῇ Οἰκουμένῃ φαίνων, καὶ ὡς ὅρος γλυκασμὸν σταλάζων, ὡς Θεοῦ δρόσος, οὐρανόθεν πίπτουσα, ὡς Ἀπόστολος ἐκλελεγμένος, τὴν δωδεκάριθμον φάλαγγα συμπληρῶν, τὴν τῶν Μαθητῶν Χριστοῦ πανόλβιε.

Μυηθείς σου, τὸ τὸν Μυστηρίου, βάθος ὁ θεῖος Μαθητῆς, ὡς ποταμὸν εἰρήνης, ἐπικλύζοντα τρυφῆς χειμάρρουν, ὡς ἐπικλύζον, κύμα δόξαν ἔθνεσι, σὲ ἐκῆρξε μεγαλοφώνως, καὶ τὴν σὴν ἐνδοξὸν κένωσιν Ἀγαθέ, τὴν ὑπὲρ ἡμῶν εὐηγγελίστατο. Θεοτοκίον.

Νεκρουμένους, καὶ λυμαινομένους, πάντας θανάτῳ τοὺς βροτούς, σὲ τὸν Χριστὸν τεκοῦσα, τὴν ἀκήρατον ἀθανάσιαν, ἀνεκαλέσω πρὸς ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐφώτισας ἐσκοτισμένους, καὶ ἡλευθέρωσας λύσασα τὰ δεσμά, τῆς ἀπαγωγῆς ἡμῶν Πανύμνητε.

Ἄλλος, τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Ὀνύχων πάντων ἀπαίρεισιν, ποδῶν σου ὑπομείναντι Ἀγίε, ὁ πάντων Κύριος, ἐν φυλακῇ σοι ὁπτάνεται, καὶ τούτους παραδόξως ἀρτίους δέκνυσι.

Νοῦσαι νοῦς οὐδὲ δύναται, καὶ γλῶσσα ἐξεῖπεν ἦν ἀπειλήφας, δόξαν αἰδοίμε, συγκληρονόμος γὰρ γέγονας Χριστοῦ, καὶ κληρονόμος Θεοῦ ὡς γέγραπται.

Εἰ γένου Μάρτυς μὲν ὕστερος τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνε αἰδοίμε, τοῖς δὲ παλαιάσμασι, καὶ θαυμασίοις οὐχ ὕστερος, ἀλλὰ τοῖς πάλαι Μάρτυσιν ἰσοστάσιος.

Ὡς βοῖα λέπυρον μῆλόν σου, ὡς μέλι δὲ καὶ γάλα ἡ γλῶσσά σου· καὶ ὥσπερ κόκκινον, σπαρτίον χεῖλή σου γέγονε, καὶ λαλιά σου Κόρη ὠραία πέφυκεν.

Ἄλλος. Τοῦ ἁγ. Παντελεήμ. Τὴν θεῖαν ταύτην. Νό σου μάρτυς πανένδοξε, ἐν πόλῳ συνευφραίνονται τάγματα θεῶν δυνάμεων· ἡμεῖς σαρκὸς δὲ οἱ δέσμιοι, ἐν γῇ ὁστὰ σου ἔχοντες ἀγαλλόμεθα.

Ἁγίου Πνεύματος γέγονας, τερπνὸν κατοικητήριον ἄγιο, ψυχῇ καὶ σῶμα, καὶ δυσωδίαν διώκεις νῦν, παθῶν Παντελεήμον τῶν προσιδόντων σοι. Τέρα τῶν πόνων σου εἴληφας, σοφὲ Παντελεήμον πανένδοξε πρὸς τοῦ Δεσπότου σου καὶ πᾶσι νέμεις ἰάματα, τοῖς πόθῳ ἐκτελοῦσι τὴν μνήμην σου.

Ἡ μόνη πάντων βοήθεια, βοήθησον ἡμῖν κινδυνεύουσι, καὶ χεῖρα δρεξόν, καὶ πρὸς λιμένα κατεύθυνον, τῆς σωτηρίας κόρη Θεοχαρίτωτε.

Καταβάσια. Τὴν θεῖαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Κοντάκιον, ἥχος, πλ. δ'. Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως.

Ὁ Μαθητὴς καὶ φίλος σου, καὶ μιμητὴς τοῦ πάθους σου, τῇ Οἰκουμένῃ Θεόν σε ἐκήρυξεν, ὁ θεηγόρας Φίλιππος, ταῖς αὐτοῦ ἰκεσίαις, ἐξ ἐκθρῶν παρανόμων, τὴν Ἐκκλησίαν σου διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον πολυέλεε.

Ῥεῖθρα λόγου παράσχου μοι Κύριε, ὁ ὑδάτων τὴν φύσιν δειμύμενος, τὴν καρδίαν μου στήριξον Δέσποτα, ὁ τὴν γῆν στερεώσας τῷ λόγῳ σου, καὶ φῶτισόν μου τὴν διάνοιαν, ὁ τὸ φῶς ὡς χιτῶνα ἀναβαλλόμενος, ἵνα λέγω καὶ ψάλλω τὰ τέροντα, καὶ ἀξίως ὑμνήσω, τὸν σὸν Μαθητὴν πολυέλεε.

Ἔτερον Κοντάκιον τοῦ ἁγ. Κωνστ. ἥχ. δ'. Ὁ Ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ. Που Μαρτυρίου λαβὼν βάπτισμα Μάρτυς, ὅπερ δευτέροις οὐ μολύνεται ῥύποις, πρὸς τὸν Χριστὸν ἀνέδραμες τὸν σοι ποθητόν, ὅλος ἡλιόμορφος, ὅλος ἡγλατισμένος παρ' αὐτοῦ, ληψόμενος τοὺς τῆς νίκης στεφάνους· ὃν ἐκδυσώπει νῦν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἐκτελούντων τὴν μνήμην σου Ἐνδόξε.

Ὁ Οἶκος.

Ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς, καὶ πάντα εἰδὼς πρὶν γενέσεως αὐτῶν Κύριος, προγινώσκων τὴν πρὸς αὐτὸν εὐθεῖαν διάθεσιν τῆς καρδίας σου, Νεομάρτυς Κωνσταντίνε, καὶ τὸν πρὸς τὴν εὐσέβειαν διάπυρον ζή-

λον, καὶ ἔρωτα, εἰ καὶ πρὸς καιρὸν παρεχώρησε πεσεῖν σε εἰς τὸ μέγα τῆς ἀρνήσεως πτώμα, ὡς καὶ Πέτρον τὸν κορυφαῖον Ἀπόστολον, καὶ Ἰάκωβον τὸν Πέρσην, καὶ Μείρακα καὶ Παγχάριον, ἀλλ' οὐν διὰ τῆς αὐτοῦ χάριτος, ὥσπερ ἐκείνους, οὕτω καὶ σὲ ταχέως πάλιν ἐκ τοῦ πτώματος ἤγειρε, καὶ ἐνοπλίσας τῇ οἰκείᾳ δυνάμει, ἐνώπιον τῶν ἀσεβούντων ὁμολογῆσαι αὐτὸν σὲ ἐνίσχυσε, καὶ στεφάνοις δόξης ὡς αὐτοῦ Νεομάρτυρα ἐστεφάνωσε. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἐν συνελθόντες μετὰ ἐγκωμίων τελοῦμεν τὴν μνήμην σου Ἐνδόξε.

Ἔτερον ὁμοιον τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος. ἥχος δ'. Ὁ Ὑψωθεὶς.

Καταβαλὼν τῶν ἀσεβῶν τὰς ἐπάρσεις, Παντελεήμον ἀθλητὰ τοῦ Δεσπότου, νικητικὸν βραβεῖον ἐναπέληφας, ἄξιον τῶν πόνων σου, ὡς γενναῖος ὁπλίτης· ὅθεν ἐκτελοῦμέν σου τὴν πανέορτον μνήμην, ἐν ᾗ δυσώπει σώζεσθαι ἡμᾶς, ὡς παρρησίαν ἔχων πρὸς Κύριον.

Πόν σπερρὸν ἀριστεία τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀήττητον ἀθλοφόρον, τὴν τῶν μαρτύρων καλλονήν, καὶ ἱερὰν προσθήκην, Παντελεήμονα πάντες, τὸν τοῦ μεγάλου συνώνυμον, ἀνθεσὶν ἐγκωμίων ἐπαξίως καταστήσωμεν, ὡς ἐνθέως ταῖς ὁσμαῖς τῶν θεῶν αὐτοῦ λειψάνων ἡμᾶς εὐωδιάζοντα· διὸ εὐφημοῦμεν τὴν μνήμην αὐτοῦ, καὶ τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνας καταγεραίρομεν βοῶντες πρὸς αὐτόν, δυσώπει μάρτυς σώζεσθαι ἡμᾶς, ὡς παρρησίαν ἔχων πρὸς Κύριον.

Πῶ αὐτῷ μηνὶ ιδ'. μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου, ἐνὸς τῆς πρώτης Χορείας τῶν Δώδεκα. Τοῦ ἁγ. Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου καὶ ἀθλητῆς τοῦ ἁγ. ἐνδόξου νεομάρτυρος Παντελεήμονος μείρακος, τοῦ ἐκ τῆς νήσου Τιπαρίνου (Σπετσῶν) καταγομένου, ἐν Κρήτῃ δὲ ἀθλήσαντος. Στίχοι τοῦ Ἀποστόλου εἰς τὴν ἁγίαν Κάραν.

Τὴν πανσέβαστον σὴν Κάραν ἔχει Κύπρος.

Φίλιππε θεῖον θησαύρισμα παμμάκαρ.

Πνεῦμα μὲν πόλιο, πνεύματα τέρονται, Κύπρος δὲ Κάραν.

Πούτου τοῦ Ἀποστόλου τὸ Ἅγιον Λεῖψανον, εὐρίσκεται ἐν τῇ Νήσῳ Κύπρῳ, κατὰ τὴν Πάφον, εἰς χωρίον λεγόμενον Ἀρσηνὴ, κοινῶς δὲ λέγεται Ἀρσος, ἐνθα ὑπάρχει Ναὸς μέγιστος, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀποστόλου Φιλίππου τιμώμενος, εἰς ὃν τεθησαύριται, τὸ ἅγιον Λεῖψανον ὁμοῦ μετὰ τὸ ἅγιον Κρανίον, ἐπιθεβαιωμένον ἐν σφραγίσιν βασιλικαῖς, καὶ ποιεῖ ἀπειρα θαύματα καθ' ἑκάστην, εἰς τοὺς προσερχομένους αὐτῷ μετ' εὐλαβείας, καὶ πίστεως. Καὶ ἀπὸ μόνῃν δὲ τὴν θεωρίαν, πιστεύεται νὰ εἶναι Ἀποστολικόν. Καὶ ἐκ τῆς πνευματικῆς εὐωδίας, ἣν ὁ ἀσπασάμενος αὐτὴν αἰσθάνεται. Ὅθεν καὶ εἰς τοῦτο καυχᾶται ἡ Κύπρος λαμπρῶς, ὡς κεκτημένη τοιοῦτον θησαυρόν, καὶ μάλιστα ἡ ἐπαρχία τῆς Πάφου οὗ εὐρίσκεται.

Αλλ' ὦ Ἀπόστολε τοῦ Μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὐτόπτα τῶν μεγίστων, μύστα τῶν ἀρρήτων, καὶ θεωρὲ τῶν ἀθεάτων, καὶ τῶν οὐρανίων ἐραστὰ καὶ κληρονόμει, Φίλιππε παμμακάριστε, Μαθητὰ καὶ φίλε τοῦ Θεοῦ Λόγου, βασιλεὺς τῶν δουλικῶν παθῶν φανεὶς κράτιστος, καὶ τῶν τυραννικῶν ἐχθρῶν καθαιρέτης δραστήκιωτατος, ὁ τῶν αἰρετιζόντων τὸ στίφος, ὡς λέων οἶά τινας ὑπούλους ἀλώπεκας καταπλήττων, καὶ ἀπελαύνων βασιλικῷ τῷ βρυχήματι, τὸν δὲ δῆμον τῶν Ὀρθοδόξων συγκροτῶν, καὶ καταρτίζων, στεροῖς δόγμασιν, καὶ ἀνδρικοῖς σοφωτάτοις διδάγμασιν, ὁ δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ γενόμενος, καὶ κατ' ἄμφω διαλάμπων δίκην Ἡλίου πᾶσι τοῖς πέρασι, τοῖς μεγίστοις τεραστίοις καὶ θαύμασιν, Ὡ κήρυξ διαπρύσιε, τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως, καὶ μιμητὰ τῶν αὐτοῦ παθημάτων, ποιμὴν Ἐκκλησίας θεοπρόβλητε, καὶ λαμπτήρ Οἰκουμένης θεοπύρσευτε, καὶ δοῦλε Θεοῦ γνησιώτατε, παιδευτὰ ἀφρόνων, σοφῶν διορθωτὰ, τῶν δαιμόνων ὀλοθρευτὰ, καὶ προσβευτὰ τῶν εἰς σὲ προστρέχόντων θερμότατε. Εὐμενῶς πρόσδεξαι τὸ παρόν μοι ἐφύμιον, ἐξ εὐτελοῦς γλώττης, πόθῳ πολλῷ προσφερόμενον. Καὶ χάρισαι τῇ Νήσῳ ταύτῃ Κύπρῳ, ἐν ἣ τὸ πανάγιόν σου Λείψανον σὴν τῇ σεβασμίᾳ σου Κάρα, ὡς θησαυρὸς ἐστὶ πολῦτιμος, εἰρήνην, εὐρωστίαν, καὶ σωτηρίαν ψυχῆς τε καὶ σώματος. Καὶ λύτρωσαι ἐκ τῶν συμφορῶν, καὶ κινδύνων, καὶ περιστάσεων, πάντας τοὺς τὴν σὴν ἱερὰν ἐπιτελοῦντας πανήγυριν. Ἐτι δὲ ἐκ τῆς ἀνομβρίας, καὶ ἐκ τῆς ἀκρίδος, ἐξ ὧν ὡς ὑπὸ μαστίγων ταλαιπωρεῖται, αὐτὴν ἐλευθέρωσον, καὶ στήσον τὴν καθ' ἡμῶν ὁρμὴν τῶν ἀθίων ἀγαρηνῶν ταῖς πρεσβείαις σου, καὶ μὴ διαλείπης αἰτούμενος, παρασχεθῆναι παρὰ Θεοῦ, τὰ συμφέροντα ἡμῖν. Παθῶν ἀποτροπήν. Πειρασμῶν ἀπολύτρωσιν, Νοσημάτων θεραπείαν. Καὶ ἀπλῶς πάντων τῶν ἀγαθῶν, Ἐν τῷ παρόντι μὲν αἰῶνι μέβεξιν ἀβλαβῇ, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι ἀπόλαυσιν καὶ τῆς Οὐρανοῦ Βασιλείας, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡς πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὴν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἄε, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ΑΜΗΝ.

(Ὅρα τὰ συναξάρια κατὰ πλάτος τοῦ ἁγ. Ἀποστόλου Φιλίππου σελ. 355 τοῦ δὲ ἁγ. Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου σελ. 363 τοῦ ἡμετέρου βιβλίου Ὑάκινθος μηνὸς ἰδ'. Νοεμβρίου). Ὡδὴ ζ'. Ὁ Εἰρμός.

Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ, κατεπάτησαν τὴν φλόγα θαρσαλέως, καὶ εἰς δρόσον τὸ πῦρ μετέβαλον βοῶντες, εὐλογητὸς εἰ Κύριε, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Τοῦ Ἀποστόλου. Οἱ Παῖδες ἐν Βαβυλῶνι.

Ος φέγγος ἐξαπεστάλης, βολίδος δίκην Ἀπόστολε, σελασφόροις βολαῖς, καταυγάζων τοὺς ἐν πίστει κραυγάζοντας, εὐλογητὸς εἰ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Πλουσίαις φωτοχυσίαις, τοῦ Θεοῦ μάκαρ κηρύγματος, διαλάμπων φαίδρως τοὺς ἐν σκότει μελωδεῖν κατεφώτισας, εὐλογητὸς εἰ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ρητόρων ἀδολεσχίαν, καὶ λόγων πᾶσαν δεινότητα, τῷ συντόνῳ λόγῳ ῥέκνικῆσας, τῷ τῆς πίστεως ἐψαλλες, εὐλογητὸς εἰ Κύριε ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ο Θεὸς Οἰκὸς σου μάκαρ, ἐν ᾧ τὸ πάνσεπτον Σκήνός σου, τεθησαύριται πάντες, πλουτοῦμεν λαμάτων χαρίσματα, εὐλογητὸς εἰ κράζοντες ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ουσίαις ὑπερουσίως, Παρθένε δύο γεγέννηκας, ἡνωμέναις Ἀγνὴ ἀσυγχύτως τὸν Χριστόν, ᾧ κράζομεν, εὐλογητὸς εἰ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. Ἄλλος. Τοῦ ἁγ. Κωνσταντ. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Μίνα πέφυκε, καὶ πόρρω νόμων φύσεως, μάρτυς τὰ θαύματα, ἅπερ Χριστὸς ὁ Θεός, διὰ τῶν λειψάνων σου σαφῶς ἐνήργητε, τοῖς προσψαύουσιν, αὐτοῖς ἐκ κατανύξεως, καὶ ἐκ πόθου τῆς καρδίας,

Απεφάνθη σου ἡ γλῶσσα γενναιοτάτε, γλῶσσα πυρίπνοος μελισσταγῆς καὶ τερπνῆς, Τριάδα κηρύττουσα τὴν ὁμοούσιον, κατενώπιον τῶν τυραννούντων ἐνδοξε, μετὰ πάσης παρρησίας.

ᾨρον ἐνθεὸν καὶ κέρας ἀκένωτον, καὶ πᾶν ἀγαθὸν καὶ καλόν, ἐχαρίσατο Χριστὸς τοῖς συμπολίταις σου Νεομάρτυς Κωνσταντίνε.

Θεοτοκίον.

Στοὺς ὁ τράχηλος, ὁρμίσκος Κόρη γέγονε καὶ ἐλεφάντινος, καθάπερ πύργος Ἰσραὴλ, αἱ χεῖρες δὲ Πάναγκε, ἐν αἷς τὸν Κύριον ὠφθησαν, χρυσά τε καὶ διάλιθοι καὶ Θαρσὶς πεπληρωμένοι.

Ἄλλος τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Στεφανίτην τὸν ὑπέρλαμπρον ἐν ἄσματι, δεῦτε θεόφρονες ἀνευφημήσωμεν νῦν, σοφίας τοῦ πνεύματος εἰκὸν τὸν πάγχρυσον, καὶ βοήσωμεν Παντελεῆμον φύλαττε τοὺς τελοῦντας τὴν μνήμην σου.

Πτὴν ἁγίαν σου, πανένδοξε γηθόμενοι, πάντιμον μνήμην σου, ἅγει τιμῶσά σε νῦν ἡ νῆσος Σπέτσει, ἡ εὐκλεὴς καὶ τερπνῆ, καὶ κραυγάζει σοι· σὺ μου καύχημα δόξα τε πολιοῦχος τε καὶ τεῖχος.

Ολος ἐμπλεως, σοφίας καὶ παράδεισος ἐμφυχος ἐνδοξε, Παντελεῆμον σοφέ, ἐφάνης καὶ ἡδυσμα τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ· ὅθεν σήμερον σοὺ τὴν λαμπρὰν πανήγυριν ἐκτελοῦμεν γηθουσύνως. Θεοτοκίον.

Ναὸς ἐμφυχος, πανάχραντε καὶ ἐνδοξον, Θεοῦ ἁγίασμα, λυχνία τε χρυσαυγής, ἀγνὴ καὶ πολύφωτον ταύτης λαμπάδιον, ἐχηματίσας, Θεοῦ τε λόγου σκῆνωμα καὶ παλάτιον καὶ θρόνος.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν. Ὡδὴ η'. Ὁ Εἰρμός.

» Πὸν Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν ἐν ὑμνοῦσι στρατιαὶ τῶν Ἀγγέλων ὑμνεῖτε
» καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τοῦ ἁγίου Φιλίππου. Νόμων πατρῶν οἱ μακαριστοί.

Φῶς σε τοῦ κόσμου ἀπετέλεσε, τὸ πατρικὸν φῶς, Λόγος ὁ Ἐνυπόστατος, ἐκλεξάμενος Ἀπόστολον, ἐκ τοῦ κόσμου τρισμακάριον καὶ καθοπλίσας θεία δυναστεία τῇ αὐτοῦ, ἐπαφῆκεν ἀήττητον, ὡς ὀπλίτην βοῶντα, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. **Ρ**ώμη τῇ θείᾳ δυναμούμενος, τὰς ἀντιπάλους τάξεις ὑπερενίκησας, τὴν ἀτίτασσαν παράταξιν, τὴν αὐτῶν καταλύσας. Τὴν γὰρ εἰρήνην, κληρὸν ἀναφαίρετον λαβὼν, εἰρηναίαν κατὰστασιν, ἐφύτευσας τῷ κόσμῳ, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε κραυγάζων, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. **Ο**λφ τῷ πόθῳ προσεπέλασας, τῷ σαρκωθέντι Λόγῳ Θεοῦ Ἀπόστολε, Μαθητῆς τούτου γενόμενος, καὶ θεὸς ὑπηρέτης, καὶ μυστολέκτης. Ὅθεν ὑπ' αὐτοῦ ἀποσταλείς, εἰς τὰ ἔθνη ἐκθύρας αὐτοῦ τὴν παρουσίαν, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε κραυγάζων καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ολος ἡνώθη ὑπὲρ ἔννοιαν, ἀναλλοιώτως ὅλη τῇ ἀνθρωπότητι, ὁ ὑπερθεὸς ἐν Μήτηρ σου Παναγία Παρθένη. Ὅθεν ἐν δύο φύσει, γνωρίζεται Χριστός, εἰς ὑπάρχων ἀμφοτέρω, ὃν ὑμνοῦντες βοῶμεν, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἄλλος. Τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Παῖδας εὐαγεῖς.

Οσπερ Ἐωσφόρος Κωνσταντίνε ἡ μνήμη σου ἡ πάντερος ἀνέτειλε, λαμπρὰ καὶ ἐρίφωτος, πᾶσι τοῖς τιμῶσί σε, ταῖς νοηταῖς τῶν ἁθλῶν σου σιγλαῖς φωτίζουσα, τοὺς ψάλλοντάς πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Νῶν καὶ ἀνθρώπων τὰς χορείας, εἰς μίαν συνήγαγες πανήγυριν, Κωνσταντίνε ἐνδοξε, μέλψαι σου τὴν ἁθλήσιν· καὶ Ἀγγελοὶ γὰρ σήμερον πανηγυρίζουσι, σὺν μάρτυσι καὶ πᾶσιν ἁγίοις Χριστὸν εὐφημοῦντες, τὸν Σε ἐνισχυκότα.

Ενθεὸς ἐγένου Χριστοῦ φίλος, πανεύφημε Κωνσταντίνε τῇ ἀθλήσει σου· ὅθεν καὶ ὡς φίλον σε ἔλυσεν· ὁ βλέπωντες, οἱ γόνοι οἱ τοῖς Ἀγαρ ἡλάζον φρόν, καὶ θάμβει συσχεθέντες.

Θεοτοκίον.

Κόρη οἱ μαστοὶ σου οἱ ὠραῖοι, νεβρῶ τῆς δορκάδος ἀνεδεῖχθησαν δίδυμοι Πανύμνητε, καὶ ἀμπέλου βότρυες· κοιλία δέσου ἄχραντε Θεὸν χωρήσασα θημονία, σίτου ὄντως γέγονε πεφραγμένη ἐν κρίνοις καὶ ἄνθεσι.

Τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος,

Μέγας αὐρανόσ ὥσπερ ἐφάνης, τὸν Κύριον ὥσπερ ἥλιον παμμέγιστον, μέχων ἐν τοῖς στέροισι σου, μάρτυς παναοίδιμε, Παντελεῆμον πάμφωτον καὶ ὡς σελήνην δὲ κτησάμενος τοῦ πνεύματος χάριν, καὶ ὡς φαῖδρά ἄστρα, τὰ πλήθη τῶν θαυμάτων.

Ελεος μιμούμενος Κυρίου, τοὺς πάντας ἐλεεῖς ἐκάστοτε, διὰ τῶν λειψάνων σου, νόσους γὰρ ἀπήλασας, Παντελεῆμον πάθη τε, σὺ ἐθερά-

πευσας, πλουτίζων πενωμένους, εὐφραίνων τοὺς δοξολογοῦντας, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Λαμπρύνεται σήμερον ἡ νῆτος, Σπέτσα μάρτυς ἐν τῇ μνήμῃ σου, συγκαλοῦσα ἅπασαν, πόλιν χώραν μέλψαι σου, Παντελεῆμον ἐνδοξε τὰ σὰ θαυμάσια, ἃ πᾶσι ἐκάστοτε παρέχεις, δι' ἃ ἐδοξάσθη Χριστὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Πόλις τοῦ Θεοῦ ἀγνὴ ἐδείχθης, παλάτιον οἶκος τιμαλφέστατος, ὅρος πῖτον ἅγιον, ὅρος ἐμφανέστατον εὐλογημένη Δέσποινα μόνῃ πανύμνητε διό σε Θεομήτορ ὑμνοῦμεν, καὶ δοξολογοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία. Παῖδας εὐαγεῖς. Ὡδὴ θ'. Ὁ Εἰρμός.

» Κυρίως Θεοτόκον, σὲ ὁμολογοῦμεν. οἱ διὰ σοῦ σεσωσμένοι Παρθένη
» Ἀγνή, σὺν ἀσωμάτοις χορείαις σὲ μεγαλύνομεν.

Τοῦ ἁγίου Φιλίππου. Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα.

Νῦν ἀπορρήτου δόξης, καὶ φωτὸς ἀνεσπέρου, ἡξιωμένους ἐνθα ἡ ἀνέκφραστος, ὑπάρχει εὐφροσύνη, ἐνθα ἡ χαρὰ ἡ ἁλκτος ἐν Ἐκκλησίᾳ τῶν πρωτοτόκων, ἐνθα δικαίων αἱ σκηναί, πάντων Χριστιανῶν ὑπερεύχου, Φίλιππε πάνσοφε,

Οραϊσμένος κάλλει, νοητῆς εὐπρεπείας, καὶ Βασιλείας στέγος περικείμενος, Θεόφρον καὶ πλουσίαις, Φίλιππε περιχέομενος, φωτοδοσίαις, ταῖς τοῦ ὑπερουσίου φωτὸς μαρμαρυγαῖς, χαίρων τῷ τοῦ Δεσπότη σου Θρόνῳ, Μάκαρ παρίστασαι.

Σὺν Ἀποστόλοις πᾶσι, σεπτοῖς τε καὶ προφήταις, καὶ σὺν ἁθλοφόροις **Φ**ίλιππε ὅσοις, ιεράρχαῖς δικαίοις, σὺν τῇ Θεοτόκῃ πρέσβευε, λύσιν πταισμάτων, πολλῶν ἀμπλακημάτων, δοθῆναι ἰλασμόν, πίστει τοῖς τὴν εὐσφόρον, καὶ θείαν μνήμην τελοῦσί σου.

Πεσάρκωμένον Λόγον, τὸν πρὶν ἄσαρκον ὄντα, ὑπερφῶς Παρθενομήτορ **Π**τέτοκας. Ἐντεῦθέ Σε κυρίως, πάντες εὐσεβῶς κηρύττομεν, ἀληθεστάτην, σοὶ τὴν προσηγορίαν ἀρμόζοντες Ἀγνή, σὺ γὰρ τῆς τῶν πιστῶν σωτηρίας, ρίζα καθέστηκας. Τοῦ ἁγ. Κωνσ. Ἀπας γηγενής.

Ολος παμφαῆς, ὅλος ἡλιόμορφος, ὅλος ὑπέρλαμπρος, Κωνσταντίνε ἐνδοξε, ἀθλοθέτῃ Χριστῷ παρίστασαι, καὶ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον αὐτὸν αοίδιμε, ἐποπτεύεις, σὺν Ἀγγέλων Τάγμασι καὶ Μαρτύρων γηγέμενος πάντοτε.

Νῦν ἐν οὐρανοῖς, χαράσοι δωδῶρηται ἡ ἀνεκλάλητος καὶ ἡ ἀτελεύτητο, τῆς βασιλείας τρυφήσοι πρόκειται ἐντρυφα τοίνυν ἅγιε σκίρτα καὶ χόρευσ· μακαρίας ἀπολαύων λήξεως, καὶ ἡμῶν τῶν τιμῶντων σε μέμνητο. **Π**ᾶσι τοῖς πιστῶς, τὴν μνήμην τελοῦσί σου καὶ εὐφημοῦσί σε Κωνσταντίνε ἐνδοξε, φρουρὰ καὶ σκέπη ἔσο οὐράνιος, ὡς ἀετὸς χρυσόπτερος ἐπισκιάζων αἶψα, καὶ ἐκ πάσης, βλάβης τοῦ ἀλάστορος διασώζων αὐτοὺς ταῖς πρεσβείαις σου.

Θεοτοκίον.

Σοῦ ὁ ὀμφαλὸς ἀγνή κρατὴρ γέγονε τορευτὸς ἐμπλεος· οἱ ρυθμοὶ δὲ ἄλ-
λ' ἱχραντε, μὴρῶν σου θείων ὁρμίσκοις ὁμοιοί, ποδῶν σου διαβήματα ὠραιώ-
θησαν· δλῆ Κόρη, δλῆ καλὴ πέφυκας, ὡς σελήνη λαμπρὰ καὶ ὡς ἥλιος.

Τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, Ἄπας γηγενής.

Ἐπαινέτης, ὁδμῆς τῶν λειψάνων σου, Παντελεήμον σοφέ· ὡς τοῦ
παπαδείσου γάρ, ἡ θείου κήπου ἄνθη ἐκπνέουσι, καὶ τοὺς πιστοὺς
εὐφραίνουσιν ἀρωματίζοντα· ὡς λιθάνου, κρίνον ὡς μυρίννοον, καὶ ἰάσις
νοσοῦσι παρέχοντα.

Ὅσπερ βρεφικὰ ψελλίσματα πρόσδεξαι τὸν ὕμνον ἅγιε, δὲν σοι προσενήνοχα,
Παντελεήμον τῇ θείᾳ μνήμῃ σου, καὶ ἀμοιβὴν αἰτοῦμαί σοι, ταῖς ἱκεσίαις
σου, ὑπὲρ πάντων λύσιν ὧν ἐξήμαρτον, ἐν τῷ βίῳ καὶ λόγοις καὶ πράξεσι.

Ὅς τὸ τριλαμπές, ἀμέσως θεώμενος μάρτυς φερώνυμε, τοῦ ἑλέους
φώτισον, Παντελεήμον θείαις ἐλλάμψεσι, τὸν νοῦν ἡμῶν δεόμεθα, τὸν
ἐν τοῖς πάθεσι, σκοτισθέντα, καὶ μετόχους ποίησιν, οὐρανῶν βασιλείας
προσθείας σου.

Θεοτοκίον.

Νεύματι τὸ πᾶν, Παρθένε τὸν φέροντα Θεὸν ἐκύησας, ἄνθρωπον γενόμενον,
δι' εὐσπλαγχνίαν θεοχαρίτωτε, δὲν ἐκτενῶς ἱκέτευε φωταγωγήσαι ἡμῶν
τὰς καρδίας, τῶν μακαριζόντων σε, ὡς ἀγνήν ἀληθῶς Θεομήτορα.

Καταβασία. Ἄπας γηγενής Ἐξαποστειλάριον. Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ.

Ἀρόμον ὠραίων σου ποδῶν, Φίλιππε ἀναστρέψας, πορείαν τὴν οὐράνιον,
ἀνεληλύθας χαίρων. Καὶ τῇ Τριάδι παριστώς, ἐν Πατρὶ τεθέασαι,
Υἱὸν καὶ Πνεῦμα τὸ Θεῖον, διὰ τοῦτό σου πόθῳ τὴν πανίερν, καὶ θείαν
ἐορτάζομεν μνήμην.

Ἐτερον τοῦ ἁγ. Κωνστ. Γυναίκες ἀκουσίσθητε.
Πλὴν Κωνσταντίνον ἅπαντες, τιμήσωμεν ἐν ἄσμασι, Νεομαρτύρων τὸ
κλέος, καὶ τῆς ἀνδρείας τὴν στήλην· πύργον τὸν ἀδαμάντινον τῆς
ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ καθαιρέτην κράτιστον, ἀγαρηνῶν ἀσεβείας, καὶ
Ἐκκλησίας τὴν βάσιν.

Ἐτερον τοῦ ἁγ. Παντελ. Τοῖς μαθηταῖς.
Ὅς ἐτροπώσω ἅγιε, τοῦ Σταυροῦ τῇ δυνάμει, βαρβαρικὴν θρασυτάτα,
καὶ τυράννων μανίαν, Παντελεήμον ἐνδοξε, καὶ ἡμῶν ταῖς λιταῖς
σου, τὰ τῆς σαρκὸς κινήματα, καὶ παθῶν τὰς ἐφόδους ἀμαρτιῶν λύσιν
παρεχόμενος νεομάρτυς, ὡς παρόρησιαν ἅπασαν, πρὸς Θεὸν κεκτημένος.

Θεοτοκίον.

Ἐν τῇ γαστρὶ σου Κύριος, ἀπολλύμενον κόσμον, φθορᾶς ἀνακαλέσας.
Ἐσθαι, βουληθεὶς ὥσπερ οἶδεν, ἐσκήνωσε Θεοτόκε, σωτηρίαν οὖν πάντες,
εὐρόντες ἐκβοῶμέν σοι, χαῖρε τὸ τοῦ Ἀγγέλου, χαῖρε ἀγνή, γυναιξὶν ἐν
πᾶσιν εὐλογημένη. καὶ γὰρ χαρὰν ἐκύησας, πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ.

Εἰς τοὺς Αἰνους, ἰστώμεν, στίχ. ε', Καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανῶν ταγματῶν

Πῶν οὐρανῶν σου φλόγων τὰ ἀπηχήματα, ἐπὶ τῆς γῆς παμμάκαρ,
Ἰδηχθή καὶ ταύτην, ἐπλήρωσε δογματῶν, δι' ὧν τὸν Υἱόν, τῷ Πα-

τρὶ καὶ τῷ Πνεύματι, θεολογοῦντες Ἀπόστολε, μυστικῶς, ὁμοούσιον
δοξάζομεν.

Ὅς ἐωσφόρον σε πάντες τῶν Ἀποστόλων Χριστοῦ, καὶ φαεινὸν λαμ-
πτῆρα, τῆς σεπτῆς Ἐκκλησίας, Φίλιππε τρισμάκαρ, ἔχοντες νῦν,
τὰς ψυχὰς φωτιζόμεθα, καὶ ἐκ κινδύνων λυτρούμεθα δυσχερῶν ταῖς
προσθείαις σου πανεύρημε.

Φιλομαρτύρων τὰ πλήθη, δεῦτε συνδράμωμεν τῇ μνήμῃ Κωνσταν-
τίνου, τοῦ γενναίου ὀπλίτου, κραυγάζοντες ἀπαύστως, πρὸς τὸν Χρι-
στόν, σοὶ Χριστέ πρέπει ἅπαντα δόξα καὶ κράτος, διότι καρτερικόν, τὸν
σὸν Μάρτυρα ἀνέδειξας.

Δεῦτε προσπέσωμεν πάντες, τῇ θείᾳ Λάρνακι, τοῦ γενναίου ἀθλοφόρου
Κωνσταντίνου τοῦ θείου, καὶ Λείψανῳ τὰ τοῦτου πανεβλαβῶς, καὶ πι-
στῶς προσπυξόμεθα, ἁγιασμὸν ἵνα λάβωμεν ἐξ αὐτῶν ψυχῆς ἅμα καὶ
σώματος.

Ἐτερα τοῦ ἁγ. Παντελ. ἤχ. β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε.

Δεῦτε νεοθάλων ἡ πληθὺς, ἅμα παλαιῶν ἀθλοφόρων θεία ὁμήγυρις
Δεῦτε παραλάβετε Παντελεήμονα, τὸν γενναίως ἀθλήσαντα, Κρητῶν
ἐν τῇ νήσῳ, στερρῶς καὶ αἰσχύναντα, τῶν ἀσεβούντων ὀργὴν, καὶ ὑπὲρ
Χριστοῦ ἠθληχότα, καὶ τῷ διαδήματι δόξης, παρ' αὐτοῦ λαβόντα καὶ
κοσμούμενον.

Ὅτε συνελθῆθης ἐν χερσὶ, μάρτυς ἀσεδῶν ἀτιθάστων, οἷα θρῶν πονη-
ρῶν, παίοντες, λακτίζοντες μαστίζοντές σε δεινῶς, ἐξομῶσαι βιάζον-
τές, Χριστὸν τὸν Δεσπότην, τοῖς ἀνεκραύγαζας, Παντελεήμον σοφέ·
κρίστην τῶν ἀπάντων γινώσκω μόνον τὸν Χριστὸν καὶ Θεόν μου, ὑπὲρ
οὗ καὶ θνήσκω προθυμώτατα.

Δόξα, ἤχος β'.

Φιλάλοι τῶν ἁρωμάτων, ἐν Κόσμῳ αἱ σιαγόνες σου Σοφέ, ὤφθησαν Ἀ-
πόστολε Φίλιππε, περικρινῶσα τοῖς πιστοῖς, πόμα τὸ ζωοποιόν· πρᾶ-
ξιν γὰρ εἰς θεωρείας ἐπίβασιν ἐσχηκώς, Χριστοῦ Ὁπαδὸς καὶ προσήγορος
ἐχηρημάτισας. Τὴν στείραν καὶ ἀτεκνον ἐθνῶν ἐκκλησίαν, εὐτεκνωθεῖσαν
ἐν αὐτῷ, κατεποικίλας διδασκαῖς. Ἦν καὶ νῦν δυσώπει λυτρωθῆναι,
δεινῶν καὶ ἀναγκῶν. Δύνασαι γὰρ ἐν Θεῷ πολλὰ ἐγγίζων αὐτῷ.

Ἦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, Δόξα ἤχος πλ. α'.

Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων, σκιρτήσωμεν τῷ πνεύματι καὶ
ἐκροτήσωμεν εὐφραίνόμενοι, ἐν τῇ πανδῇμῃ πανηγύρει τοῦ ἀθλοφόρου
Χριστοῦ, ἱερεῖς καὶ ἄρχοντες συντρεχέτωσαν, καὶ τὸν ἐν ἐσχάτοις και-
ροῖς γενναίως ἀθλήσαντα, καὶ θαυμάτων τὴν χάριν δεξάμενον παρὰ Χρι-
στοῦ, ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς εὐφημήσωσιν, οἱ πυρίττοντες τὴν
ἀπαλλαγὴν, οἱ δαιμονῶντες τὸν ρύστην, οἱ ἐν συμφοραῖς τὸν σωτῆρα·
οἱ νοσοῦντες τὸν ἱατρὸν, οἱ ἐν θαλάσῳ τὴν εὐδίαν· οἱ ἐν θλίψεσι τὴν
παρὰμυθίαν· οἱ ἐν κινδύνοις σωτηρίαν· οἱ πάντες τὸν πάντα πᾶσι γινό-

μενον, γενναίον ἀθλοφόρον ἐγκωμιάζοντες, ἀνακράζωμεν· Κωνσταντίνε αἰοῖδιμε, μεσίτευε ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην, καὶ δίδου βοήθειαν ἐν περιστάσει.

Ἡ τοῦ ἁγ. Παντελ. ἡχος δ'.

Ἀσματικὴν χορείαν κροτήσωμεν σήμερον, ὦ φιλομάρτυρες· ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ νεοάθλου, καὶ νεολαμποῦς μάρτυρος Παντελεήμονος, οὗτος γὰρ τῆς Τριάδος γέγονεν ὑπέρμαχος, καὶ κήρυξ διαπρύσιος· καὶ τὸν ἀόρατον ἐχθρὸν τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ καταβαλὼν, τὸν τῆς πίστεως ἐκομίσαστο στέφανον, καὶ τοῖς μετὰ πίστεως προσερχομένοις τῇ θήκῃ τῶν λειψάνων αὐτοῦ, μέγας ἐν ἀνάγκαις ἐπίκουρος ἐφίσταται, ἰώμενος τὰς νόσους, ὡς τὴν χάριν παρὰ Χριστοῦ διζάμενος· οὐ ταῖς ἱεσίσαις Σωτήρ· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρηται, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ἐκ παντοίων κινδύνων. Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις. Δίδεται καὶ ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς. Εἰς Λειτουργίαν, Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος. Ὡδὴ γ'· καὶ ε'. Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου ἡχος δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ. Στίχ. Οἱ Οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. α'. 1.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κτλ.

Καὶ Μαρτυρικόν. Μεγαλυνάριον πρὸς, τὴν Τιμιωτέραν.

Χαίρεις Ἀποστόλων ἡ καλλονή, χαίρεις σωφροσύνης, καὶ ἀνδρείας Ἀσθλήν λαμπρά, χαίρεις ὁ τοῦ Πάθους κοινωνὸς τοῦ Κυρίου, Ἀπόστολε Θεόπτα Φίλιππε ἐνδοξε.

Χαίροις νεομάρτυς τοῦ Ἰησοῦ Κωνσταντίνε θεε, ὁ ἐσχάτος ἐν τοῖς Χαιροῖς αἶμα τὸ σεπτὸν σου ὑπὲρ Χριστοῦ ἐκχέας, καὶ νίκης λαμπρὸν στέφανος ἀναδησάμενος

Νέος ἀλλ' ἀδάμαστος ἀθλητής, ὦφθης γενναίόφρον, τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν, διὰ ταῖς βασάνους, παρέδωκας τὸ σῶμα, Παντελεήμον μάρτυς ἀξιοθαύμαστε.

Βίος καὶ μαρτυρολόγιον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου νεομάρτυρος

ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΜΕΙΡΑΚΟΣ

Τοῦ ἐκ τῆς νήσου Τιπαρίνου (Σπετσῶν) καταγομένου, ἐν Κρήτῃ δὲ ἀθλήσαντος.

Στίχοι.

» Ὕμνον θαλερόν, Παντελεήμον δέξαι,

» Ἐκ τῶν εὐσεβῶς τὴν μνήμην σου τελούντων.

» Βῆ δ' εἰς Οὐράνιον δῶμα Παντελεήμον δεκάτῃ τετάρτῃ.

Εὐλόγησον Πάτερ.

α'. Οὗτος ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής Παντελεήμων, πατρίδα μὲν ἀπὸ γονεὺς ἔσχε τὴν περίφημον νῆσον Σπέτζας, ἐγεννήθη δὲ εἰς

τὴν πολυθαύμαστον Κρήτην, τῆς ἐπαρχίας Σιτίας, χωρίον Ἐπισκοπο-κέφαλον, ὁ γὰρ πάπος αὐτοῦ Παντελῆς καὶ ἡ τοῦτου σύζυγος Βενε-τζιάνα, ἀπικισθέντες ἀπὸ Σπέτζας εἰς Κρήτην, ἔτεκον τὴν μητέρα τοῦ μάρτυρος Ἀννὰν καλουμένην, ἧτις ἀνατραφεῖσα ἐν παιδείᾳ καὶ νοθε-σίᾳ Κυρίου, διῆγε βίον ἀμειπτον, καταγινομένη εἰς προσευχὰς καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν προσεδρεύουσα· σκοπὸν ἔχουσα ἐμφυτον νὰ ἀπαρνηθῇ τὸν κόσμον καὶ νὰ γίνῃ καλογραία· ἀλλ' οἱ γονεῖς αὐτῆς ὅτε ἔρθασεν εἰς ἡλικίαν, παρεκίνησαν καὶ ἐβίασαν μὴ θέλουσαν νὰ ὑπανδρευθῇ, καὶ ἵνα μὴ παρακούσῃ, καθὼς καὶ ἡ ὁσία Μελλάνη, ἔλαβε σύζυγόν τινα Χρῆ-στον καλούμενον, μετὰ τὸν ὅποιον συνοικισθεῖσα τρεῖς μῆνας, συνέλαβε τέ-κνον μονογενὲς πρῶτον καὶ τελευταῖον αὐτὸν τὸν ἐκ κοιλίας προεγνω-σμένον καὶ ἡγιασμένον Παντελεήμονα κληθέντα εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα. Εἰτα ἐδυσώπησε τὸν Χρῆστον σύζυγόν της λέγουσα αὐτῷ: «Γίνωσκε » ὅτι ἐγὼ μὲ βίαν τῶν γονέων μου σὲ ἔλαβον σύμεινον, ἐπειδὴ εἶχον » ἀπόφασιν νὰ γίνω καλογραία, ὅθεν, σὲ παρακαλῶ καὶ σοῦ ἀφήνω νὰ » πλάβῃς τὴν προῖκά μου ὅλην καὶ λοιπὴν ὑπαρξίν ὅπου ἔχομεν, καὶ ἀ- » πελθε ὅπου ἂν βούλῃσαι, καὶ ἄφες με νὰ μονάσω κατὰ τὸν πόθον μου, » νὰ σώσω καὶ τὴν ψυχὴν μου, καὶ νὰ ἔχῃς καὶ σὺ μισθὸν ἐκ Θεοῦ. » καὶ ᾤχετο ὅπως βούλεσε.» Πεισθεὶς εἰς τὴν ἀγαθὴν γνώμην τῆς Ἀν- νῆς ὁ Χρῆστος, λαβὼν ὅσα ἤθελεν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἀλλαχόθεν, καὶ ἔμεινεν ἡ Ἀννὰ ἀνετος κοσμικῶν φροντίδων, καὶ ἔζη μετὰ σωφροσύνην, ὡς μονάστρια ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου εὕρισκομένη, ὡς ἔξω τοῦ κόσμου· ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐσυλλήφθη ὡς εἶπομεν ἐκ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς, μετὰ τὸ ἀπογαλακτῆσαι καὶ εἰς παιδικὴν ἡλικίαν φθά- σαντα ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ἐμάθανε τὰ ἱερὰ γράμματα· καὶ τὸν ἐνουθέτει νὰ διάγῃ χριστιανικῶς, μετὰ ἡθὴ χρηστά· καὶ νὰ συν- τρέχῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καθὼς καὶ αὐτὴ ἐσχόλαζεν εἰς τὰς ἀκολου- θίας καὶ ἱερὰς τελετάς, συναναστρεφόμενος δὲ ὁ νέος μετὰ ἄλλους συνομι- λήκους τοῦ παῖδας Χριστιανῶν ἐμιμοῦντο κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν παίδων τὰ τῆς Ἐκκλησίας, ποιήσαντες ὡς ναὸν κατ' οἶκον καὶ ἑπαλ- λον ἀκολουθίας, ἐσπερίνῳ, καὶ ὡς τύπον ἱεραρχίας ἀπὸ μωρὸν ζῆλον κινούμενα, ἐψήφισαν τὸν Παντελεήμονα ὡς ἱερέα· οὐχὶ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, ἀλλὰ Θεὸς νεύσει, τὸ μέλλον τῆς ἀγιωσύνης ἐκείνου προ- τυποῦντες καὶ εἰκονίζοντες, καθὼς καὶ εἰς τὸν βίον τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου φαίνεται ὅτι ὡς ἱερέα αὐτὸν μετήρχοντο τὰ παιδιὰ παίζοντα εἰς τὸ παραθαλάσσιον κτλ. Πλησίον δὲ τοῦ οἴκου τῆς μητρὸς τοῦ ἦσαν καὶ τούρκικα ὁσπήτια καὶ τὰ παιδιὰ τῶν Τούρκων συναναστρεφόμενα μετὰ τὸν Παντελεήμονα, συνέπαιζον ἀστεϊζόμενα· καὶ ἐκάλουν αὐ- τὸν μετὰ ὄνομα ἀγαθὸν Χασάν· οὐχ ὡς δεχόμενον τὴν ἐκείνων ἀσε- βειαν, ἀλλ' ὡς ἐξ ἀπλότητος παίζων καὶ ἀστεϊζόμενος· ἡ δὲ μήτηρ ἐνου-

θέτει αὐτὸν νὰ ἔχη εὐλάβειαν καὶ νὰ φυλάττῃ τὴν πίστιν τοῦ ἀκίβδη-
λον, καὶ νὰ μὴ ἀπατάται ἀπὸ τὰς συναναστροφὰς τῶν ἀγαρινῶν παιδίων.

β'. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν ἐνδέκατον χρόνον τῆς ἡλικίας του, οἱ γο-
νεῖς τῶν ἀγαρινῶν παιδίων, ἀκούοντες νὰ τὸν καλοῦν τὰ ἄπιστα παιδιὰ
τῶν Χασάν, ἡβουλήθησαν νὰ τὸν τουρκίσουν θέλοντα καὶ μὴ θέλοντα· ἔθεν
μῖαν ἡμέραν ἤρπασαν αὐτόν, καὶ ἔφερον εἰς τὸν ἀσεβῆ οἶκόν τους καὶ μὲ
λόγους πρῶτον καὶ ὑποσχέσεις, ὥς τάχα νὰ τὸν τιμήσουν καὶ νὰ τὸν προ-
βιδάσουν εἰς ἀξιώματα· ὁ δὲ ποσῶς μὴ πειθόμενος αὐτοῖς, ἀλλὰ βδελυτ-
τόμενος, καὶ μυκτηρίζων τὴν πλάνην αὐτῶν καὶ ἀσεβειαν, ρίψαντες
κατὰ γῆς ἐρράβδιζον αὐτὸν ἀνηλεῶς, ὥστε ἔτρεχον αἷματα ἐκ τῶν πλη-
γῶν αὐτοῦ· εἰτα ἔδесαν ἀπὸ τὰς μασχάλας μὲ σχοινίον καὶ ἐκρέμασαν
αὐτὸν δέρροντες πολλὰς ἡμέρας· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ περικαιομένη, ἀπῆλθε
κλαίουσα εἰς τὰς γυναῖκας τῶν τυραννούντων ἀγαρινῶν (χανήμισας) καὶ
παρεκάλει αὐτὰς δεομένη, νὰ εὐσπλαγχνισθῶσι, καὶ ἀπαλλάξωσι τὸν
υἱόν της, ἀπὸ τῆς δεινῆς ἐκείνης μάστιγας. Ὅθεν δυσωπηθεῖσαι, παρε-
κάλεσαν τοὺς ἀνδρας αὐτῶν, καὶ κατέβασαν τὸ παιδίον Παντελεήμονα
ἀπὸ τῆς κρεμάλας ὅπου ἐκρέματο ἀπὸ τὰς μασχάλας καὶ ἔλαβεν αὐτὸ
ἡ μήτηρ του, εἰς τὴν οἰκίαν της, καὶ ἐθεράπευσε τὰς πληγὰς του ὡς
ἐδύνατο, καὶ ἐνουθέτει αὐτὸ νὰ μὲνῃ ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν τοῦ
Χριστοῦ, καὶ νὰ μὴν ἀπατηθῇ ἀπὸ τὰς θωπείας ἢ καὶ ἀπειλὰς τῶν
ἀσεβῶν, ἐὰν πάλιν ἤθελον τὸν συλλάβωσι, καὶ παιδεύσωσιν. Ὁ δὲ παῖς
ἔλεγε πρὸς αὐτὴν «Μὴ φοβοῦ μήτερ μου, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὑπο-
»μείνω πᾶσαν βάσανον, καὶ τιμωρίαν διὰ ἀγάπην Χριστοῦ, καὶ νὰ
»ἀποθάνω εἰς τέλος, καὶ τὸν Χριστόν μου δὲν ἀρνοῦμαι πώποτε». Λέγει
ἡ μήτηρ του. «Βίβη νὰ σὲ ἔδλεπον τελειωθῆτα μὲ μαρτυρικὸν θά-
»νατον, καὶ νὰ ἀζιωθῇ νὰ γίνω μήτηρ μάρτυρος τοῦ υἱοῦ μου, ὑπὲρ
»ἀγάπης Χριστοῦ, καὶ ὑπόσχομαι καὶ ἐγώ, ὅτι ἐὰν γενῇ τοῦτο καθὼς ἐπι-
»ποθῶ νὰ ἐκδυθῇ τὰ κοσμικὰ τίμια ἱμάτια ὅπου φορῶ τώρα, καὶ νὰ
»ἐνδυθῇ πενιχρὰ μελανὰ, καὶ νὰ γίνω καλογραία, καὶ οὔτε κρέας, τυρόν,
»ἰχθυας, οὔτε ἔλαιον νὰ καταλύσω εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν, ἀσκητικῶς
»πολιτευομένη». Ὁ δὲ παῖς μαθὼν τοῦ γράφειν, ἔγραψε διὰ χειρὸς του
στιχουργικὸν εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια, καὶ ἄλλα τινὰ ὡς εὐχὰς καὶ τὰ
ἀνεγίνωσκε· τὰ ὅποια σῶζονται νῦν, καὶ ἔχει ἡ μήτηρ του εἰς παρη-
γορίαν της, ἕως τὴν σήμερον. Παρελθόντος δὲ τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους, καὶ
τὸν δωδέκατον χρόνον, τῆς ἡλικίας αὐτοῦ διάγοντος, οἱ ἀσεβεῖς ἐκεῖνοι
κινηθέντες εἰς ζῆλον, βλέποντες τὸν παῖδα εὐθυμούμενον, καὶ θάλλοντα,
συνομώσαντες νὰ τὸν κρατήσωσι, καὶ ἡ νὰ τὸν πείσωσι νὰ ἐξομώσῃ, ἢ νὰ
τὸν φονεύσωσι παντελῶς οἱ ἀπάνθρωποι. Ὅθεν ὁρμήσαντες συνέλαβον
αὐτόν, ὅτε συνωμίλει μὲ τὰ παιδιὰ τῶν τούρκων, τὰ ὅποια ἐσυμβούλευε
νὰ βαπτισθῶσι, καὶ νὰ γίνουν χριστιανοί, ἵνα μὴ κολασθῶσι μετὰ τῶν

ἀσεβῶν γονέων τῶν τὰ ὅποια τουρκόπαιδα ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς γονεῖς
τῶν ὧν ἕνεκα θυμωθέντες, ἤρπασαν αὐτό, καὶ φέροντες εἰς τὸν οἶκον
τους, ἄρχησαν, μὲ κολακείας πρῶτον, μὲ φαγητὰ καὶ ὑποσχέ-
σεις ἐνδυμάτων πολυτίμων, χρημάτων, καὶ ἀξιομάτων, νὰ τὸν
πείσωσι νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, καὶ νὰ δεχθῇ τὸν σουνετισμὸν
(ἀκροβιστίαν). Ὁ δὲ ποσῶς δὲ ἐπείθετο ἄλλ' ἔλεγεν αὐτοῖς. «Ἡ μήτηρ
»ἔχει χρήματα ὅσα θέλω καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ εἶναι αἰώνιος, καὶ
»δὲν προτιμῶ τὰ μάταια ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, νὰ ὑστερηθῶ τὰ αἰώνια καὶ
»νὰ κολάζομαι μὲ ἐσᾶς εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ τῆς κολάσεως». Ὅθεν ἰδόν-
τες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἄρχισαν νὰ τὸν τιμωροῦν, δέρροντες,
κρεμώντες, καὶ ζέοντες ἀφειδῶς, καὶ λέγοντες, ὅτι «Ἐὰν δὲν πεισθῇς,
»θέλομεν σὲ παιδεύσει πικρῶς, καὶ σὲ φονεύσωμεν». Ὁ δὲ μάρτυς ἀπε-
κρίνετο· «Ἐγὼ χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Παντελῆς ὀνομάζομαι, καὶ τὴν
»πίστιν μου δὲν ἀρνοῦμαι, ἀλλὰ καθὼς μὲ ὠδήγησεν ἡ μήτηρ μου
»ἔτοιμος εἶμαι νὰ ἀποθάνω διὰ τὸν Χριστόν μου, καὶ ἐγώ, καὶ αὕτη ἡ
»μήτηρ μου νὰ μαρτυρήσωμεν ὁμοῦ καὶ νὰ συναποθάνωμεν· δέρετε τὸ
»λοιπόν, οἶαν βάσανον βούλεσθε ποιήσατε εἰς ἐμέ· δὲν φοβοῦμαι βάσανα
»οὔτε θάνατον· διότι ὁ Χριστὸς μου ζῇ, καὶ μὲ βοηθεῖ εἰς ὅλα».

γ'. Ἐμάστιζαν οὖν αὐτὸν ἀφειδῶς καὶ δέσαντες ἀπὸ τὰς μασχάλας
τὸν ἐκρέμασαν, καὶ ἔδερον οἱ ἀπάνθρωποι ἡμέρας τρεῖς καὶ νύκτας τρεῖς.
Ὡστε ἀποκαμῶν ὁ μάρτυς, ἔπνεε τὰ ὀλίσθια νὰ τελευτήσῃ. Ἡ δὲ
πολυπαθὴς μήτηρ, παρεστάθη καὶ τὸ ἐνεθάρρυνε νὰ ὑπομένῃ ἕως τέλους,
νὰ λάβῃ τὸ στέφος παρὰ Χριστοῦ τῆς ἀθλήσεως, καὶ νὰ ἐκδυθῇ καὶ
αὕτη τὰ κοσμικὰ ἄμφια, καὶ νὰ γίνῃ καλογραία, καὶ οὔτε ἔλαιον νὰ
καταλύσῃ ἕως τέλους ζωῆς της· μόνον νὰ ἀζιωθῇ νὰ ἰδῇ τὸ μαρτυ-
ρικὸν τέλος οἱ δὲ τύραννοι ἔδερον καὶ αὐτήν, καὶ τὴν ἐδίωκον· καὶ ἐδύ-
νετο μὲ τὸ μέσον τῶν γυναικῶν χανημισῶν, νὰ τὸ λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς
χειρας τῶν ἀνηλεῶν ἐκείνων τυράννων, ὅτι καὶ ἐκεῖναι βλέπουσαι ἐσυμ-
πονοῦσαν καὶ ἐσπλαγχνίζοντο τὸ παιδίον. Πλὴν τοῦτο μόνον ἐφοβεῖτο
μήπως ἀποκαμόντες οἱ τύραννοι δέρωνντες, μείνῃ ἀστεφάνωτον. Ὅθεν ἡ
φιλόπαις μήτηρ καὶ φιλόθεος, τὰ μητρῶα σπλάγχχνα σπαρτατομένη,
ἄφηκε νὰ τελέσῃ τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔλεγεν αὐτῇ· «Ἀνδρί-
»ζου τέκνον μὴ μοῦ δειλιάσῃς ἰδοὺ καὶ ἐγὼ παρίσταμαι παρηγορῶ σε ἕως
«τὴν ὥραν τοῦ θανάτου σου». Ὁ δὲ μάρτυς ἀπεκρίνατο. «Ἐγὼ τώρα
»πλέον νὰ δειλιάσω, ὅπου ἔφθασα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος, καὶ ἰδοὺ
»ὁρῶ τὸν Χριστόν μου περιμένοντα νὰ λάβῃ τὴν ψυχὴν μου, εἰς τὴν
»ἀνεκλάλητον ἐκείνην, καὶ αἰδίον μόνιμον ἀγαλλίασιν». Ὡς ψυχῆς ἀν-
δρείας παιδὸς ἀγίου! Ὡς γυναικὸς θαυμασίας μεγαλοψύχου· καθὼς ποτὲ
ἡ μακαρία Σολομονή, παρώτρυνε τὰ τέκνα της νὰ ὑπομένωσι τὰς βα-
σάνους, φροντίζουσα ὅπως ὁ Θεὸς λάβῃ αὐτά, οὕτω καὶ ἡ μήτηρ τοῦ

μάρτυρος παρότρυνε τὸ τέκνον της νὰ ὑπομένη καρτερῶς τὰς βασάνους, καὶ λάβῃ τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου. Ὡς ἀνδρὶα ἐν γυναικίῳ σώματι! Ἐζήτησε δὲ τὸ παιδίον τῆς μητρός του νὰ φέρῃ πνευματικὸν νὰ κοινωνήσῃ τὰ ἄχραντα Μυστήρια. Σπεύσασα δὲ ἡ μήτηρ ἔφερε τὸν πνευματικὸν μὲ τὰ Θεῖα Μυστήρια, καὶ ἡζιώθη τοῦ ποθομένου, τῇ παρὰ ῥῃσιν τῶν χανημισῶν γυναικῶν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν Ὁθωμανῶν. Αἱ δὲ χανήμισαι γυναῖκες βλέπουσιν τὸ παιδίον εἰς τὰ λείψανια τοῦ θανάτου ἀπὸ τὰς ἀφορήτους πληγὰς, ἐπεισαν τοὺς τυράννους νὰ ἀποδώσουν τὸν μάρτυρα εἰς τὴν μητέρα του, ὅθεν κἀκεῖνοι βλέποντες ὅτι ἐπλησίαζε νὰ τελευτήσῃ ἀφῆκαν τὴν μητέρα του νὰ λάβῃ τὸ παιδίον εἰς τὸν οἶκόν της. Οὕτως καθὼς ἡ μήτηρ τοῦ ἐνὸς τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων, ἔλαβε τὸ τέκνον της εἰς τοὺς ὤμους της, καὶ ἠκολούθει τὰ λοιπὰ σώματα τῶν μαρτύρων, οὕτω καὶ αὐτῇ, καταβιβάσασα τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος υἱοῦ της ἀπὸ τὴν κρεμάλαν ὅπου ἐκρέματο, ἄρσασα αὐτὸ ἐπ' ὤμων της, ἔφερεν εἰς τὸν οἶκόν της, καὶ ἀμέσως παρέδωκε τὴν μακαρίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἡ δὲ χαρὰ πλησθεῖσα, ὡς ἀξιοθεῖσα γενέσθαι μάρτυρος μήτηρ, νεκροστολίσασα αὐτὸ, ἐκάλεσε τοὺς ἱερεῖς οἱ ὅποιοι ψάλλοντες ἐκόμισαν εἰς τὸ κοιμητήριον κατὰ τὸ ἔθος, καὶ τὸ ἐνταφίασαν ἐντίμως. Ὁ δὲ θαυμαστὸς Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ἐθαυμάστωσε τὸν νεομάρτυρα Παντελεήμονα, πρὸς πληροφορίαν τῆς νομίμου αὐτοῦ ἀθλήσεως, καὶ ἤρχισαν νὰ γίνωνται θαύματα εἰς τὸν τάφον του· καὶ πολλοὶ χριστιανοὶ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας συνεχόμενοι, προσήρχοντο εἰς τὸν τάφον τοῦ μάρτυρος, καὶ ἐθεραπεύοντο, δοξάζοντες τὸν Θεόν, καὶ εὐχαριστοῦντες τὸν ἅγιον. Ὅθεν, μαθεῖται τὰ θαύματα καὶ αἱ γυναῖκες τῶν τουρκῶν, ἤρχοντο καὶ αὐταὶ καὶ ἐλάμβανον τὴν ὑγίαν των, τυφλαὶ ἀνέβλεπον, παράλυτοι συνεσφίγγοντο, καὶ διαφόρως πάσχουσαι ἐθεραπεύοντο· ὅθεν, καὶ πολλὰ ἐπίστευσαν κρυφίως ἀπὸ αὐτάς. Τούτων οὖν οὕτω γινόμενων εἰς διάστημα ἡμερῶν τεσσαράκοντα. Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ μαρτυρικοῦ σώματος, ἐφάνη ὁ ἅγιος κατ' ὄναρ εἰς τὴν μητέρα του λαμπρὸς τὴν στολὴν, καὶ λέγει της· «Ἐγείραι μῆτέρ μου, καὶ ἀπελθε εἰς τὸν τάφον μου, καὶ λάβε τὸ σῶμά μου μὲ τὸ χῶμα τοῦ ἱκῶρος αὐτοῦ· ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ υἱός σου Παντελεήμων». Ἡ δὲ ἐγερθεῖσα, ἐνόμισε νὰ ἦτον φαντασία τὸ ὄραμα, καὶ οὐκ ἀλήθεια· ὅθεν ἠπίστισεν. Ὁ δὲ ἅγιος ἐφάνη καὶ δευτέρον· καὶ δὲν ἐπίστευσε, μήπως καὶ ἦτον δαιμονικὴ φαντασία. Τρίτον δὲ ἐφάνη ὁμοῦ μὲ τὸν Πρόδρομον Ἰωάννην, καὶ τὸν ἅγιον Νικόλαον εἰς πίστωσιν βεβαίαν, καὶ εἶπε τῆς μητρός του· «Βλέπεις τὸν ἅγιον Νικόλαον ὁμοῦ μὲ ἐμένα;» Ἡ δὲ ἰδοῦσα πάλιν ἀμφέβαλλε· πλὴν ἀπῆλθεν εἰς τὸν πνευματικὸν της καὶ τοῦ ἀνήγγειλε τὸ ὄραμα· ὁ δὲ πνευματικὸς εἶπεν αὐτῇ·

«Μὴ ἀπιστῆς εἰς αὐτό· ἐπειδὴ καὶ τὸ μαρτύριον εἶναι φανερόν τοῦ υἱοῦ σου, καὶ ἀμυβολία δὲν χρειάζεται, φαντασία πλάνης δὲν χωρεῖ». Ὅθεν ἐγερθεὶς ὁ πνευματικὸς ἀπῆλθεν ὁμοῦ μετὰ τῆς μητρός τοῦ ἁγίου εἰς τὸν τάφον, συνῆλθον δὲ καὶ ἄλλοι χριστιανοί, καὶ ἤνοιξαν τὸν τάφον τοῦ μάρτυρος, καὶ ἐξῆλθεν εὐωδία ἄμετρος· καὶ ἐκβάλλοντες τὸ ἅγιον λείψανον ἀπὸ τοῦ τάφου, πολλοὶ ἀσθενεῖς ἐθεραπεύθησαν, καὶ φέροντες αὐτὸ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπαλλοῦν τὴν ἀκολουθίαν τῶν νέων μαρτύρων, καὶ πάραυτα ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἔλαβε τὸ ἅγιον σχῆμα μετονομασθεῖσα Εὐπραξία μοναχὴ (1). Ἐλαβε δὲ ἐντολὴν ἀπὸ τῶν ἁγίων κατ' ὄναρ νὰ μετακομίσῃ τὸ λείψανον εἰς τὴν Ἑλλάδα πατρίδα των. Λαβοῦσα ὅθεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸ ἅγιον λείψανον εἰς κιβώτιον κεκοσμημένον μετέβη εἰς τὸ Ἡράκλειον, φρούριον εἰς πόλιν, ἐκεῖ ὠμολογήσασα ἐνώπιον τῶν Ὁθωμανῶν, τῇ χάριτι τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐνισχυομένη, τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν καὶ ποικίλας νότους θεραπεύουσα διὰ τοῦ ἁγίου λειψάνου, ἐπλευσεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν νῆσον Σύρον, ἐλπίζουσα νὰ φθάσῃ εἰς Σπέρτζας πρὸς τὴν ἐκ πατρὸς γενέτειραν πατρίδα τοῦ ἁγίου. Διαδοθείσης δὲ τῆς φήμης ὅτι ἔρχεται τὸ λείψανον τοῦ νέου μάρτυρος Παντελεήμονος ἐκ τῆς Κρήτης. (Προὔπηρχε δὲ ἡ φήμη τῆς μαρτυρίας αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀφικνουμένων ἐμπορικῶν πλοίων) ὑπεδέχθησαν αὐτὸ μετὰ μεγίστης εὐλαβείας καὶ τιμῆς ἅπαντες οἱ Ἑρμοπολίται· συνέβη δὲ ἐν Σύρῳ τὸ ἐξῆς τοῦ ἁγίου πρῶτον θαῦμα. Ἅγιος γράφος τις ζωγράφος, Δημήτριος Ἀρμενόπουλος Συμυρναῖος, εἶχε δυσπιστίαν εἰς τὸν ἅγιον, ὁ δὲ ἅγιος φαίνεται τὴν νύκτα κατ' ὄναρ εἰς αὐτὸν πρὶν ἢ μήτηρ μετὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ λειψάνων φθάσει εἰς Σύρον, ἐλέγχων καὶ ἀπειλῶν αὐτοῦ τὴν δυσπιστίαν, ἐπομένως τὸν παραγγέλλει νὰ ζωγραφίσῃ τὴν εἰκόνα του, τῷ ἔλεγε δὲ· ὅτι εἶναι ὁ νεομάρτυς Παντελεήμων ὁ ἐκ Σπετσῶν. Ἐγερθεὶς δὲ ἐκ τοῦ ὕπνου ὁ ζωγράφος ἐζωγράφησε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ εἰκόνα, ὡς τὸ πρόσωπον καὶ λοιπὰ εἶδε

(1) Κατὰ τὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην· τοῦ νεκροῦ σώματος τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀλλοιοῦται ἡ ὄψις· τῇ ἐννάτῃ πᾶσα διαρρέει ἡ πλάσις, σωζομένης τῆς καρδίας· τῇ δὲ τεσσαρακοστῇ, καὶ αὐτὴ ἡ καρδία ἀπώλλυται· τοῦτου ἕνεκα γίνονται τὰ γ', θ' καὶ μ' μνημόσυνα· τὰ δὲ τῶν ἁγίων μένουσιν ἀδιάφθορα· τῶν καθαρῶν· καὶ τῶν ἀφωρισμένων δυσειδέστατα· εἰς διαστολὴν· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν βρεφῶν· πρῶτον ἡ καρδία διαπλάττεται εἰς τὴν μήτραν, εἶτα καὶ τὰ λοιπὰ μόρια· τὴν τρίτην ἡμέραν εἰς αἶμα μεταβάλλεται· τὴν ἐννάτην χαρακτηρίζεται· τὴν δὲ τεσσαρακοστὴν ἀπαρτίζεται εἰς τέλειον εἶδος τὸ ἔμβρυον· καὶ μετὰ ἡμέρας τεσσαράκοντα διορίζεται ἡ κατάπαυσις τῆς δικαίας ψυχῆς ἄχρι τῆς συντελείας. Διὸ καὶ ὁ μάρτυς μετὰ 40 ἡμέρας ἐζήτησε τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ λειψάνου· τὰ δὲ μὴ λυόμενα τῇ 40 ὑπεύθυνα εἰσὶν.

εὐωδία εἶναι ἴδιον μόνον τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων, καὶ ἔργον μόνον τῆς θείας χάριτος. Θαῦμα μέγιστον, καὶ τὸ νὰ ἐνεργῇ θαύματα, διαφόρους ἱατρείας εἰς τοὺς διαφόρους πάσχοντας· διότι ἐδῶ σχεδὸν μεταβάλλονται ὅλοι οἱ νόμοι τῆς φύσεως, καὶ μόνῃ ἡ παντοδύναμος χάρις ἐνεργεῖ, καθὼς καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μεγαλοφώνως τὸ ψάλλει οὕτως· «Ὅντως θαῦμα παράδοξον; ὅτι ὁστέα γυμνὰ ἐκβλύζουσιν ἰάματα;» Καὶ λοιπὸν ὁ Παντελεήμων δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ ζῇ· καὶ ζῶν ἐνεργεῖ τὰ θαυμάσια, θεραπεύων τὰ ποικίλα πάθη τῶν ἀσθενειῶν· ἐσίγησε φυσικῶς τὸ στόμα, ἀλλ' ἡ χάρις ὑπὲρ φύσιν ὁμιλεῖ. Τὰ θαύματα κηρύττουσι λαμπρότερον σάλπιγγος· κλεισμένα ἔχων τὰ χεῖλη στηλιτεύει τὴν ἀσέβειαν τῶν ἀπίστων καὶ τὴν ἀθεότητα τῶν ἀθεϊστών, καὶ γίνεται στήριγμα τῆς πίστεως, ἀναπτεροῖ τὸ τῆς Ἐκκλησίας θέατρον· ὅτι «Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι». Καὶ «Ὑπνος ὁ τῶν δικαίων «θάνατος ἀναδέδεικται». Τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου φέρει εἰκόνα τῆς μελλούσης λαμπρότητος καὶ ἀφθαρσίας ὅπου ἔχει νὰ λάβῃ ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων, ὅτε μέλλει τότε νὰ λάμψῃ ὡς ἥλιος, κατὰ τὴν ἀψευδῆ υπόσχεσιν τοῦ Κυρίου. «Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος πέν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν». Ἰδοὺ μυστήριον ἡμῖν. Πολλοὺς νεομάρτυρας πλουτεῖ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ· ἀλλ' οἱ πλείονες αὐτῶν φαίνεται ὅτι ἐξώμωσαντες πρότερον, ὕστερον μεταμεληθέντες, ὡμολόγησαν τὴν εὐσέβειαν, καὶ ἤθλησαν γενναίως, καὶ ἔλαβον τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου, καθὼς τὸ πάλαι ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Πέρσης, καὶ ἄλλοι. Ἀλλὰ καθὼς ἀστὴρ ἀστέρος διαφέρει, οὕτω καὶ ἅγιος ἁγίου, καὶ μάρτυς μάρτυρος. Εἰς τοῦτον τὸν νέον ἀθλητὴν Παντελεήμονα βλέπομεν δύο ἐξαίρετα προνόμια ὑπέρτερα ἄλλων ἁγίων νεομαρτύρων. Ἐνα μὲν ὅτι δὲν ἐξώμωσεν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ παιδία τῶν ἀγαρηνῶν ἐδίδασκε νὰ βαπτισθῶσι καὶ νὰ γίνουν χριστιανοί. Ἄλλο δέ, ὃ καὶ ἀνώτερον, ὅτι καθαρὸς, παρθένος, ἄσπιλος ἀπὸ πάθη σαρκικά, τὸ ὅποιον εἰς πολλὰ ὀλιγωτάτους εἰς τὸν νῦν αἰῶνα εἶναι νὰ φυλαχθῇ, ὡς πασίδηλον.

Ζ'. Εἰς ἐνδειξιν τῆς ἁγιότητος τοῦ ἱεροῦ λειψάνου, ἐγινε θαυμασίως ἡ ἀνακομιδὴ του μετὰ ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ διὰ τῶν θαυμάτων τῶν ἰάσεων τὸ ὅποιον ἐβράβευσε εἰς τοὺς ἀσθενούντας, ἐπεκυρώθη μάλ· ὅτι ὁ ἅγιος ἔχει χρεῖαν ἀποδείξεως ἁγιότητος, διότι ἀπὸ Θεοῦ ἐδοξάσθη εἰς τὴν ἀληκτον μακαριότητα· ἀλλὰ πρὸς στηριγμὸν εὐσεβείας τῶν κλονομένων ἀδελφῶν ἀπὸ τὰς ἐρσυχέλας τῶν ἀθέων φυσιολογιστῶν τῶν δοξαζόντων τὸ αὐτόματον· καὶ τὸ οὐκ ἔστι Θεός, ἐκ τῶν ὁποίων κινδυνεύει τὴν σήμερον ἡ εὐσέβεια. Ὅθεν, προσαγορεύομεν τὴν ἡγιασμένην τοῦ μάρτυρος κεφαλὴν λέγοντες· «Χαῖρε τέκνον Θεοῦ ἀμώμητον καὶ ἀμίαντον, μάρτυς Χριστοῦ σοφώτατε θεράπων αὐτοῦ δραστηκώτατε

καὶ θερμώτατε. Χαῖρε τὸ ἥδυσμα τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ τῶν ἀθλοφόρων ἰσοστάσιε. Χαῖρε ὅτι ἐτιμήθης μὲ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ μεγάλου Παντελεήμονος, ἐλεῶν ὡς ἐκεῖνος τοὺς ἐν νόσοις συνεχομένους, καὶ θεραπεύων τοὺς καχεκτοῦντας· νῦν δὲ στεφανηφόρος παριστάμενος τῷ δεσπότῃ Χριστῷ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, ὅπως ἀξιοθήμεν σωτηρίας «τυχεῖν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν».

ΤΩ: ΑΥΤΩ: ΜΗΝΙ ΙΗ'. ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΝΗΜΗ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ
ΟΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΔΑΝΙΗΛ ΤΟΥ ΕΞ ΙΣΜΑΗΛΙΤΩΝ

Α'. Πλησίον τῆς πόλεως Ἰωαννίνων εὐρίσκεται χώρα μεγάλη, εἰς τὴν ὁποῖαν κατέκειτο ἀσέβης Ἀγαρηνὸς «πλούσιος κατὰ πολλὰ. Ἄγας μέγας, καὶ αὐθέντης τοῦ τόπου ἐκείνου εἶχε δὲ καὶ υἱὸν ὀνομαζόμενον κατὰ τὴν ἰδιωτάτην θρησκείαν· Μουσᾶν· οὗτος εἶχε στείλῃ ποτὲ δύο τοῦ ὑπηρέτας εἰς τὰ ἔξω χωρία, διὰ τινὰ ὑπηρεσίαν του, ὅτινες διερχόμενοι ἀπὸ κάποια χωράφια, ἐνθα ἐθέριζον χριστιανοί, ἔχοντες μετ' ἐαυτῶν καὶ κόρην τινὰ ὠραιάν, τὴν ὁποῖαν καὶ ἰδόντες οἱ ῥηθέντες ἀσεβεῖς, ἠβουλήθησαν οἱ ἀσελγέστατοι νὰ τὴν μιάνωσι. Καὶ δὴ πλησιάσαντες ὅπου ἐθέριζαν οἱ χριστιανοί, ὤρμησαν νὰ τὴν ἀρπάξωσιν. Ἀλλὰ παρόντος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, Ἀναστασίου ὀνομαζομένου, νέου καὶ ἀνδρείου, καὶ ἀντισταθέντος μετὰ γενναιότητος, λαβοῦσα καιρὸν, καὶ τρόπον ἡ κόρη ἔφυγεν εἰς τὴν οἰκίαν της. Μείνας δὲ ὁ Ἀναστάσιος, καὶ ἀντιπαλαίων μετὰ τῶν ἀσεβῶν, συμβοηθούτων αὐτῷ καὶ τῶν λοιπῶν χριστιανῶν· κατέβαλον τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἐδειραν, χάριν σωφρονισμοῦ· καθὼς καὶ παῖστας ἀπροφασίστους. Οὗτοι δὲ οἱ μισροί, κακῶς παθόντες οὕτω, καὶ μνησικακήσαντες πολὺ κατὰ τοῦ Ἀναστασίου, ἐπιστρέψαντες εἰς τὸν αὐθέντην των, τῷ διηγῆθησαν τὰ συμβάντα ψευδῶς, ὅτι τάχα ἀνευ αἰτίας τοὺς ἐδειραν τῷ χριστιανῷ, προσθέντες καὶ συκοφαντίαν κατὰ τοῦ Ἀναστασίου, ὅτι δὴθεν εἶπε νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του, καὶ νὰ γένῃ Ἀγαρηνός. Ὁ δὲ θηριώδης ἐκεῖνος αὐθέντης των, ἀκούσας ταῦτα, ἐθυμώθη λίαν· καὶ παρευθὺς στέλλει καὶ τοῦ ἔφεραν τὸν Ἀναστάσιον· τὸν ὅποιον ἰδὼν νέον, καὶ ὠραιότατον, ἐβουλήθη ὁ μισρὸς νὰ τὸν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν κατάπτυστον θρησκείαν του. Ὅθεν ἀφίνων τὴν ἐξέτασιν τῶν κατηγοριῶν τῶν κατ' αὐτοῦ, ὑπεκρίθη νὰ τὸν ἐξετάζῃ μόνον περὶ τῆς ὑποσχέσεως τοῦ κατ' αὐτοῦ, ὅτι εἶπε νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του, καὶ νὰ γένῃ Τούρκος. Ἀλλ' ὁ Ἀναστάσιος τοῦ ἀπεκρίθη ἀφόβως, καὶ μετὰ παρρησίας, ὅτι «μὴ γένοιτο νὰ εἴπα ἐγὼ ἕνα τοιοῦτον λόγον. Ἀλλὰ χριστιανὸς ἐγεννήθην, καὶ χριστιαν

νός επιποθῶ νὰ ἀποθάνω· καθὼς καὶ μέλλω μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Δεσπότη μου Ἰησοῦ Χριστοῦ. » Οἱ δὲ δύο ὑπηρέται ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν ἐσυκοφάντησαν, παρασταθέντες ἔμπροσθεν, τῷ εἶπον: « Δὲν εἶσαι ἐσὺ ὁποῦ εἶπες τότε νὰ γένῃς Ἀγαρηνός; διατί τώρα ἀρνεῖσαι ἐκεῖνο ὁποῦ ἔταξες; οὐδὲ θέλεις νὰ τὸ ἐκπληρώσῃς; » ὁ δὲ πάλιν τοῖς εἶπεν: « Οὐτε εἶπα τοιοῦτον λόγον, οὔτε ἀρνοῦμαι τὴν πίστιν μου. Μὴ γένοιτο ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα! » Βλέπων δὲ ὁ αὐθέντης ἐκεῖνος, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐδειραν δυνατά· ἔπειτα εἶπε νὰ τὸν ρίψουν εἰς μίαν σκοτεινὴν φυλακὴν· ὅπερ καὶ ἐγένετο.

β'. Μετὰ δὲ παρέλευσιν τινῶν ἡμερῶν, ἦλθε τις φίλος τοῦ δηλωθέντος αὐθέντου εἰς ἐπίσκεψίν του· ὅς τις μαθὼν τὰ περὶ τοῦ Ἀναστασίου, τὸν ἐσυμβούλευσε λέγων: ὅτι αὐτοὶ οἱ Χριστιανοὶ εἶναι πολλὰ σκληροί, καὶ δὲν ἀφίνουν τὴν πίστιν των, ἐὰν καὶ ἤθελε τοῖς κάνει τινὰς πολλὰ, καὶ μεγάλα βάσανα: καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον δέ, μετὰ προθυμίας στέργουσιν ὑπὲρ τῆς πίστεως των· διὰ τοῦτο, ἐὰν θέλῃς νὰ ἐπιστρέψῃς αὐτὸν τὸν νέον, μὴ τὸν παιδεύσῃς πλέον· ἀλλ' εὐγαλέ τον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τᾶς τον δωρεάς, καὶ χαρίσματα ἀκριβά· καὶ μὲ τοῦτο ἴσως τὸν ἐπιστρέψῃς. » Ταῦτα ἀκούσας ἐκεῖνος, εὐγαλεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν μάρτυρα· καὶ ἤρχισε νὰ τὸν κολακεύῃ λέγων, ὅτι θέλει τὸν ἔχει ὡς τέκνον του γνήσιον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ἔτι δέ, καὶ τῷ ἔτασσε δωρεάς, καὶ χαρίσματα ἀκριβά, καὶ πολύτιμα· καὶ κατ' ἐξοχὴν, καὶ ἄλογον ἀκριβὸν ὁποῦ εἶχεν παρουσιάσας, τὸ ἐστόλισε μὲ πολύτιμα στολίδια. Ὡσαύτως καὶ ὁ εἰρημένος φίλος τοῦ αὐθέντου, ὅστις τὸν ἐσυμβούλευσε τὰ τοιαῦτα, ἔχων θυγατέρα ὡραίαν καὶ πάγκαλλον, ἔταξε νὰ τῷ τὴν δώσῃ εἰς γυναῖκά του· ὁμοίως καὶ τὸ ἄλογον, καὶ ὅλα τὰ εἰρημένα χαρίσματα, μόνον νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του. Ἀλλ' ὁ ὄντως ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ, δὲν τὰ ἐκαταδέχθη παντελῶς· ἀλλὰ τοῖς εἶπεν: « Ἐγὼ ἔχω εἰς τοὺς οὐρανούς ἀγαθὰ, ὅχι ὥσάν αὐτὰ τὰ ἰδικά σας, ἀλλὰ ἀσυγκρίτως καλλήτερα, τιμιώτερα καὶ ἀτελεύτητα, καὶ δὲν καταδέχομαι τὰ ἰδικά σας, τὰ φθαρτὰ καὶ μάταια· διὰ νὰ μὴ ἀπολέσω ἐκεῖνα τὰ αἰώνια. Ὅθεν οὐδὲ ἀρνοῦμαι τὴν πίστιν μου μὲ κανένα τρόπον. Μὴ γένοιτο! » Οἱ μὲν οὖν ἀσεβεῖς ἐκεῖνοι, ἀκούσαντες ταῦτα, τὸν ἔρριψαν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως νὰ συλλογισθῶσι τί νὰ κάμωσιν εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ αὐθέντου, ὁ προειρημένος νέος Μουσᾶς, βλέπων τὸν Ἀναστάσιον, ὅτι δὲν ἐκαταδέχθη τὰ τοιαῦτα χαρίσματα, ἐθαύμασεν ὑπερβολικὰ, καὶ ἐσυλλογίζετο εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ. Διὰ ποίαν αἰτίαν ἄραγε οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν θέλει νὰ πάρῃ τὰ τοιαῦτα χαρίσματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος τὰ ἐπεθύμησα; μὲ ὅλον ὁποῦ ἔχω τόσῃν εὐδαιμονίαν. Καὶ αὐτὸς ἐνῶ εἶνε εἰς τοιαύτην κατάστασιν πτωχικὴν, δὲν ἠθέλησε νὰ τὰ πάρῃ, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν πίστιν του; Τίς, καὶ ὁποῖα ἄρά γε νὰ εἶναι αὕτη ἡ πίστις, τὴν ὁποῖαν τόσον

ἀκριβὰ τὴν φυλάττουν οἱ χριστιανοὶ ὥστε νὰ μὴ θελουν νὰ τὴν προδώσουν διὰ κανένα πρᾶγμα; Ταῦτα διαλογιζόμενος μετὰ θερμότητος ψυχικῆς ὁ νεανίας ἐκεῖνος, ἠβουλήθη νὰ υπάγῃ καὶ εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ συνομιλήσῃ μὲ τὸν Ἀναστάσιον, καὶ νὰ λάβῃ τὴν πληροφορίαν τῆς ψυχικῆς του ἐκείνης παρηγορίας. Καὶ λοιπὸν κρυφίως ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἀπῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν μόνος του, καὶ ἀνοίξαντος αὐτῷ τοῦ δεσμοφύλακος, ἐμβῆκεν εἰς τὸ ἐνδότερον, ὅπου εὗρίσκετο ὁ Ἀναστάσιος. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν θύραν, εἶδε τὸν Ἀναστάσιον καὶ ἦτον ὅλος πῦρ. Καὶ ἐστέκοντο πλησίον του δύο νέοι ἀστραπόμορφοι, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὴν λάμψιν δὲν ἠδύνατο νὰ υπάγῃ ἐκεῖ. ἀλλ' ἐπέσε πρηνὴς εἰς τὴν θύραν, ἔμβροδος· τὸν ὁποῖον ἰδὼν ὁ Ἀναστάσιος, τῷ εἶπε νὰ μὴ φοβῆται, ἀλλὰ νὰ υπάγῃ πλησίον του. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν δύναται νὰ πλησιάσῃ, ἀπὸ τὴν λάμψιν ἐκείνων τῶν δύο νέων. Ὁ οὖν Ἀναστάσιος ποιήσας νεῦμα τοῖς νέοις ἐκείνοις, ἐπαρამέρισαν ὀλίγον· καὶ οὕτως ὑπῆγε καὶ ἐστάθη ἐκεῖ πλησίον του· καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ἐρωτᾷ διὰ τοὺς νέους ἐκείνους, ποῖοι ἄρά γε νὰ εἶναι; Ὁ δὲ Ἀναστάσιος τοῦ ἀπεκρίθη, λέγων αὐτῷ: « Ὅτι ὅλοι ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἔχομεν ἀπὸ ἑνα τοιοῦτον, ὅστις μᾶς φυλάττει καὶ ὅσον καιρὸν εἰμεθα εἰς τοῦτον τὸν κόσμον· καὶ ἀφοῦ ἀποθάνωμεν, πέρνει τὴν ψυχὴν μας, καὶ τὴν πηγαίνει εἰς τὸν Παράδεισον. » Ὁ δὲ πάλιν τὸν ἠρώτησε λέγων· « Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ Ἀγαρηνοί, καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη, ἔχομεν ἀπὸ κανένα τοιοῦτον νὰ μᾶς φυλάττῃ; » Τῷ λέγει ὁ Ἀναστάσιος· « Ἐσεῖς καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη, ὅλοι των ἀπὸ ἑνα καὶ μόνον ἔχετε. Ἦγουν ὅλοι οἱ Ἀγαρηνοὶ ἑνα καὶ μόνον ἔχουν. Ἐκεῖ ὁμοίως καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη· κάθε ἔθνος, ἀπὸ ἑνα καὶ μόνον ἔχουν. » Ἐκεῖνος δὲ πάλιν τὸν ἠρώτησε λέγων· « Διατί δὲν κατεδέχθης νὰ πάρῃς τοιαῦτα χαρίσματα, ὁποῦ σοῦ ἔταξεν ὁ πατήρ μου; » Τῷ λέγει ὁ Ἀναστάσιος· « Ἡμεῖς ἔχομεν πλοῦτη εἰς τοὺς οὐρανούς, ὅχι ὥσάν ἐκεῖνα, ἀλλὰ τοιαῦτα, ὁποῦ ὅλος ὁ κόσμος οὗτος, μεθ' ὅλα του τὰ καλὰ, δὲν εἶναι ἀξίος πρὸς ἐκεῖνα. » Ταῦτα ἀκούσας ὁ νέος ἐπέσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀναστασίου, παρακαλῶν νὰ τὸν κάμῃ χριστιανόν. Ὁ δὲ Ἀναστάσιος τοῦ εἶπεν ὅτι, « Αὐτὸ ὁποῦ ζητεῖς, ὅλους τοὺς χριστιανούς θὰ ἐξοντώσῃ· διότι ὅταν τὸ μάθῃ ὁ πατήρ σου, ὅλους τοὺς χριστιανούς θὰ ἀρμόδιον καιρὸν καὶ σὲ ἀξιώσῃ τοῦ πόθου· μόνον, νὰ τὸ ἐπιτύχῃς εἰς ἀρμόδιον καιρὸν καὶ τὸ ἐκκαθαρίσῃ. » Ταῦτα εἰπὼν τοῦ, τρόπον καὶ πιστεύω ὅτι δὲν θέλει σὲ ἐγκαταλείψει. » Ταῦτα εἰπὼν τοῦ, ἔδειξε πῶς νὰ κἀνῇ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ ἄλλα τινά, ὅντα ἀρμόδια τῆς ὥρας. Καὶ οὕτως ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν του ὁ νέος, μὴδὲν μὴδὲν εἰπὼν.

γ'. Μετὰ ταῦτα δέ, ἐκβαλὼν ὁ τύραννος τὸν μάρτυρα τῆς φυλακῆς, καὶ ἀνακρίνας αὐτόν, ἐπειδὴ τὸν εὔρε στερεὸν εἰς τὴν πίστιν, καὶ ἀμετάθε-

τον, συμβουλευθείς με τοὺς ἄλλους, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν τοῦ θανάτου του. Τὸν ὅποιον λαβόντες οἱ δῆμιοι τὸν ἐβγαλαν ἐξω τῆς πόλεως, ὅπου ἦν πλησίον μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ ἀπέταμον τὴν τιμίαν αὐτοῦ κεφαλὴν. Ἐμεινεν οὖν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον τὸ ἅγιον λείψανον καὶ ἐβλεπον οἱ χριστιανοὶ φῶς, ὅπου κατέβαιναν ἐκεῖ· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα κανεῖς νὰ πάρῃ τὸ λείψανον, διὰ τὸν φόβον τοῦ δυσεβοῦς ἐκείνου· καθότι προλαβὼν οὗτος ἐφοβέρισε νὰ μὴ τολμήσῃ κανεῖς νὰ τὸ σηκώσῃ. Ἀλλὰ διὰ νυκτὸς ἐλθὼν ὁ μάρτυς εἰς αὐτόν, τὸν ἐφοβέρισε νὰ δώσῃ τὸ λείψανόν του, νὰ τὸ πάρουν εἰς τὸ μοναστήριον ὅπου ἦτον ἐκεῖ. Καὶ ἀφοῦ ἐξημέρωσεν, ἔστειλεν εὐθὺς εἰδῆσιν εἰς τὸ μοναστήριον, νὰ υπάγουν νὰ τὸ σηκώσουν, καὶ νὰ τὸ κάμουν ὡς βούλονται. Καὶ ὡς ἤκουσαν οἱ πατέρες τῆς μονῆς τοῦτο, ἐχάρησαν μεγάλως· καὶ οὕτως εὐγῆκαν μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιαμάτων, καὶ λαβόντες τὸ ἅγιον λείψανον, μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς, καὶ εὐλαβείας τὸ ἔφεραν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ τὸ ἀπέθεσαν ἐνδόν τοῦ ἁγ. Βήματος τῆς ἐκκλησίας δοξάζοντες τὸν Θεόν.

δ'. Ὁ δὲ Μουσᾶς, ὁ εἰρημένος υἱὸς τοῦ αὐθέντου, ἀφ' ἧς ὥρας συναιμιλήσεν εἰς τὴν φυλακὴν μετὰ τὸν μάρτυρα, ἐπλήγῃ τὴν καρδίαν ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου εἶδε καὶ ἤκουσεν ἀπὸ τὸν ἅγιον· καὶ πηγαίνον εἰς τὸν οἶκόν του, δὲν ἐκλινε παντελῶς εἰς τὰ τερπνὰ καὶ χαρμόσυνα ὅπου ἐβλεπεν· ἀλλ' ἦτον ὅλως διόλου σκυθρωπὸς καὶ περιλυτός· παρακαλῶν κατ' ἰδίαν τὸν Θεόν, νὰ τὸν ἀξιώσῃ τοῦ θείου Βαπτίσματος· καθὼς καὶ διὰ τὴν ζέουσιν περὶ τοῦτο πίστιν του, ὥκονόμησεν ὁ Πανάγαθος Κύριος. Ἐλαβε δηλαδὴ τὴν Ἱερὰν σφραγίδα τοῦ χριστιανοῦ· ἔπειτα καὶ μίαν ἐπαινετὴν καὶ ἀξίαν διαγωγὴν εἰς τὴν ὁποίαν πολλὰ ὀλίγοι ἀξιώνονται νὰ φθάσουν, μετὰ τὸν ἐξῆς θαυμάσιον τρόπον. Εἶχεν ὁ πατὴρ του μίαν ἀδελφὴν ὑπανδρευμένην εἰς χώραν ἀπέχουσαν αὐτοῦ, ὡς τριῶν ἡμερῶν διάστημα, ἣ ὁποία κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡβουλήθη νὰ κάμῃ γάμους τοῦ υἱοῦ της. Ὅθεν ἔστειλεν ἀνθρώπους, καὶ ἐπαρεκάλεσε τὸν ἀδελφόν της, νὰ υπάγῃ ἕως ἐκεῖ διὰ νὰ εὐφρανθοῦν εἰς τοὺς γάμους. Ἀλλ' αὐτὸς εὐρὼν κάποιαν πρόφασιν τοῦ ἀναγκαίαν, δὲν ἠθέλησε νὰ υπάγῃ· ἀλλ' ἦτον θεία οἰκονομία, διὰ νὰ στείλῃ τὸν υἱόν του ἀντὶ ἑαυτοῦ διὰ τὸν ὅποιον καὶ εἶχε μεγάλην φροντίδα, διότι τὸν ἐβλεπεν ὑπερβολικὰ σκυθρωπὸν καὶ περιλυπὸν ὡς εἶπομεν, καὶ ἠλπιζεν ὅτι ἴσως βλέπων τὰ ἐκεῖσε γινόμενα χαρμόσυνα, τοῦ περάσῃ ἡ λύπη ὅπου τοῦ συνέβη. Τοῦτο λοιπὸν ποιήσας, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἀνθρώπους ἀρκετοὺς πρὸς συνοδίαν του. Αὐτὸς δέ, ἀφοῦ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν πατρικὸν του οἶκον, περιπατήσας ὀλίγον διάστημα, ἠθέλησε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ μοναστήριον, ἐν ᾧ ἦν κείμενον τὸ ἅγιον λείψανον τοῦ ἡγαπημένου του Ἀναστασίου. Τοῦτο προβάλλων εἰς τοὺς ἀνθρώπους του, τῷ ἀπεκρίθησαν ὅτι «ὁ δρόμος μας δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος· καὶ λοιπὸν τί θέλομεν νὰ πηγαίνωμεν

ἐκεῖ καὶ νὰ συγχύζωμεν τοὺς ἐκεῖσε Καλογήρους;» Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· «Καὶ ἂς μὴ εἶναι ὁ δρόμος μας ἐκεῖθεν· ἀλλ' ἂς υπάγωμεν ἀπὸφε νὰ μείνωμεν ἐκεῖ, νὰ μᾶς φιλεύσωσιν οἱ καλόγηροι, καὶ δὲν παθαίνουν κανένα κακόν.» Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀνθρώποι τοῦ ἐμήνυσαν τῷ ἡγουμένῳ νὰ ἐτοιμασθῇ εἰς τὴν ὑποδοχὴν των. Ὁ δὲ ἀκούσας τοῦτο, ἐταράχθη μὲν, ἡτοιμάσθη δὲ κατὰ τὸ δυνατόν, διότι ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸ ἀποφύγῃ. Ὑποδεχθεὶς λοιπὸν αὐτοὺς, τοὺς ἐφιλευσε μετὰ τῶν εὐρέθησαν. Καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον οἱ μὲν ἄλλοι ἐτράπησαν εἰς ὕπνον, ὁ δὲ Μουσᾶς πορευθεὶς εἰς τὸν ἡγούμενον, ἐζήτησε νὰ τοῦ δεῖξῃ τὸ λείψανον τοῦ μάρτυρος Ἀναστασίου, λέγων νὰ μὴ φοβηθῇ τελείως, καθότι μέλλει νὰ γείνη καὶ αὐτὸς χριστιανός. Ὁ δὲ ἡγούμενος ἀκούσας ταῦτα, περισσότερον ἐφοβήθη, ὑποπτευόμενος, ὅτι δολίως ὑποκρινόμενος προτείνει ταῦτα. Μόνον ἀφοῦ εἶδε τὴν πολλὴν βίαν ὅπου ἐπέβαλλεν εἰς αὐτόν, καὶ μὴ θέλων τοῦτο τοῦ τὸ εἶδε. Αὐτὸς δέ, ὡς εἶδε τὸ ἁγ. λείψανον, εὐθὺς προσπεσὼν εἰς αὐτό, τὸ ἥσπάζετο μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ δακρύων, εἰς τρόπον ὥστε ἐθαύμασε καὶ ὁ ἡγούμενος, τὸν ὅποιον ὁ νέος παρὶκάλει νὰ τὸν κἀνῃ χριστιανόν. Ἀλλ' ἐκεῖνος τοῦ εἶπεν ὅτι δὲν τολμᾷ εἰς τοῦτο, διὰ τὸν φόβον τοῦ πατρὸς του. Ἐμεινεν λοιπὸν ὅλην τὴν νύκτα κλαίων ἐπὶ τοῦ ἁγίου λειψάνου, καὶ παρακαλῶν τὸν μάρτυρα νὰ τὸν ἀξιώσῃ νὰ λάβῃ τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Καὶ πρὸς τὴν ὥραν τοῦ ὄρθρου ἤκουσε φωνὴν ὅπου ἔλεγεν εἰς αὐτόν, ὅτι νὰ υπάγῃ εἰς τὴν ὁδόν του, καὶ ἐκεῖ θέλει λάβῃ τὸ ποθούμενον. Τότε λέγει τῷ ἡγουμένῳ, ὅστις ἦτο παρών. «Κάμετε τώρα τὸν Ποῶν σας,» τούτεστι νὰ διαβάσουν τὴν ἀκολουθίαν των· καὶ αὐτὸς ὑπῆγεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους του καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ ἕως εἰς τὰ ξημερώματα. Καὶ ἀκολουθῶς ἐξεληθόντες τῆς μονῆς, ἐπῆγαν εἰς τοὺς γάμους. Καὶ ὡς ἐφθασαν ἐκεῖ, οἱ μὲν ἄλλοι ἐπαίζον καὶ ἐχόρευον κατὰ τὴν τάξιν, ἣ μᾶλλον εἰπεῖν ἀτάξιν των, αὐτὸς δὲ παντελῶς εἰς τὰ τοιαῦτα δὲν ἐπρόσεχεν, ἀλλ' ἦτον ὡς καὶ πρότερον περιλυτός.

ε'. Ἐν μιᾷ νυχτὶ λοιπὸν, κοιμώμενος μέσα εἰς τὸ διωρισμένον δι' αὐτὸν δωμάτιον, ἡσθάνθη ὅτι κάποιος νὰ τὸν ἐξύπνησεν· καὶ βλέπει ἐμπροσθέν του νέον ἀστραπόμορφον· καὶ ἀπὸ τὸν φόβον του ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν. Ἐκεῖνος δέ, δίδων εἰς αὐτὸν θάρρος, τοῦ εἶπε, νὰ μὴ φοβῆται, μόνον νὰ τὸν ἀκολουθῇ. Ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν, ἐσηκώθη εὐθὺς, καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν, ὡς εὐρέθη ἀνυπόδητος, μόνον μετὰ τὰ μέστια. Καὶ εὐγαίνοντες ἔσωθεν, ὅπου ἦν ἡ θύρα κεκλεισμένη, ἐπέρασαν καὶ ἀπὸ ἄλλους δυνάδες, ὅπου ἦταν ἐμπροσθεν, καὶ ἦταν ὅλως ἡ πόρτες κεκλεισμέναις, καὶ τὸσον πληθὸς ἀνθρώπων ὅπου ἦταν μέσα, καὶ ἐκοιμῶντο. καὶ αὐτοὶ ἀνεμποδίστως διήλθον, ὥστε ἐθαύμαζεν ὁ Μουσᾶς, καὶ τῷ ἐφαινετο ὅτι ὄνειρον βλέπει. Ὡς δὲ ἐφθασαν εἰς τὴν ἐξω πόρταν τῆς αὐλῆς, βλέπει

τὸν ἀστραπόμορφον, καὶ ἄπλωσε τὴν δεξιάν του, σημειῶνων τὸν Τίμιον Σταυρόν, ἐπάνω εἰς τὴν πόρταν, καὶ εὐθέως ἠνοίχθη, καὶ ἀφοῦ εὐγῆκαν ἔξω, ἐγύρισε πάλιν ὁ ἄγγελος καὶ ἐσημείωσεν ὁμοίως τὸν τύπον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν πόρταν, καὶ ἐκλείσθη πάλιν, ὡς ἦτο καὶ πρότερον. Ὅθεν ὁ Μουσᾶς ἐκατάλαβεν ὅτι μὲ τοιοῦτον τρόπον εὐγῆκαν καὶ ἀπὸ τὰς μέσα πόρτας, χωρὶς αὐτὸς νὰ τὸ ἐννοήσῃ. Ἀφοῦ δὲ εὐγῆκαν ἀπὸ τὸ ὁσπῆτιον, καὶ ἐπεριπάτησαν ὀλίγον διάστημα, ἐφθασαν εἰς τόπον τινὰ ὁποῦ ἦτο βρύσις· καὶ ἐκεῖ εὐρήκαν ἓνα καλόγηρον ἀσκητήν. Τότε λέγει ὁ Ἄγγελος τῷ Μουσᾶ: «Ἀκολούθησε αὐτὸν τὸν καλόγηρον, καὶ αὐτὸς θέλει σὲ ὁδηγήσῃ ἐκεῖ ὅπου ἐπιθυμεῖς.» Καὶ οὕτως ὁ μὲν, ἐγενεῖν ἀφαντος, ὁ δὲ Μουσᾶς ἠκολούθει τὸν ἀσκητήν, καὶ ἐπεριπατοῦσαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ τὴν ἡμέραν, ὅχι ἀπὸ εὐθείαν ὁδὸν καὶ συνειθισμένην, ἀλλὰ ἀπὸ ἐρήμους καὶ ἀβάτους τόπους, τὸσον ὅπου κατεσχίσθισαν τοῦ νέου τὰ μεταξωτὰ καὶ πολύτιμα ἱμάτια ὅπου ἐφόρει· διὰ τὸ ὅποιον καὶ ἔπεσαν εἰς πολλὴν ἀθυμίαν· καὶ τοῦ ἤλθε μεγάλη λύπη, καὶ ἀφόρητος, πῶς ἄφησε τοὺς γονεῖς του καὶ συγγενεῖς καὶ ἄλλα τερπνὰ τοῦ βίου καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν ἐρημον ὅπου ἐπεριπάτουσαν, οὐδὲ βρώσιμον τίποτε δὲν εἶχον· εἰ μὴ μόνον ἀπὸ τὰ ἄγρια χόρτα ὅπου εὐρίσκον, ἐτρωγαν παραμικρόν.

ς'. Οὕτως οὖν περιπατοῦντες κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν, εὗρον Ἐκκλησίαν ἐκεῖ εἰς τὴν ἐρημον πηλὸν δὲ νὰ ἦτο κανένα χωρίον ἐκεῖ πλησίον. Καὶ ὡς εἶδον τὴν Ἐκκλησίαν, λέγει ὁ Ἀββᾶς τῷ νέῳ: «Ἰπαγε τέκνον! εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην, καὶ προσκύνησον» ὁ δὲ ὑπακούσας ὑπῆγε καὶ ἐπροσκύνησε τῷ Θεῷ παρακαλῶν νὰ τῷ δώσῃ βοήθειαν εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπου εἶχε. Τότε τοῦ ἤλθε φωνὴ ἡδυτάτη ἀπὸ τὴν ἱερὰν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος καὶ τῷ λέγει: «Μὴ λυπῆσαι τέκνον δι' ἐκεῖνα ὅπου ἀφῆκες· διότι καὶ ὁ Υἱός μου καὶ Θεός, διὰ ἐσᾶς τοὺς ἀνθρώπους πολλὰ ἔπαθε. Χαῖρε δὲ μᾶλλον καὶ εὐφραίνου, ὅτι πολλῶν ἀγαθῶν μέλλεις ἀξιωθῆναι ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.» Ἦκουσε δὲ καὶ ἄλλην φωνὴν ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, ὅπου τῷ ἔλεγε τὰ ὅμοια, καὶ τὸν ἐπροθυμοποιεῖ εἰς τὴν προκειμένην του ὁδόν. Καὶ ὡς ἤκουσε τὰς φωνὰς ταύτας τῷ ἤλθε τόση χαρὰ εἰς τὴν καρδίαν ὅπου ἐλησμονήσῃ τελείως τὴν προτέραν λύπην· καὶ ἐξελθὼν ἔξω τῆς Ἐκκλησίας λέγει τῷ Ἀββᾶ, ὅπου τὸν ἐπρόσμενεν ἐκεῖ: «Εἰπέ μοι πάτερ! αὐταὶ αἱ εἰκόνες, ἐστὶ ὁμοιοῦν πάντοτε; ἢ μόνον τώρα ὠμίλησαν διὰ ἐμέ;» Τῷ ἀπεκρίθη ὁ Ἀββᾶς: «Ὁχι τέκνον! δὲν ὁμοιοῦν πάντοτε ἀλλὰ μόνον ὅταν εἶναι ἀνάγκη, καθὼς καὶ τώρα ἐγενεῖ διὰ σέ, διὰ νὰ παρέλθῃ ἐκείνη ἡ λύπη σου ὅπου σὲ εἶχε κυριεύσει.» Ὁ δὲ ὡς ἤκουσε ταῦτα, ἐδόξασε τὸν Θεόν· καὶ ἠκολούθει προθύμως τῷ Ἀββᾶ· καὶ ἐπεριπάτησαν ἀκόμη καιρὸν τινα, ἕως οὗ ἐμβῆκαν εἰς τὸν Μωρέαν, εἰς τὴν παλαιὰν Πάτραν, καὶ

ἐκείθεν κατέβησαν κάτω εἰς τὸν Αἰγιαλὸν καὶ Θεοῦ οἰκονομίᾳ εὐρήκαν πλοῖον ἑτοιμον διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς Βενετίαν· εἰς τὸ ὅποιον ἔβαλε τὸν νέον ὁ ἀσκητής. Καὶ τοῦ ἔδωκε καὶ εἰκόνα νὰ τὴν ἔχῃ μαζύ του. Ὁμοίως καὶ γράμματα διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς ἐκεῖ πραγματευτὰς ὀρθοδόξους διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῶν· καὶ οὕτως ἀποχαιρετήσας αὐτόν, τὸν ἄφησεν εἰς τὸ πλοῖον· τὸ ὅποιον μετὰ ἱκανὰς ἡμέρας ἐφθασεν εἰς Βενετίαν αἰσίως. Καὶ ἐκεῖσε εὐγῆκεν ἀπὸ τὸ πλοῖον ὁ νέος, ἐπῆγεν εἰς τοὺς χριστιανούς, καὶ τοῖς ἔδωκε τὰ γράμματα τοῦ ἀσκητοῦ. Οἱ ὅποιοι μαθόντες τὰ κατ' αὐτόν, τὸν ὑπεδέχθησαν ἀσμένως καὶ τὸν ἐβάπτισαν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας καὶ Ζωαρχικῆς Τριάδος καὶ τὸν ἔβαλαν καὶ ἔμαθε καὶ τὰ Ἱερὰ γράμματα. Τὸ ὅποιον καὶ μαθόντες οἱ Λατῖνοι, ἠβουλήθησαν νὰ τὸν διαστρέψουν· εἰς τὰ ἰδιόκα των σαθρὰ δόγματα, ὅστις ὡς ἀστήρικτος ἀκόμη τότε, ἐσαλεύθη μικρὸν ὁ λογισμὸς του. Καὶ ὁμῶς ὁ Θεὸς τὸν ἐβοήθησε, καὶ δὲν τὸν ἄφησε νὰ ἀπατηθῇ, ἀλλ' ἔμεινε στερεὸς εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν.

ζ'. Μετὰ δὲ παρέλυσιν ἱκανοῦ καιροῦ, παρατηρήσας τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐκεῖσε συνήθειαν τῶν ἐκεῖ ὀρθοδόξων, τὸ νὰ πηγαίνωσι κατ' ἔτος εἰς τοὺς Κορφοὺς, διὰ τὴν γινομένην ἐκεῖ πανήγυριν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔβαλε σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ καὶ αὐτὸς διὰ νὰ ἰδῇ τὸ ἅγιον λείψανον. Ὅθεν λαβὼν ἄδειαν ἀπὸ τοὺς προστάτας του πραγματευτὰς, ἀπῆλθε μὲ τοὺς λοιποὺς ὀρθοδόξους εἰς τοὺς Κορφοὺς, χάριν προσκυνήσεως. Καὶ μετὰ παρέλυσιν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου, ἔμαθεν ὅτι ἐκεῖ εἰς ἓνα μικρὸν μοναστήριον, εὐρίσκετο κάποιος ἡγούμενος ἐνάρετος Χρυστάμβος ὀνομαζόμενος. Πρὸς τὸν ὅποιον πορευθεὶς, ἔμεινε μετ' αὐτοῦ, ἀξιωθείς τοῦ μοναχικοῦ σχήματος, καὶ μετονομασθεὶς Δανιήλ. Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐχειροτονήθη διάκονος· εἴτα δὲ ἱερεύς, ὡς ἄξιον κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνας τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (α).

η'. Καλῶς λοιπὸν καὶ θεαρέστως πολιτευόμενος εἰς τοῦτο τὸ μοναστήριον, τοῦ ἤλθε πόθος νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ παρρησιασθῇ τίς ἦτον, εἰς τοὺς ἐναντίους τῆς ἁγίας καὶ παναμώμου πίστεως. Καὶ περὶ τούτου ἐσυμβουλευθῇ μερικοὺς ἐναρέτους πνευματικούς, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ ἱερὸν σύνθημα, τοῦ εἰπόν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη καὶ ὅτι αὐτὸ ὁποῦ ἔκαμεν ἡγουν τὸ νὰ ἀφῆκε τοὺς γονεῖς του εἰς τὴν ἀσέβειαν των καὶ ἐγενεῖ χριστιανὸς καὶ ἐκούσιος πτωχὸς ἐνταυτῷ καὶ μοναχὸς τοῦ εἶναι ἄξιον καὶ μέγα, καὶ ἀρκετὸν διὰ τὴν ποθουμένην αἰώνιον σωτηρίαν. Ὅθεν τότε μὲν ἡσύχασε. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνάπτοντας εἰς αὐτόν

(α) Δὲν ἐχειροτονήθη τότε ἱερεύς, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστροφὴν του, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑπάγει τὸ ἐρχόμενον χάριν τοῦ μαρτυρίου ὁποῦ ἐπόθει· καθὼς ἀκολουθῶς ρηθῆσεται.

περισσότερον ὁ αὐτὸς πόθος καὶ μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ὑποφέρει, ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν Μωρέαν, μὲ σκοπὸν νὰ παρρησιασθῇ. Ἀλλ' οἱ χριστιανοὶ δὲν τὸν ἄφησαν, φοβηθέντες τὸν κίνδυνον ὅπου ἡδύνατο νὰ τοῖς ἐπέλθῃ ἀπὸ τοὺς ἐναντίους τῆς πίστεως ἐξ αἰτίας τῆς παρρησίας του. Ὅθεν ἐπέστρεψεν πάλιν εἰς τοὺς Κορφοῦς. Ἀλλὰ πάλιν ἀνάπτοντας ὁ πόθος εἰς τὴν ψυχὴν του, ἤλθε τὸ δεύτερον εἰς τὸν Μωρέαν, μὲ σκοπὸν νὰ περάσῃ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, φθάνοντας δὲ ἐκεῖ ἐπέρασε καὶ εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ ἔμεινε μερικὸν καιρὸν. Ἐνθα καὶ ἀνταμώθη, καὶ συνωμίλησε μὲ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐδιηγήθη ἅπαντα ταῦτα καθὼς τοῦ νὰ εἶχεν εἰπεῖ ἐκ στόματος ὁ ἴδιος Δανιήλ. Καὶ τοῦ ἐδείξε καὶ τὴν ἱερὰν εἰκόνα ἐκείνην ὅπου τοῦ εἶχε δώσῃ ὁ εἰρημένος ἀσκητής, ὁ ὁδηγός του, καθὼν καιρὸν τὸν συνώδευσεν εἰς τὸ πλοῖον, τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ χριστιανοὶ ὅλην ἀσημωμένην καὶ μαλαμοκαπνισμένην. Ὅστις εἶχεν εἰπεῖ πρὸς τούτοις εἰς αὐτόν, καὶ τὸ ὅτι εἶχε γραμμένον κατὰ πλάτος τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου καὶ τὰς κατὰ μέρος ἀποκρίσεις του.

Ὁπτασία τοῦ αὐτοῦ Δανιήλ μοναχοῦ, ἣν εἶδεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ αΨΞΔ' (1764) ἔτος, τῇ Νοεμβρίου, ἣν ὁ ἴδιος καὶ διηγέται.

Α'. Διατρίβων ἐγὼ ὁ ἐν μοναχοῖς ἐλάχιστος Δανιήλ εἰς Κέρκυραν, χάριν τοῦ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος ἐν τινὶ κοινόβιῳ, ἐπεθύμουν παρρησιασθῆναι εἰς τὸ μαρτύριον. Καταφλεγόμενος οὖν τὰ σπάγγνα νύκτα τε καὶ ἡμέραν, ἐζήτουν τρόπον τινά, ὅπως εἰσέλθω εἰς τὸ στάδιον. Καὶ καιροῦ καλέσαντος, πορευθεὶς εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ τινὰ χρεῖαν, ἀνεχώρησα ἀπὸ τὴν Κέρκυραν καὶ ἦλθον εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, Θεοῦ εὐδοχοῦντος. Καὶ θεωρῶν τοιαύτην πόλιν, καὶ μεγάλην τὴν βίαν τῆς Τουρκίας κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἐξεκενώθη ἡ καρδιά μου πρὸς τὸ ὁμολογῆσαι παρρησίαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐναντίον βασιλέων. Συμβουλευόμενος ὅμως μὲ πνευματικούς πατέρας, καὶ ἐξαγγέλλων αὐτοῖς τὸν σκοπὸν μου, οὐ συνεχώρουν μοι τοῦτο ποιῆσαι. Εἶτα εὐρὼν καὶ ἄλλον πνευματικὸν ἀνήγγειλα αὐτῷ τὰ αὐτά, ὅστις ἐνετείλατό μοι προσεύχεσθαι τῷ Θεῷ καὶ θερμῶς δεέσθαι. Καὶ, εἰ μὲν τοῦτο εὐάρεστόν ἐστι τῷ Θεῷ, ἀποκαλυφθήσεται μοι, εἰ δὲ μή, οὐ. Προσέτι διώρισέ μοι νηστεῖαν ἐπὶ νηστεῖαν, καὶ ἀγῶνα ἐπὶ ἀγῶνα, καὶ διπλᾶς προσευχάς, ἵν' οὕτω τοῦ ποθουμένου ἀξιωθῶ. Παρελθουσῶν δὲ ἐν τοσούτῳ ἑπτὰ καὶ δέκα ἡμερῶν, κατὰ τὴν ιη' τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1764 σωτηρίου ἔτους, πορευθεὶς εἰς τὴν ἀγορὰν ἡγόρασα δύο κηρία καὶ ὑπέ-

στρεψα εἰς τὴν κατοικίαν μου· καὶ ἀγωνιζόμενος τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἐκτενέστερον, ἠυχόμεν μέχρι τῆς ἐνάτης τῆς νυκτὸς μετὰ δακρύων. Καὶ ἀτονήσας ἐκ τοῦ κόπου, ἀφύπνωσα. Τότε δὲ τοῦ Κυρίου μνησθέντος μου, ὁρῶ νέον τινὰ ἀστραπόμορφον, λέγοντά μοι· «Τί ἔχεις Δανιήλ καὶ λυπεῖσαι; πρέπει μάλιστα νὰ χαίρῃς». Ἐγὼ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· «Τίς εἶσαι ὁ λέγων μοι χαίρειν;» ὁ νέος λέγει μοι· «Δὲν μὲ γνωρίζεις, ὦ φίλε! ποῖος εἰμαι; ὁ Ἀναστάσιος, ὁ ὑπὸ τοῦ σοῦ Πατρὸς διὰ μαρτυρίου πρὸς τὴν τῶν οὐρανῶν Βασιλείαν ἀποσταλεῖς». Τότε ἐγὼ εἶπον πρὸς τὸν μάρτυρα· «Καὶ πῶς, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, κατεδέχθης νὰ ἔλθῃς πρὸς με τὸν ἁμαρτωλόν;» Πίστευσόν μοι, μοι εἶπεν, ὅτι ἀναχωροῦντός σου ἀπὸ τὴν πατρικὴν σου οἰκίαν, δὲν ἡμέλησα νὰ εὐχομαι πρὸς τὸν Θεὸν διὰ σέ· χαῖρε λοιπὸν καὶ εὐφραίνου, ὅτι σήμερον ἡζιώθης ἰδεῖν μεγάλα μυστήρια.» Καὶ λαβὼν με ἀπὸ τὴν δεξιάν, λέγει μοι· «Ἐλθέ μαζί μου!» Καὶ περιπατήσαντες ὁδὸν πολλὴν ἤλθομεν ἀμφοτέροις εἰς τέμενος Ἀγαρηνῶν, καὶ εἰπέ μοι· «Βλέπεις αὐτὸ τὸ τζαμί; Αὐτὸς εἶναι ναὸς τῶν Ἁγίων Πάντων». Καὶ ὅτε ἐπλησιάσαμεν εὐγγικεν ἀνθρωπὸς τις ἀπὸ προσμένωνσιν.» Ὅθεν ἐμβαίνοντες εἰς αὐτὸν εἶδομεν πλῆθος ἀνθρώπων νέους καὶ γέροντας. Ἐγὼ δὲ εἶπον τῷ Ἀναστασίῳ· «Ποῖοι εἶναι αὐτοί;» ὁ δὲ ἀπεκρίθη μοι, ὅτι εἶναι οἱ ἅγιοι πάντες. Κάποιος δὲ ἀπὸ αὐτοῦς μὲ ἐρωτᾷ, «ἤλθες, Δανιήλ;» τῷ ἀπεκρίθην, «ἦλθον ὁ ἁμαρτωλός». Τότε ἀρξάμενοι εὐγαινὸν δύο δύο, καὶ οὕτω περιπατοῦντες, ἠκολούθησαμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ ἤλθομεν εἰς ἄλλο τζαμί, καὶ εἰπέ μοι· «Αὐτὸς ἦτον ναὸς τῶν ἹΒ' Ἀποστόλων». Καὶ θπαν ἐφθάσαμεν, ἠνοίχθησαν αἱ θύραι. Καὶ ἐξελθόντες δύο νέοι, κρατοῦντες ἀπὸ μίαν λαμπάδα, καὶ δύο διάκονοι μὲ θυμιατά, ἵσταντο πλησίον τῆς θύρας, θυμιάζοντες τοὺς ἁγίους ὅπου ἐμβαίνουν. Καὶ οὕτω περὶ τὸ τέλος ἐθυμιάσαν καὶ ἡμᾶς, ἐμβαίνοντες μέσα εἰς τὸν ναόν, ὅπου βλέπομεν τότε τοὺς ἹΒ' Ἀποστόλους, καὶ τὸν ἅγ. Κωνσταντῖνον, μὲ τὴν ἁγίαν Ἐλένην, βαστάζοντες τὸν τίμιον Σταυρόν, ὑπὲρ τὸν ἥλιον ἀστράπτοντα. Καὶ ἰδοὺ ἐξέρχεται ὁ ἅγ. Μαρκανός, μοιράζων κηρία· καὶ λαβόντων πάντων τὰ κηρία, ἐξῆλθεν ὁ ἅγ. Κωνσταντῖνος, σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ, βαστάζοντες τὸν τίμιον Σταυρόν, ὁμοίως καὶ οἱ ἅγ. Ἀπόστολοι, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι. Καὶ ἐξερχομένου τοῦ Σταυροῦ πάντα τὰ τῆς Σελήνης σημεῖα κατηρδαφίσθησαν. Περιπατοῦντες δὲ ἱκανῶς, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Φανάρι· καὶ ἐνῷ διηρχόμεθα ἀπὸ οἶκον τινὰ ὅπου ἐκάθητο διδάσκαλός τις Χρυσάνθος ὀνομαζόμενος, εἶπον πρὸς τὸν μάρτυρα· «Δούλε τοῦ Θεοῦ! ἰδοὺ κάθηται εἰς διδασκαλὸς φίλος μας, ὁ ὁποῖος πολλὰς φορὰς μὲ ἐπαρηγόρησε· θέλεις νὰ τὸν κράξω διὰ νὰ τὸν ἰδῇς;» Καὶ εἰπέ μοι· «Ἐγὼ τὸν ἤξεύρω· ἐσὺ σιώπα καὶ ἀκολούθει μοι.» Ὅθεν περιπατήσαντες πολλὸν δρόμον, βλέπομεν τὸν τροπαιοφόρον

Ἰωάννης ὁ Ἀπόστολος καὶ Θεολόγος καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, πορευθέντες τότε ἐν τάχει πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ προσκυνήσαντες τῇ λέγουσι· «Κυρία ἡμῶν Θεοτόκε! ἡμεῖς οἱ δοῦλοί σου δεόμεθά σου καὶ ἱκετεύομεν, νὰ μεσιτεύῃς πρὸς τὸν Υἱόν σου διὰ νὰ λυτρώσῃ τοὺς χριστιανούς ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Ἀγαρηνῶν». Τότε ἐγερθεῖσαν τὴν Θεοτόκον τοῦ θρόνου, πάντες οἱ ἅγιοι αὐτὴν ἐπροσκύνησαν, ἥτις πορευθεῖσα πλησίον τοῦ Υἱοῦ τῆς, προσεκύνησεν αὐτόν, λέγουσα· «Τέκνον μου, Ὅρᾳς τοὺς πιστοὺς σου δούλους μὲ ποῖον φόβον καὶ τρόμον ἴστανται ἐνώπιόν σου, ζητοῦντες ἐλευθερίαν τῶν χριστιανῶν, καὶ πιστῶν δούλων σου; καθὼς δέομαι ἀπὸ τῆς σῆς ἀγαθότητος· νὰ τοὺς ἐλεήσῃς, ἐλευθερῶν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν δεινὴν καὶ πικρὰν δουλείαν». πρὸς ἣν ὁ Κύριος εἶπε· «Γίνωσκε, ὦ μήτερ! ὅτι ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ ἀσεβεστάτου βασιλείως Μαχμούτη, ἤθελον νὰ τοὺς ἐλευθερώσω· πλὴν αὐτοὶ εἶναι ἀχάριστοι, μὴ μετανοοῦντες διὰ τὰς ἀμαρτίας των. Καὶ πάλιν ἐνευσα τῷ νῦν βασιλεύοντι εἰς τὸ νὰ τοὺς μελανοφορέσῃ, ἵνα βλέποντες τὰ μέλαινα, ἔλθωσιν εἰς μετάνοιαν. Καὶ αὐτοὶ πάντοτε ἀναισθητοῦντες παροργίζουσι με ὁσημέραι». Τότε πάλιν λέγει ἡ Παντάνασσα· «Τέκνον ἐμόν, «Παίδευσον ἡ ἀγαθότης σου ὡς θέλεις· πλὴν ἂς μὴν ἐνοχλῶνται ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς σου Ἀγαρηνοὺς». Τότε λέγει αὐτῇ· «Ἐπειδὴ, ὦ Μήτηρ μου, μεσιτεύεις πρὸς με δι' αὐτοὺς τοὺς ἀχαρίστους δι' ἀγάπην σου, καὶ διὰ τὰς δεήσεις τῶν Ἀγίων μου, θέλω τοὺς ἐλευθερώσω ἐντὸς ὀλίγου.» Διὸ πίπτουσα ἡ Θεοτόκος, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι προσεκύνησαν αὐτόν. Καὶ πορευθεῖσα ἡ Θεοτόκος, ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τῆς. Καὶ ἐγερθέντες οἱ ἅγιοι κατὰ τάξιν δύο δύο, προσεκύνησαν, καὶ ἠσπάζοντο τὸ Ἐπογονάτιον τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ· καὶ τελευταῖον ἐπήγαμεν καὶ ἡμεῖς, μὲ τὸν Μάρτυρα δηλ. Ἀναστάσιον. Ἐγὼ δὲ ὁ ἀνάξιος, πλησιάσας πρὸς τὸν Δεσπότην Χριστόν, εἶπον πρὸς αὐτόν· «Κύριε βοήθει μοι!» Καὶ ἀπεκρίθη μοι· «Μέγας κίνδυνος μέλλει συμβῆναι σοι.» Καὶ ἀπεκρίθην· «Κύριε, γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου.» Καὶ εὐθὺς ἐξέρχονται ἐκ τοῦ Ἱεροῦ δύο νέοι λαμπροφόροι. Καὶ σχισθείσης τῆς στέγης τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Δεσπότης Χριστός, ἀνελήφθη εἰς τοὺς Οὐρανοὺς· μετὰ τῶν παρισταμένων Ἀγγέλων.

β'. Ὅθεν οἱ ἅγιοι εὐχαριστήρια ὡμολόγουν τῇ Θεοτόκῃ διὰ τὴν τῶν χριστιανῶν ἐλευθερίαν. Ἐκ δὲ τῶν παρισταμένων τινὲς εἶπεν ἡ Θεοτόκος, ἵνα εἴπῃ ἡμῖν, ὅτι ἡ Βασίλισσα μᾶς ζητεῖ. Διὸ πορευθεὶς μετὰ τοῦ ἁγ. Ἀναστασίου πλησίον τῆς Θεοτόκου. εὐχαρίστησα αὐτῇ, διότι μὲ ἠξίωσε νὰ ἰδῶ τὴν Παρουσίαν τοῦ Υἱοῦ τῆς, καὶ αὐτῇ. Πλὴν ἐλυπήθην, καθότι δὲν ἐπέτυχον τοῦ ποθομένου. Ἡ δὲ λέγει μοι· «Μὴ λυπηθῇσαι περὶ τούτου· ἐπειδὴ ἤθελεν ἀκολουθήσει μέγας κίνδυνος ταῖς Ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς Χριστιανοῖς· καὶ ὡς ἐπαρουσιάσθης, οὐκ ἂν ἐξέφυγες τὰς

πονηρίας αὐτῶν. Ἐβούλοντο γὰρ κατακλεῖσαι σου ἐν τινὶ οἴκῳ μετὰ Κορασίων, διὰ νὰ σε μιάνουν οἱ παμπόνηροι. Τὸν δὲ παρελθόντα χρόνον, ὁ Πατήρ σου ἦν ἐδῶ· πρὸς ὃν, διαφόρους ποιήσαντα μαγείας, ἐφανερώθη ὅτι ἐγείνεις χριστιανός, καὶ Μοναχός. Καὶ ὅτι μέλλεις νὰ ἐλθῃς ἐδῶ· καὶ ἡ πόρις ποὺ ἐβαπτίσθης. Καὶ ἔλεγε μήπως ἐν τῇ Οὐγγροβλαχίᾳ. Ὅθεν σὲ ἐπρόσμενε· καὶ ἔστειλεν ἄνθρωπον προσποιοῦμενον ὅτι εἶναι χριστιανός, ὅστις ἐρευνᾷ περὶ σοῦ· ἀφῆκε καὶ ἄλλους ἐδῶ, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐρευνῶντας, ἴσως καὶ ἤθελον σὲ εὗρωσι. Πλὴν τίς ἡ χρεία τοῦ μαρτυρίου; καὶ γὰρ ἐὰν φυλάξῃς ἄχρι τέλους τὰς τοῦ Υἱοῦ μου ἐντολάς, ἀπολαμβάνεις καὶ οὕτω τὴν βασιλείαν του.» Ἐγὼ δὲ εἶπον αὐτῇ· «Κυρία Θεοτόκε! Ἐπὶ οὐκ καθοδηγεῖται καὶ τοὺς ἐμοὺς γονεῖς εἰς τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν.» Ἡ δὲ λέγει μοι· «Μὴ ἔχε περὶ αὐτῶν κάμμιαν φροντίδα· διότι ἡ μήτηρ σου ἐτελεύτησεν, ἥτις διὰ τὰς δεήσεις σου, ἔλαβεν ἄνεσιν. Πλὴν διὰ τὸν πατέρα σου, μὴ παρακαλέσῃς μηδὲν. Ἐπειδὴ καὶ νεκροὶ ἀνάστασιν ἂν ἰδῇ, οὐ πείθεται. Ὅστις μεγάλα κακὰ ἔκαμε καὶ κάμνει τοῖς χριστιανοῖς.» Καὶ πάλιν εἶπον αὐτῇ· «Κυρία Θεοτόκε! Μίαν χάριν σοῦ ζητῶ, ἵνα ἀφήσῃς με ἐνταῦθα, ἀνάπτειν τὴν κανδήλαν καὶ ὑπηρετεῖν εἰς τὸν ναόν σου.» Γίνωσκε, λέγει μοι, ὅτι αἱ κανδήλαι αὗται, μόναι εἰσιν ἀπτόμεναι τριακόσια ἔτη καὶ πρὸς τι. Καὶ ἐνταῦθα οὐ δύναται ἄνθρωπος μένειν, μόνον ὕπαγε πάλιν ἐκεῖ ὅπου ἦσο. Εἰς τὸ Ὅρος μὴν ὑπάγῃς, διότι συνέβησαν, καὶ πάλιν μέλλει συμβῆναι πολλοὶ πειρασμοί. Καὶ διὰ τοῦτο, αὐτὰ ὅπου εἶδες, εἰπὲ τοῦ Πτολεμαῖδος, ὅτι εἶναι τοῦ Υἱοῦ μου θεράπων γνήσιος. Καὶ εὐθὺς βλέπω ἄνθρωπον τι, καὶ ἦλθε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, λέγων· «Εἰπέ τε εἰς τὴν βασιλισσαν, ὅτι μέλλει ὁ βασιλεὺς δυναστικῶς θανατῶσαι τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντας. Καὶ εὐθὺς ἡ Θεοτόκος, ἐγερθεῖσα τοῦ θρόνου, ἐπορεύετο πρὸς τὸ Βυζάντιον, ἥ ἅπαντες ἠκολούθουν. Ὅθεν καὶ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς σελήνης κατεβυθίσθησαν τῷ νεύματι αὐτῇ· ὅπου εἰσελθόντες εὗρον τοὺς ἀρχιερεῖς δεδεμένους τὰς χεῖρας ἐπισθεν καὶ τοὺς ἄρχοντας. Καὶ τρεῖς ἀρχιερεῖς τετμημένους τὰς κεφαλὰς, καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων δύο. Οὓς ἰδοῦσα ἡ Θεοτόκος ἐποίησε νεῦμα τῷ ἁγίῳ Χριστοφόρῳ, ὅστις λαβὼν τὴν σπάθην ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ δημίου, ἀπέτεμεν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν· καὶ ἀφήσας τοὺς λοιποὺς ἐκεῖ, ἐπορεύθη ἐνδότερον πρὸς τὸν τύραννον, καθήμενον ἐπὶ θρόνου, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν ἡ Θεοτόκος· «Ἀσεβέστατε καὶ παράνομε! πῶς ἐτόλμησας συλλαβεῖν καὶ θανατῶσαι τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντας;» Ὁ δὲ αὐθαδῶς λέγει τῇ Θεοτόκῃ· «Τίς εἶσαι; ἥτις τολμηρῶς οὕτως εἰσῆλθες καὶ λέγεις τὰ τοιαῦτα;» Καὶ οἱ περὶ τὴν Θεοτόκον εἶπον αὐτῇ· «Ἀθεῖστά οὐχ ὁρᾷς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς Βασίλισσαν; καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀρπάσας ὁ ἅγιος Χριστόφορος, ἔριψε τοῦ θρόνου· ὅπου καθήσασα ἡ Θεοτόκος λέγει μετ' ὀργῆς· «Διὰ ποίαν αἰτίαν παράνομε! πικρῶς

ἐθανάτωσας ἀρχιερεῖς καὶ χριστιανούς; καὶ ἐβουλήθη καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποκτείνει; Τί κακὸν σοὶ ἔκαμαν; » Καὶ ὁ τύραννος λέγει: « Ἀπέκτεινα αὐτοὺς καὶ ἤθελα ἀποκτείνει πάντας, ὡς γράψαντας τῷ ἔχθρῳ μου ἔλθεῖν κατ' ἐμοῦ. » Ἡ Θεοτόκος πάλιν λέγει πρὸς αὐτόν: « Οὐχὶ αὐτοὶ ἀσεβέστατε, ἔγραψαν, ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι φέρειν αὐτοὺς πρὸς σέ, ἀφανίσαι τὸ ἔθνος σου διότι οὐ δύναμαι φέρειν τὰς μεγίστας σου βλάβας καὶ ἀτιμίας καὶ ἀδικίας, ἃς ποιεῖς τοῖς χριστιανῶν. » Εἰτα ἐπέρασεν ἡ Θεοτόκος ἐκεῖθεν καὶ περιήλθε τὰς οἰκίας πάσας τοῦ παλατίου, σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, φέροντες τὸν θρόνον ὁμοῦ τοῦ μάρτυρος Χριστοφόρου. Εἶθ' οὕτω φθασάντων εἰς μίαν θύραν οὕσαν κεκλεισμένην, νεύματι μόνῳ ἠνεώχθη. Ἐκεῖ δὲ ἦν ναός, καὶ κανδηλαὶ ἀνημμέναι καὶ τρεῖς ἀρχιερεῖς ἐνδεδυμένοι τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτῶν στολήν, ὅτινες ἰδόντες τὴν Θεοτόκον, προσεκύνησαν αὐτὴν λέγοντες: « Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κυρία Θεοτόκε, Βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅπου μέλλεις ἐλευθερώσαι τοὺς χριστιανούς ἅπαντας. » Καὶ ἔμειναν αὐτοὶ ἐκεῖ πάλιν. Ἀφήσαντες δὲ τὸν θρόνον ἔσωθεν τοῦ ναοῦ, ἤλθομεν ἐνῶ οἱ ἀρχόντες καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἦσαν δεδεμένοι καὶ προστάζει τῆς Θεοτόκου ἐλύθησαν· καὶ πίπτοντες προσεκύνουσιν αὐτὴν, λέγοντες: « Εὐχαριστοῦμέν σε Ὑπερένδοξε Ἀνασσα, ὅπου μᾶς ἤρπασας ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἄδου, καὶ μᾶς ἐλύτρωσας ἀπὸ τῶν μέγαν κίνδυνον. » Ἡ δὲ, φησὶ πρὸς αὐτούς: « Ἀχάριστοι ἐστε· οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἡ ἐλευθερώσασα τὴν πόλιν ταύτην τσάκις καὶ πολλάκις ἀπὸ μεγάλους κινδύνους; Πορεύεσθαι νῦν ἐν εἰρήνῃ, καὶ μὴ γίνεσθαι πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχάριστοι. » Τότε ὁ Θεολόγος φησὶ πρὸς τὴν Θεοτόκον: Κυρία Θεοτόκε, πῶς ἐγκατέλειπας ὧδε, αὐτοὺς τοὺς τρεῖς ἀρχιερεῖς, θανατωθῆναι ὑπὸ τοῦ παρανόμου; » Καὶ ἡ Θεοτόκος φησὶ πρὸς αὐτόν: Ὅρᾳς αὐτούς; οὔτε τὸν Θεὸν ποτὲ ἀνέπαυσαν, οὔτε ἐμὲ τὴν μητέρα αὐτοῦ· καὶ οὐ μόνον ἐστερήθησαν τῆς προσκαίρου ζωῆς, ἀλλ' ἔλαβον καὶ τὴν αἰώνιον κόλασιν. » Καὶ ἐξελθόντες τοῦ παλατίου, ἐπορεύθημεν εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν. Ἐγὼ δὲ σὺν τῷ μάρτυρι Ἀναστασίῳ, ἱκανὸν δρόμον περιπατήσαντες, ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἥδη δὲ μετ' ὀλίγον, ποιήσαντος τοῦ μάρτυρος τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἐν τῇ πύλῃ, ἠνεώχθη καὶ εἰσελθόντες ἐν αὐτῷ, εὗρομεν Τασιμάνους καὶ Μιερεῖς τῶν Ἀγαρηνῶν. Καὶ εὐθὺς ὁ μάρτυς, λαβὼν ἐν ῥοπαλον, ἐξεδιώξεν αὐτούς. Ὅθεν εἰσελθόντες ἐν αὐτῷ, εἶδομεν εἰκόνα τινὰ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, λαμπροτάτην, ἀκτινοβολοῦσα θαυμαστῶς καὶ ἐξαστράπτουσαν. Ἦν μετὰ τὸ ἀσπασθῆναι, λέγει μοι ὁ μάρτυς. Ὅρᾳς αὐτὴν τὴν εἰκόνα; λαβόντων τὰ σκήπτρα τῶν χριστιανῶν, μέλλει ἐκτελέσαι αὕτη μεγάλη θαύματα, ὥστε καὶ νεκροὺς ἀναστήσαι. Διὸ μέγιστον ναὸν ἀναγεῖραι μέλλουσιν. Ἦν καλύψαντες ἐξήλθομεν. »

Μετὰ δὲ τὸ πορευθῆναι εἰς τὸν οἶκόν μου, τότε λέγει μοι ὁ μάρτυς. « Πορεύου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἵνα φθάσῃς τὸν ὄρθρον. » Ἐγὼ δὲ ἠνάγκαζον αὐτόν, ἵνα πορευθῶμεν ἀμφότεροι πρὸς τὸν ἅγιον Πτολεμαῖδος καὶ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ἅπερ εἰρηκεν ἡ Θεοτόκος. Ὁ δὲ ἔφη μοι. « Ὑπαγε μόνος, καὶ εἰπὲ ἅπερ εἶδες. » Ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπηρεσίαν ἀπέρχομαι. Καὶ αὖθις ἠνάγκαζον αὐτόν μεῖναι μετ' ἐμοῦ ὀλίγον. Ὁ δὲ φησὶ πρὸς με. « Ἴδου καὶ ὁ κηρὸς ἐσβέσθη. » Ὅθεν ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς μου, εἶδον τὸν κηρὸν τελειωθέντα καὶ μείναντα ὀλίγον μόνον καὶ οὕτω δοξάζων τὸν Κύριον καὶ τὸν αὐτοῦ θεράποντα, ἀπῆλθον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅτε ἀνεγίνωσκον τὸ ψαλτήριον. Καὶ ἐδόξασα τὸν Θεόν, καὶ τὸν αὐτοῦ θεράποντα Ἀναστάσιον, διότι με ἡξίωσε νὰ ἴδω τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΗΝΙ ΚΓ'. ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΒΟΡΟΝΕΖΙΑΣ ΤΟΥ
ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ. ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣ ΕΚ ΡΩΣΣΙΚΗΣ
ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΗΜΕΤΕΡΑΝ ΑΠΛΟΕΛΛΗΝΙΚΗΝ

Εὐλόγησον Πάτερ.

α. Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Μητροφάνης κατήγετο ἐκ τῆς Ρωσσίας, καὶ Ρώσος τὸ γένος· ἐγεννήθη δὲ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Βλαδιμήρου ἐκ γονέων εὐσεβῶν καὶ ὁρθοδόξων. Πλὴν τίνες ἦσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ· μένουσιν εἰσέτι ἀγνώριστοι εἰς ἡμᾶς; τοῦτο μόνον εἰκάζομεν ἐκ τῶν εὐρεθέντων Συνοδικῶν καταλόγων, ἐν οἷς ὑπάρχει γεγραμμένη ἡ γενεαλογία αὐτοῦ, ὅτι ἀρχεται ἀπὸ ὀνομάτων τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος, διὸ καὶ συμπεραίνομεν, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Μητροφάνης κατήγετο ἀπὸ γένους κληρικοῦ. Οὗτος ἐν τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματι ὠνομάσθη Μιχαήλ. Παιδευθεὶς δὲ εἰς τὴν μάθησιν τῶν ἱερῶν γραμμάτων ἱκανῶς, ἔλαβε καὶ νόμιμον γυναικα ἀφοῦ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν, καὶ παιδίων πατὴρ ἐχρημάτισε, διάγων ἐν πάσῃ ἀγνεῖᾳ καὶ καθαρότητι, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀποστόλου: « Τίμιος ὁ γάμος, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος. » Καὶ ἐξ ἡ λοιπὸν ἐν τῷ κόσμῳ ὁ Μιχαήλ, ὡς ὁ σίτος ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν. Ἀλλ' ὁ ἐλεήμων Θεός, ὁ πάντοτε κρείττονα προβλέπων διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ δούλους, ἔδειξε καὶ τῷ δούλῳ αὐτοῦ τούτῳ Μιχαήλ ἑτέραν ὁδὸν ὑψηλοτέρας ζωῆς· καὶ λοιπόν, κατὰ τὸν τεσσαρακοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ θείᾳ προ-

νοία, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ἡ σύζυγος αὐτοῦ. Ὅθεν χωρὶς ἀναβολῆς καιροῦ, ἤρξατο δουλεύειν τῷ Κυρίῳ, μετὰ τελείας ἀποστροφῆς τοῦ Κόσμου, καὶ τῶν ἡδονῶν αὐτοῦ, διὰ τοῦ μοναχικοῦ κατὰ Θεὸν βίου.

β'. Καὶ δὴ, κατὰ τὸ 1663 Σωτήριον ἔτος, ἀναχωρήσας τελείως ἐκ τοῦ κόσμου, ἀπῆλθεν εἰς τὸν Κοινοβίον τῆς Κοιμησεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὸ κατὰ τὴν Ζολωτικὴν ἐρημίαν κείμενον ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Βλαδιμήρου· ὅπερ νεύσει Θεοῦ, καὶ προμηθείᾳ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ψυχοδομήθη παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου, τοῦ μαθητοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνόντου Πεζσέρχιου, καθὼς εἰς τὸν βίον αὐτοῦ φαίνεται· εἰς αὐτὸ γοῦν τὸ Κοινοβίον ἐλθὼν ὁ Μιχαήλ, καὶ ἀρκετὰ δοκιμασθεὶς, ἐνεδύθη τὸ λεγόμενον μικρὸν Σχήμα τῶν Μοναχῶν μετονομασθεὶς Μητροφάνης. Ἠρξάτο λοιπὸν μετὰ θεικοῦ ζήλου ὁ νέος μοναχὸς διάγειν νέαν ἰσαγγελοῦ πολιτείαν, ἀκόπως εἰς τὰς τῆς Μονῆς ὑπηρεσίας, ἐργαζόμενος, καὶ ἀγρύπνως εἰς τὰς ἡμερονυκτίους προσευχὰς ἀγωνιζόμενος, καὶ ἐπιμελῶς ἐν ἅπασιν ἐγκρατευόμενος καὶ νηστεύων, καὶ οὕτως ἀπενέκρωσεν ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκός. Συμβοηθούσης οὖν αὐτῷ τῆς θείας χάριτος, ἐγεύθη εἰς τοὺς ἀσκητικούς ἀγῶνας τοσαύτην γλυκύτητα πνευματικὴν ἐν ἐκείνῳ τῷ ἱερῷ Κοινοβίῳ, ὥστε ὑπεσχέθη, ἵνα τελειώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ εἰς ἄδολον, καὶ σωτηριώδη ὑπακοήν, καὶ ταπεινώσιν πρὸς τοὺς προσεστώτας αὐτοῦ.

γ'. Ἀλλ' ἐπεὶ τὸν πνευματικὸν τοῦτον λύχνον ἀνῆψεν ὁ Κύριος εἰς πολλῶν ψυχῶν σωτηρίαν, οὐκ ἄφησεν αὐτὸν καλύπτεσθαι ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τὸν μόδιον τῆς ἀπλῆς μοναχικῆς ὑποταγῆς, ἀλλὰ ταχέως κατέστησεν αὐτὸν προσεστώτα καὶ ὀδηγόν, τοῦ φέγγειν διὰ τῶν ἀκτίνων τῶν αὐτοῦ ἀρετῶν τὰς ψυχὰς τῶν συναδέλφων, καὶ τέκνων αὐτοῦ ἐν Κυρίῳ, καὶ πάντων τῶν ἐκεῖσε συνερχομένων χριστιανῶν· διότι ἐξαπλωθεῖσα πανταχόθεν ἡ φήμη τῆς ἀκριβοῦς αὐτοῦ πολιτείας, καὶ ἡ δόξα ἦν παντοῦ· τρόπως ἀπέφευγεν, ὑπερύψωσε, καὶ ἐμεγάλυνεν εἰς ὅλους τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ὅθεν οἱ τῆς Γλαχρόσκου Μονῆς μοναχοί, καὶ οἱ ἐκεῖσε κάτοικοι λαῖκοί, ἔδραμον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, παρακαλοῦντες θερμῶς, ἵνα καταστήσῃ αὐτοῖς κεφαλὴν, τὸν Ζολωτικὸν μοναχὸν Μητροφάνην, ὅπερ καὶ ἔλαβον. Παραβλέψας λοιπὸν τὸ ἴδιον θέλημα ὁ Ὁσῖος, ὅστις οὐδέποτε ἤθελε τινα ἀρχήν, ἀλλ' ὡς τέκνον ὑπακοῆς, ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν ὑπὸ τὸν ἄνωθεν καταστάντα ἐπ' αὐτῷ Δεσπότην, καὶ μετὰ τριετίαν τῆς αὐτοῦ ὑποταγῆς, ἐν ἔτει, 1666, προβιβάζεται ἡγούμενος τοῦ εἰρημένου Κοινοβίου Γλαχρόσκου, παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου κυρίου Παύλου, μητροπολίτου Ζαράφσκας, καὶ Ποδολίας.

δ'. Ἐδέχθη λοιπὸν ὁ ἱερὸς Μητροφάνης τὴν τοιαύτην τιμὴν τῆς θείας ταύτης κλήσεως ἐναντίον τοῦ ἰδίου θελήματος· ἀλλ' ἐδέχθη καὶ ὅλον τὸ

φορτίον τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας, ἀγρυπνῶν ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ νύχτα καὶ ἡμέραν, καὶ ἀγωνιζόμενος, ἵνα ποιμαίνῃ αὐτὸ ἐπὶ νομάς τῆς αἰωνίου σωτηρίας. Ὅθεν τῇ τοῦ Θεοῦ εὐδοκίᾳ οὐκ ἔμειναν οἱ κόποι αὐτοῦ ἄπρακτοι, ἀλλ' ἡ ἀδελφότης ἐμμεῖτο τὸν προσεστώτα, καὶ ἡ ἀρετὴ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπληθύνετο, καὶ ἐστερεώνετο εἰς τὸ ἱερὸν αὐτοῦ μοναστήριον. Ἀγαπῶν δὲ καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ὁ Ἅγιος, ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ ἡγουμενίας, ἐκόσμησε τὸ ἱερὸν αὐτοῦ Κοινοβίον, δι' ἐνὸς κεκοσμημένου ἁγίου Εὐαγγελίου, ὅπερ καὶ εὐρίσκεται ἄχρι τῆς σήμερον. Εἶτα ὑπὸ τῆς θείας χάριτος κινούμενος, καὶ οἰκοδομῶν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ναὸν ζῶντα τῷ ζῶντι Θεῷ, ψυχοδόμησε καὶ ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτοῦ νέον ναόν, ἐπ' ὀνόματι τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατακοσμήσας αὐτὸν ἐν ὅλοις τοῖς χρειώδεσιν ἐκκλησιαστικαῖς σκεύεσιν. Οὗτος ὁ καλλωπίζων τὴν Μονὴν Ναός, φέρει ἐπὶ τὰ τεῖχη αὐτοῦ εἰς διάφορα μέρη τὰς αὐτοῦ ἐπιγραφάς, αἵτινες ἀποδεικνύουσιν ὁπόσῃ φροντίδᾳ εἶχεν ὁ μακάριος τὸ εὐτρεπίζειν τὸ ἱερὸν αὐτοῦ Κοινοβίον. Οὕτως προβαίνων ὁ Ἅγιος ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν πνευματικὴν, μετεφέρθη θείᾳ προνοίᾳ εἰς ἐτέραν ἡγουμενίαν· καὶ κατὰ τὸ 1675, ἔτος, μετὰ τὴν δεκαετείαν τῆς ἡγουμενίας αὐτοῦ εἰς τὴν τοῦ Γλαχρόσκου Μονήν, τῇ ἀδείᾳ καὶ εὐλογίᾳ τοῦ μακαριωτάτου τότε πατριάρχου Ῥωσσίας Ἰωακείμ, ἀπεστάλη ἡγούμενος εἰς τὸ μέγα καὶ περιβόητον τῷ τότε καιρῷ κοινὸν τῆς ἁγίας Τριάδος, τὸ παρὰ τοῦ Ὁσίου Μακαρίου τοῦ Ζελτοβόδσκη ἀνεγερθὲν ἐν τοῖς ὀρίοις τῆς πόλεως Γαλήτζας.

ε'. Ἐμβῆκε λοιπὸν εἰς τὸν νέον τοῦ Χριστοῦ ἀμπελῶνα, ὁ πρόθυμος καὶ ἐπιτήδειος ἐργάτης, καὶ ἤρξατο καταβάλλειν κόπους ἐπὶ τοὺς κόπους διὰ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὴν πρόδοον τοῦ Κοινοβίου, διδάσκων τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ τέκνα· πρὸ πάντων τὴν ὑπομονὴν εἰς τοὺς πειρασμούς, ἐπιστηρίζων αὐτὰ εἰς τὴν πνευματικὴν ρίζαν τῆς πίστεως, καὶ ὀδηγῶν αὐτὰ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ εἰς τὴν ταπεινοφροσύνην, ἀπέκοπτε τὸ θέλημα αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ αὐτός, ἵνα μὴ φανῇ ὡς διδάσκων λόγῳ μόνον ἐτέρους τὰ τῆς σωτηρίας ἔργα, οὐκ ἔπαυεν νεκρῶναι τὸ σῶμα αὐτοῦ δι' ἀσκητικῶν ἀγώνων, καὶ ὑποτάσσειν τῷ πνεύματι· ὅθεν διὰ τούτου ἐφθασεν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀπαθείας. Γνωρίζων δὲ τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνήκουσαν πρόδοον τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ὑπουργήματος, ἦτοι τῆς τῶν ψυχῶν σωτηρίας, ἔτρεχε καθεκάστην πρὸς τὴν θαυματόδουτον Λάρνακα τοῦ ἐνδόξου προστάτου αὐτοῦ Ὁσίου Μακαρίου, δεόμενος μετὰ θερμῶν δακρύων καὶ κατασπαζόμενος αὐτὴν μετ' εὐλαβείας, ἐλαμβάνεν ἐκ τῆς μιμήσεως τῶν ἀρετῶν τοῦ Θεοφόρου πατρὸς αὐτοῦ ἄρρος καὶ δύναμιν πνευματικὴν, εἰς τὸ ὑποφέρειν τὸ βάρος τοῦ ἑαυτοῦ ἐπαγγέλματος, διὰ

τὴν ὠφέλειαν τῶν ἀνωθεν ἐμπιστευθέντων αὐτῷ ψυχῶν· καὶ οἰκοδομῶν τὴν ἐσωτερικὴν κατὰστασιν καὶ εὐκοσμίαν τοῦ Κοινοβίου ἐπιμελῶς, ἐφρόντιζε καὶ περὶ τῆς ἐξωτερικῆς εὐκοσμίας, κτίσας ἀκολούθως καὶ νέον λιθόκτιστον Ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, καὶ τράπεζαν εὐρύχωρον. Γνωρίζων δὲ αὐτὸν ὁ Πατριάρχης, καὶ εὐλαβούμενος τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ, ἐσυμβουλευέτο μετ' αὐτοῦ εἰς ὑποθέσεις ἐκκλησιαστικάς· καὶ πολλάκις ὁ Ὅσιος διὰ προσταγῆς αὐτοῦ τοῦ Πατριάρχου ἄφηνε τὸ Κοινοβίον αὐτοῦ, καὶ περιήρχετο τὰς πλησιοχώρους ἐκκλησίας, καὶ Σκήτας, καὶ Μοναστήρια, ἐπιστηρίζων αὐτὰ εἰς τὴν εὐσέβειαν, καὶ διδάσκων τοὺς μοναχοὺς, ἵνα πολιτεύωνται ἀξίως τοῦ ἑαυτῶν ὀνόματος· καὶ διαλύων μετὰ εἰρήνης τὰς μετὰ τῶν γειτονουόντων λαϊκῶν διαφορὰς αὐτῶν ὑποθέσεις, εἰρήνευεν αὐτούς· τοῖς δὲ πτωχοῖς ἐδοῦναι αὐτοθελήτως, ἐκ τῶν χρημάτων τῆς Μονῆς· ὅθεν ἐφαίνετο ὁ ζηλωτὴς τῆς ἐκκλησίας Ἰός, ζηλωτὴς ἅμα καὶ τῆς πατρίδος.

5'. Ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς Θεόδωρος ὁ Ἀλεξιάδης, ἔχων πολλὴν εὐλάβειαν πρὸς τὸν κτίτορα τοῦ Μοναστηρίου ὁσιον Μακάριον τὸν θαυματουργόν, καὶ βλέπων μετὰ πάσης χαρᾶς τὴν ἐνάρετον πολιτείαν τοῦ τε ἡγουμένου Μητροφάνους, καὶ τῶν τῆς Μονῆς Ἀδελφῶν, ἐχαρίσατο εἰς τὸ Μοναστήριον σκευὴ πολύτιμα ἐκκλησιαστικά ὡς θησαυρὸν τοῦ σκευοφυλακίου, ἵνα εὐχωνται, ὅτε ἡγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑπὲρ ὑγείας τε καὶ σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν προκεκοιμημένων αὐτοῦ γεννητόρων· ὅθεν καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοῦ παλατίου μιμούμενοι τὸν βασιλέα, ἀφιέρωσαν καὶ αὐτοὶ πολλὰ εἰς τὸ Μοναστήριον, προσφέροντες αὐτὰ τῷ ἡγουμένῳ Μητροφάνει, καὶ αἰτούμενοι τὰς θεοπειθεῖς αὐτοῦ εὐχὰς καὶ εὐλογίας. Εὐλαβούμενος προσέτι ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς τὸν ἅγιον, καὶ ποθὼν, ἵνα ἡ ἀνωθεν κατερχομένη ἐν αὐτῷ σοφία, ὥσπερ ἐν κρήνῃ ζωηρῇ τῇ ποτίσῃ καὶ τὴν τῆς βασιλευούσης γῆν πρὸς πνευματικὴν καρποφορίαν, προσεκάλεσεν αὐτὸν εἰς Μόσχαν κατὰ 1681 ἔτος, ἵνα ἱεουργήσῃ· ὁ δὲ Ἅγιος μετὰ πάσης προθυμίας ἐκπληρώσας τὸ βασιλικὸν προσταγμα, ἡξιώθη περισσοτέρας τιμῆς, παρὰ τε τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ.

ζ'. Μετὰ ταῦτα ὅταν ὁ Ἅγιος ἐφθασεν εἰς ἄνδρα τέλειον, τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐνεπλήσθη θείας ἀγάπης, ἥτις, ὥσπερ σύνδεσμος τῆς τελειότητος, ἦν ὡσεν ἀδιαλύτως τὸν Θεὸν μετὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ, τότε καὶ ὁ Κύριος ἡδύοχησεν, ἵνα ὑψώσῃ αὐτὸν εἰς τὸν τῆς ἱεραρχίας ὑψηλότατον βαθμόν, ὡς εἰλικρινῇ αὐτοῦ φίλον. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν, οἱ Ρασκόλνικοι σχισματικοί, ὄντες πρότερον τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔγιναν ὕστερον ἐκ τῆς ἀγροίκου αὐτῶν πεισμονῆς καὶ βαρβαρότητος, ἄσπονδοι αὐτῆς ἐχθροί, δοκιμάζοντες παντοιοτρόπως ταραττεῖν τὴν ἡσυχίαν αὐτῆς. Αἰτία δὲ καὶ ἀρχηγὸς τοῦ

τοιούτου σχίσματος, ὑπῆρξεν ἱερεὺς τις Νικήτας ὀνομαζόμενος, ὅστις ἐνῆργησεν, ἵνα προχωρήσῃ ἡ διδασκαλία αὐτοῦ, καὶ μοναχὸς τις Καπέτων καλούμενος καὶ τρεφόμενος δι' ἄρτου ξηροῦ μόνον καὶ ἀγρίων ὠπωρῶν, ἐδίδασκεν, ἵνα ποιῶσι τὸν Σταυρόν, διὰ τῶν δύο δακτύλων, καὶ ἵνα μὴ δέχωνται τὰς νέας εἰκόνας καὶ Ἐκκλησίας, καὶ πᾶσαν τελετὴν ἱερὰν, καὶ ἄλλα τινὰ, ἅπερ προϊόντος τοῦ καιροῦ κατήντησαν εἰς γελοῖα ἀτοπήματα, καὶ διαφορὰς αἱρέσεις, περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος.

η'. Ὅθεν ἵνα μὴ λάβωσι χώραν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν οἱ ἀναιδεῖς αὐτοὶ λύκοι, ἐπρεπεν, ἵνα πληθυνθῶσιν οἱ ταύτης φύλακες καὶ ποιμένες· τότε λοιπὸν ὁ προειρημένος εὐσεβέστατος βασιλεὺς, ἀγρύπνως φροντίζων διὰ τὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας, ἐξ ἧς ἤλπιζε καὶ τὴν ἰδίαν στερέωσιν, καὶ τοῦ ὑπηκόου τὴν σωτηρίαν, εὐθὺς διὰ τῆς συμβουλῆς τοῦ Πατριάρχου, ἐπρόσταξεν, ἵνα πληθυνθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκοπικῶν ἐπαρχιῶν. Τότε λοιπὸν καὶ εἰς τὴν πόλιν Βορονεζίαν (Boronetz) μεθ' ἐτέρων ἐξ πόλεων ἄλλων, ἥτοι Ἐλεντζας (Elenzi) Κοστένσκας () Ὀρλόβας, () Οὐρήβας, () Κορομοτιάκας (Κοροππάικου) Ζεμλιάσκας (Jemlicks), καὶ τῶν περὶ αὐτῶν, ἐστυθήθη θρόνος ἐπισκόπου, καὶ τῇ τοῦ βασιλέως προσταγῇ, καὶ τῇ τοῦ Πατριάρχου εὐλογίᾳ φημί· ζεταὶ ὁ ὁσιώτατος καθηγούμενος Μητροφάνης· καὶ τῇ δευτέρᾳ τοῦ Ἀπριλίου 1680 ἔτει, χειροτονεῖται παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ (α), πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Βορονεζίας, καὶ ἡ χειροτονία αὐτοῦ ἐγνωστοποιήθη, δι' ἰδιαιτέρας τινὸς θείας χάριτος· καὶ πρὸς τούτοις παρευρέθησαν καὶ ἕτεροι δεκαεὶ ἀρχιερεῖς· ὅθεν ἡ εὐχὴ τῆς τσσαύτης ἀγιωτάτης Συνόδου κατεβίβασεν ἐπὶ τὴν τοῦ ψηφισθέντος κεφαλὴν πλουσίαν τὴν τῆς ἀρχιερατικῆς χάριτος εὐλογίαν, ἵνα ὀδηγῇ πρὸς ἀγίασμόν πάντας τοὺς εἰς τὴν πνευματικὴν χειραγωγίαν αὐτοῦ ἐμπιστευθέντας ἀνωθεν.

θ'. Μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ χειροτονίαν εὐρισκόμενος καὶ διατρίβων τινὰ καιρὸν εἰς Μόσχαν, παρευρέθη καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ εἰς τὴν θείαν καὶ βασιλικὴν στέφιν τῶν βασιλέων Ἰωάννου, καὶ Πέτρου τῶν Ἀλεξανδριδῶν, ὄντων τότε ἐν τῇ μεираκιώδῃ αὐτῶν ἡλικίᾳ· καὶ μόνος αὐτὸς προσέφερε τῷ Πατριάρχῃ ἐπὶ χρυσοῦ δίσκου τὸν στέφανον τοῦ βασιλέως Πέτρου, φέρων αὐτὸν ἀνυπόπτως μετὰ ἐγκαρδίου καὶ θερμότητος νοερῶς πρὸς Κύριον δεήσεως ὑπὲρ τοῦ στεφομένου· ὅθεν ὁ στέφανος οὗτος, τῇ ὀδηγίᾳ τοῦ παναγίου Πνεύματος, τοῦ ἐπὶ τὸν Χριστὸν Κυρίου ἐπαπαυθέντος ἔγινε μετὰ καιρὸν τῇ Ρωσσίᾳ, διὰ τὰς μεγάλας τοῦ Πέτρου ἀνδραγαθίας, στέφανος δόξης καὶ κραταιότητος, καὶ δυνάμεως πολ

(α) Οὗτος ἐπατριάρχευσεν ἐν Ρωσσίᾳ ἀπὸ τοῦ 1672 ἕως τοῦ 1690.

λῆς. Κατ' αὐτὸν δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν, καθ' ὃν εὐρίσκειτο ὁ Ἅγιος εἰς Μόσχαν, ἤξιώθη ἐξ ὕψους θείας χάριτος, ἤγουν τοῦ ὑπερμαχησθαι ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ τῶν τολμηρῶν αἰρετικῶν τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦ θυρεοῦ τῆς ὀρθοδόξιας, ἀποκροῦσαι τὰ βέλη τῆς ἀναιδούς αὐτῶν θρασυστομίας. Βλέποντες γὰρ αὐτὸν οἱ ἄφρονες καὶ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κράτους, τὰ τῆς διοικήσεως σκήπτρα ἐν χερσὶ μεираκίων, καὶ ἐξαπατῶμενοι τῇ ἐλπίδι, ὅτι οὐ δύνανται χαλῆνῶσαι τὴν αὐθάδη αὐτῶν παρρησίαν, παρεστάθησαν ἐμπροσθεν τῶν νέων βασιλέων, καὶ τοῦ Πατριάρχου, ζητοῦντες ἀδειαν, ἵνα ποιήσωσι μετὰ τῆς Ἐκκλησίας συνοδικὴν συζήτησιν, περὶ τῆς παραδόσεως τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ὅποια ἐστὶν ἀληθεστέρα, ἢ ἐκκλησιαστικὴ διδασκαλία, ἢ τῶν αἰρετικῶν τὸ φρόνημα; ἢ δὲ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀδιστάκτως οὕσα βεβαιωμένη ἐν τῇ ὀρθοδόξῃ αὐτῆς, ὡς ἔχουσα κεφαλὴν αὐτὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, οὐδεμίαν ἀνάγκην εἶχε συζητήσεων μετὰ τῶν ἀντιμάχων αὐτῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν ποτε τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐξ ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος αὐτῶν ἀπεσκήρτησαν, καὶ ἵνα αὐτοὺς σωφρονίσῃ, καὶ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς τὰς ἱερὰς ἀγκάλας αὐτῆς, ἐπλήρωσε τὴν αἵτησιν αὐτῶν· καὶ κατὰ τὰς 1682 ἔτει συνηθροίσθη ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου σύνοδος ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, παρόντων καὶ τῶν βασιλέων, καὶ τῆς βασιλίσσης Ναταλίας καὶ πάσης τῆς βασιλικῆς Συγκλήτου, ὅπου συνήλθον καὶ οἱ Ρασκόλνικοι αἰρετικοί, καὶ ἤρξατο ἡ ποθουμένη αὐτοῖς συζήτησις· ἀλλὰ ταχέως ἐμφράχθησαν τὰ ψευδῆ λαλοῦντα στόματα αὐτῶν, καὶ κατησχύνθη ἡ ψευδοδιδασκαλία αὐτῶν παρὰ τῶν θείων ἱεραρχῶν, μεθ' ὧν ὁ θεόσοφος Μητροπότης ἐθαυμάζετο διὰ τὸν πνευματικὸν ζήλον, καὶ τὴν τῶν λόγων αὐτοῦ δύναμιν· καὶ ὁ θαυμαστός οὗτος ἀγὼν ἐμεγάλυνε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

1'. Μετὰ ταῦτα ἀπεστάλη ἐντίμως παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Πατριάρχου εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐπαρχίαν Βορονεζίαν· καὶ φθάσας ἐκεῖ ἤρξατο προθύμως τοὺς ποιμαντικούς ἀγῶνας· καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι ἀναβὰς εἰς τὸ τῆς ἀγιότητος ὕψος ἀφῆκε τὴν φωνὴν τοῦ ὀρθοδόξου κηρύγματος αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο διδάσκειν καὶ συνθέτειν λόγους ἐκκλησιαστικούς καὶ διδακτικούς, καὶ καθεκάστην εὐηγγελίζετο καὶ ἐνουθετεῖ τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ τέκνα· διόπερ καὶ ἐγκατέλειπεν εἰς τὴν ποίμνην αὐτοῦ πολλοὺς λόγους λίαν ψυχωφελεῖς, καὶ γέμοντας νοουθεσιῶν καὶ παραδόσεων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν θείων Πατέρων. Καὶ γενόμενος διὰ βίου καὶ λόγου εἰκὼν τῆς ἀρετῆς τῇ ἑαυτοῦ ποίμνῃ εἰλκυε μεθ' ἑαυτοῦ πάντα τὰ λογικὰ αὐτοῦ πρόβατα εἰς τὴν τῆς σωτηρίας ὁδόν, τοὺς μὲν ἀμαρτωλοὺς πρὸς μετάνοιαν καὶ διόρθωσιν βίου καθοδηγῶν, τοὺς δὲ ἐναρέτους ἐν τῇ ἀρετῇ μέχρι τέλους ἐπιστηρίζων· καὶ γενόμενος κατὰ τὸν

Ἀπόστολον, «τοῖς πᾶσι τὰ πάντα», ὑπῆρχε τοῖς πᾶσιν εὐπρόσιτος· καὶ οἰκειοποιούμενος τὴν ἐκάστου ἀνάγκην, εὐηρέσκει ἐκάστῳ μετὰ πάσης προθυμίας. Ὅθεν πλοῦσιοι καὶ πένητες, εὐγενεῖς καὶ ἰδιῶται, νέοι καὶ γέροντες, ἅπαντες ἐξ Ἰσου εἶχον αὐτὸν ὡς πατέρα φιλόστοργον, καὶ φροντιστὴν τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Ὁ ἀρχιερατικὸς αὐτοῦ οἶκος ἦν κοινὸν καταφύγιον τῶν τεθλιμμένων καὶ ἀδικουμένων, καὶ ξενοδοχεῖον τῶν ξένων, ἱατρεῖον τῶν ἀσθενούντων καὶ ἀνάπαυσις τῶν κεκοπιακόντων.

1α'. Πολλάκις μόνος ἀφ' ἑαυτοῦ ἀπερχόμενος ἐπισκέπτετο τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς ἐν φυλακῇ ὄντας, νοουθετῶν αὐτοὺς καὶ παρηγορῶν, καὶ ἐκ τῶν ἰδίων χειρῶν αὐτοῦ ὑπηρετῶν μετὰ μεγίστης ταπεινότητος· καὶ πρὸς τοῦτοις ὁ ἀληθὴς οὗτος ποιμὴν, οὐχὶ μόνον τοὺς ζῶντας καὶ ἐξ ὕψους αὐτῷ οἰκειωθέντας ὡς τῷ ποιμένι τὰ πρόβατα, καὶ τῷ πατρὶ τὰ τέκνα, ἐνηγκαλίζετο μετὰ ἐγκαρδίου ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ τοὺς κοιμηθέντας ὀρθοδόξους, ὥσπερ τοὺς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν προστασίαν αὐτοῦ τελειωθέντας, οὕτω καὶ τοὺς ἐξω τῆς ποίμνης αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τοὺς ὀρθοδόξους στρατιώτας, τοὺς ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος, ἐν πολέμοις τὴν ψυχὴν αὐτῶν θυσιάσαντας, ἐδέχετο καὶ ἐδέετο ἀενάως ἐν ὅλῃ τῇ ζωῇ ὑπὲρ τούτων μετὰ ἐγκαρδίου πρὸς Κύριον δεήσεως· καὶ μάλιστα ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεξίου Σιμωνίδου τοῦ Σεῖνου μεταστάντων στρατιωτῶν, τῶν πλησίον τῆς πόλεως Ἀζόφ ἀποκτανθέντων, καὶ αἰχμαλωτισθέντων καὶ ἐκεῖσε τελειωθέντων.

1β'. Προσθέτων δὲ μετὰ ζήλου πολλοῦ κόπους καὶ πόνους ὁ Ἅγιος, εὗρε τῇ τοῦ Θεοῦ εὐδοκίᾳ χάριν καὶ παρὰ τοῖς ἐπιγείοις ἐξουσιασταῖς, τοῖς τε ἐκκλησιαστικοῖς λόγῳ καὶ κοσμικοῖς· ἔθεν κατὰ τὸ 1696 ἔτος, ὁ μὲν μετὰ τὸν Ἰωακείμ πατριαρχεῦσας ἐν Ρωσσίᾳ μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀνδριανός (α) διὰ πατριαρχικοῦ γράμματος ἐμεγάλυνε τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, προσθέσας ὑπ' αὐτὴν τοὺς κατοικοῦντας παρὰ τοῖς ποταμοῖς Ὁσερέδαν, Βητούκαν, καὶ Ἠκόρτζαν· ὁ δὲ βασιλεὺς μέγας Πέτρος ὁ Α' ἐχάρισεν αὐτῷ πλουσίας δωρεάς, ἵνα γένηται παράκλησις τῶν πτωχῶν καὶ ἀπόρων· καὶ ταύτας τὰς ἀγαθοεργίας ἐδέχετο ὁ Ἅγιος μετὰ εὐχαριστίας παρὰ τοῦ βασιλέως ὡς ἐνέχειρον, δὲν ἐπροσῆλυνεν ὁμῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς τὰ φθαρτὰ πλοῦτη, ἀλλ' εἶχεν αὐτὴν προσηλωμένην εἰς τὰ ἄνω, ὅπου ὑπῆρχεν ὁ ἀληθὴς θυσσαυρὸς αὐτῆς, ὅνπερ οὕτε σῆς, ἀφωνίζει, οὔτε κλέπτει διορύσσουσι καὶ κλέπτουσιν.

1γ'. Ἀγαπήσας δὲ ὁ Ἅγιος κατὰ τὸν Δαυὶδ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ θείου

(α) Οὗτος ἦν ὁ τελευταῖος Πατριάρχης τῆς Ρωσσίας, μετ' αὐτὸν δὲ ἐπαυσαν οἱ Πατριάρχαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μεγάλου Πέτρου, καὶ ἐυστήθη ἱερὰ Σύνοδος.

οἴκου, ἀμέσως μετὰ τὴν παραλαβὴν τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, ἠθέλησεν οἰκοδομηθῆαι ἀντὶ τοῦ σεσθαρωμένου καὶ ξυλίνου παλαιοῦ ναοῦ, ἕτερον νέον καὶ λιθοκτιστον ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου· ἐπειδὴ παλαιότερον ἡ Βορονεζίας καθολικὴ Ἐκκλησία ὑπῆρχε τιμωμένη ἐπ' ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, καὶ ἡγέρθη μετὰ τοῦ περὶ αὐτὴν παρεκκλησίου τοῦ ἁγίου Νικολάου ξύλινος διὰ δαπάνης τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ Θεοδωρίδου (α), καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ ἁγιοτάτου Πατριάρχου Ρωσσίας Φιλαρέτου (β), εἶτα μετὰ παρέλευσιν καιροῦ ἀνανεώθη, καὶ παρεκκλήσιον ἐκτίσθη ἐν αὐτῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων δυνάμεων· ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνανεωθείσα ἐπαλαιώθη. Ὄθεν ὁ τοῦ Θεοῦ θεράπων Μητροφάνης ἐζήτησεν εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον τὴν εὐλογίαν τοῦ Πατριάρχου Ἀνδριανοῦ, καὶ λαβὼν αὐτήν, ταχέως ἤρχισε τὴν οἰκοδομήν, ἥτις διήρκεσεν ἕως δεκαπέντε ἔτη· τέλος κατὰ τὸ 1699 ἔτος, ὅτε πλέον ἡτοιμάζετο ἀνεγερθῆναι τὸ τέμπλον, παρ' ἐλπίδα πᾶσαν, εὐρέθη κατὰ λάθος τῶν κτιστῶν, τὸ νέον κτίριον ἐπισφαλές, ἐπειδὴ ἀνεφάνησαν εἰς τὰ τεῖχη αὐτοῦ ρήγματα διὸ ἔμεινεν ἀτελής· μόνον ἐν Παρεκκλήσιον τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ ἐτελειώθη· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ οὐκ ἐγκαινιάσθη· ἡ δὲ θεία λειτουργία ἐτελείτο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Ὅμως καὶ τοῦτο προωρισμένον ἦν ἐκ Θεοῦ, διὰ περισσοτέραν δοξάν τοῦ αὐτοῦ θεράποντος· ἐπειδὴ ὅτε μετὰ τὴν θείαν αὐτοῦ μετὰστασιν ἐχρειάσθη ἐπιδιορθώσεως τὸ Παρεκκλήσιον τῶν Ἀρχαγγέλων, τότε τὸ ἱερὸν αὐτοῦ λείψανον μετεκομίσθη ἐκείθεν εἰς τὴν ξυλίνην Ἐκκλησίαν τῆς ἀκαταφλέκτου βάρου, τὴν οὖσαν ὑποκάτωθεν τοῦ κωδωνοστασίου· κακείθεν πάλιν μετὰ παρέλευσιν 15 ἔτους ἀπὸ τῆς θείας αὐτοῦ κοιμήσεως μετεκομίσθη εἰς τὴν νεόκτιστον Ἐκκλησίαν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὅπου ἀνεπαύετο μέχρι τῆς αὐτοῦ ἀναδείξεως.

ιδ'. Ὅτι δὲ καὶ τὴν αὐτοῦ πατρίδα ἐξ ὅλης ψυχῆς ἠγάπα ὁ Ἅγιος οὗτος Μητροφάνης, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἐν εὐσεβείᾳ ἀνοήσαν ἐν αὐτῇ ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, εἰδομεν καὶ πρότερον τὸν πρὸς θελὸς τῆς βασιλείας αὐτοῦ εὐεργετικὸν αὐτοῦ ζῆλον· ἀλλ' ὑπερβαλλόντως ἐξέλαμψεν ἡ πρὸς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἀγάπη εἰς τὰς ὑστερινὰς ἡμέρας τῆς αὐτοῦ ἱεραρχίας, ὡς ἐκ τῶν κατωτέρω ρηθησομένων καταδήλον γίνεται. Ὁ μέγας βασιλεὺς Πέτρος ὁ Α'· ὠπλίζετο τότε εἰς πόλεμον κατὰ τοῦ ἐπιδραβόου τοῦ χριστιανισμοῦ βασιλεῖος τῶν Ἀγαρηνῶν· ὅθεν καὶ ἡτοιμάζοντο εἰς τὴν Βορονεζίαν διάφορα πλοῖα· καὶ ὁ Ἅγιος ἀνεδείχθη ἔγκαρδιώτατος συνεργὸς τούτου τοῦ βασιλικοῦ ἔργου, ἔργῳ τε καὶ λόγῳ· ἔργῳ

(α) Οὗτος ἐβασίλευσεν ἐν Ρωσίᾳ ἀπὸ τοῦ 1613 ἕως τοῦ 1645.

(β) Ἐπατριρχευσεν τῷ 1619—1634.

μὲν αὐτὸς ἑαυτὸν ἀφιερῶν εἰς τὸ κοινὸν θελὸς· λόγῳ δὲ διεγείρων τὸν λαὸν διὰ τῶν διδασκῶν αὐτοῦ, ἵνα ὀλοφυχῶς συνεργήσωσι διὰ κόπου καὶ συνδρομῆς εἰς τὸ τοσοῦτον ὠφέλιμον ἔργον διὰ ὅλην κοινῶς τὴν πατρίδα. Ὅτε δὲ ἔμαθεν ὅτι βραδύνει ἡ τῶν πλοίων κατασκευὴ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ βασιλικοῦ θησαυροῦ, ἔσπευσε ταχέως θεραπεύσαι τοῦτο τὸ ἐμπόδιον, καὶ λαβὼν τὰ τῆς διανομῆς τῆς ἐλεημοσύνης ἐναπολειφθέντα καὶ εὐρεθέντα αὐτῷ ἐξ χιλιάδας ἀργυρᾶ ρούβλια, ἐνεχείρην ἀπαντα τῷ βασιλεῖ, εἰπὼν αὐτῷ ἐκ τῆς ἀπλῆς, καὶ ὅλως ἀγάπην πνεύσεως αὐτοῦ καρδίας· «Ἐκαστος τῆς πατρίδος υἱὸς χρεώσται ὑπηρετῆσαι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ εἰς τὴν βασιλικὴν ἀνάγκην· δεῖαι λοιπόν, ὦ βασιλεῦ, τὰ ἐκ τῶν ἐξόδων μου ἐναπολειφθέντα χρήματα ταῦτα, καὶ ἐξόδευον αὐτὰ κατὰ τῶν ἀπίστων». Ὁ δὲ εὐσεβέστατος μονάρχης ἐκπλαγείς εἰς τὴν τοσαύτην πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην τοῦ ἁγίου, ἔλαβε ταύτην τὴν εὐκαιρὸν βοήθειαν ἐξ αὐτοῦ, ὥσπερ ἐξ ὕψους παρ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ σταλαῖσαν, ὡς ἐνέχειρον τῆς θείας αὐτοῦ εὐδοκίας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν αὐτοῦ ταύτην. Ὄθεν διὰ τῆς τοιαύτης βοηθείας, ἐντὸς ὀλίγου δύο μεγάλα πλοῖα, καὶ εἰκοσιεννέα μικρά, μετὰ τεσσάρων χιλιάδων στρατιωτῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ βασιλέως, καὶ τῇ ἁγίᾳ εὐχῇ τοῦ θείου ἱεράρχου Μητροφάνους ἀπέπλευσαν πρὸς τὸν προκείμενον αὐτοῖς ἀγῶνα, εἰς τὰς προχοὰς τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ, ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως Ἀζώφ· καὶ οὕτως ὁ ρωσικὸς στολος ἐφάνη πρῶτος εἰς τὰ ὅρια τῶν Ἀγαρηνῶν ἐκ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ὀλέγου καὶ τοῦ Βλαδιμήρου, ὅστις κατεφόβησε τὴν πόλιν τῶν ἐχθρῶν, κατέστρεψε τὴν δύναμιν αὐτῶν, καὶ ὑπέταξε τὴν πόλιν Ἀζώφ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ μεγάλου Πέτρου.

ιε'. Πανηγυρίζων λοιπὸν ὁ μονάρχης τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ταύτην νίκην, καὶ δοξάζων τὸν Θεὸν τὸν συμμαχῆσαντα αὐτῷ, εὐχαρίστησε καὶ τὸν θεῖον ἱεράρχην Μητροφάνην, ὡς ἐνθερμον εὐχέτην καὶ συμβοηθόν· διορίσας ἵνα τοῦ λοιποῦ ὀνομάζεται, οὐ μόνον τῆς Βορονεζίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀζόφης ἐπίσκοπος. Τὸν ὅμοιον πρὸς τὸν τῆς πατρίδος θελὸς ζῆλον μετὰ προσφορᾶς εἰδείξεν ὁ Ἅγιος καὶ εἰς τὰ 1700 ἔτη, ὅτε βοηθείας τινὸς ἐδεῖτο ἡ βασιλεία ἐν τῷ κατὰ τῶν Σβεκῶν πολέμῳ ἀφιερῶσας τέσσαρας χιλιάδας ρούβλια· καὶ κατὰ 1701 ἔτος αὐτοπροαιρέτως ἔδωκε τρεῖς χιλιάδας ρούβλια ὡσαύτως ἀργυρᾶ· ὅθεν δ' αὐτὰς τὰς ἀφιερῶσεις ὁ εὐσεβὴς αὐτοκράτωρ, εὐχαρίστησε τῷ ἁγίῳ διὰ βασιλικῶν χρυσοδόλων γραμμάτων.

ισ'. Εὐγνωμονῶν δὲ ὁ Ἅγιος τῷ βασιλεῖ, διὰ μέγα καλὸν ἐλογίζετο τὴν πρὸς εὐμένειαν, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ· ἀλλ' ὅμως τὴν τῶν χριστιανῶν σωτηρίαν εἶχεν ὑψηλοτέραν πάσης γῆνης τιμῆς, καὶ τιμιωτέρων πασῶν τῶν δωρεῶν τῶν μεγιστάνων καὶ κραταιῶν τῆς γῆς· καὶ καθὼς πάλαι ὁ μέγας ἐν προφήταις Ἠλίας, οὕτω καὶ ὁ θεὸς Μητροφάνης,

ζηλῶν ἐζήλωσε Κυρίῳ Παντοκράτορι, περὶ τῆς εὐσεβείας τοῦ λαοῦ καὶ παντοίοις τρόποις ἐφρόντιζε καὶ ἐπρονοοῦσεν, ἵνα μὴ τι σκάνδαλον παρεισδύσῃ εἰς τὸ παρὰ Θεοῦ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον· ἀποδίδων γὰρ ἐκάστω τὸ ὀφειλόμενον, τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον, τῷ τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν, ὁ ζηλωτὴς καὶ πιστὸς φύλαξ τῆς τοῦ Χριστοῦ ποίμνης, οὐκ ἤσχύνετο ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ λαλῆται τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐμπροσθεν τῶν βασιλέων· μάλιστα δὲ ἔτοιμος ἦν καὶ μέχρις αἵματος παθεῖν, καὶ μαρτυρικὸν στέφος λαβεῖν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἐάν ἦτο χρεῖα, καὶ τῷ Κυρίῳ εὐάρεστον. Μαρτυρεῖ τοῦτο ἡ θαυμαστή, καὶ κατὰ θεῖαν πρόνοιαν ἐνεργηθεῖσα περίστασις αὕτη.

ιζ'. Ὁ βασιλεὺς μέγας Πέτρος, εἶχεν ἔλθει τότε εἰς τὴν Βορονέζιαν ἵνα τὸ συσταθὲν ἐν αὐτῇ παρ' αὐτοῦ ναυπηγεῖον, διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ταχύτερον προεδύει· ἀκολουθῶν δὲ τὴν ἀλλογενῶν Λατίνων συνήθειαν εἰς τὸ καλλωπίζειν τὰς οἰκοδομὰς, καὶ τὰς μάλιστα κοινὰς μετὰ ἀγαλμάτων τῶν ἐθνικῶν Θεῶν, ἐπρόσταξε καὶ αὐτός, ἵνα διὰ τῶν τοιούτων ἀγαλμάτων καλλωπισθῇ τὸ νέον οἰκοδόμημα, τὸ διὰ διαφόρους ὑποθέσεις πλησίον τοῦ ναυπηγεῖου ἀνεγερθὲν παρ' αὐτοῦ, ἐν τῇ Νήσῳ τῇ ἐν τῷ ποταμῷ τῆς Βορονέζιας, ὅπου τὰ θαλάσσια πλοῖα κατεσκευάζοντο. Ἐλθὼν δὲ ποτὲ, ἵνα θεωρήσῃ τὰ ἐκεῖ ἐργαζόμενα, καὶ ἔχων ἀνάγκην διὰ τινὰ ἐπίσημον ὑπόθεσιν ἰδεῖν τὸν ἱεράρχην Μητροφάνην, ἔστειλε καὶ ἐπροσκάλεσεν αὐτὸν ἐκεῖ ὅπου καὶ αὐτὸς τότε εὕρισκετο· ὁ ἱεράρχης οὐκ ἐβράδυνεν ἐκπληρῶσαι τοῦ βασιλέως τὸ πρόσταγμα, ἀλλ' ἤλθε σπουδαίως καὶ πεζὸς εἰς τὸν διορισθέντα τόπον. Ἐν δὲ τῷ πλησιάζειν, βλέπουσιν οἱ καθαρῶτατοι αὐτοῦ ὀφθαλμοί, οἵτινες ἦσαν συνήθισμένοι ἐνατενίζειν πάντοτε εἰς τὰς ἀγίας εἰκόνας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ τῆς παναρχάντου αὐτοῦ Μητρός, καὶ τῶν Ἀγίων αὐτοῦ, ἐν καιρῷ τῆς ἐκ καρδίας πρὸς τὰ πρωτότυπα ἀναπεμπομένης προσευχῆς αὐτοῦ· βλέπουσι λέγω τὰ ἀγάλματα τῶν ἐθνικῶν Θεῶν ἐμπροσθεν τῶν θυρῶν, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἐκτεταμένης ἐκείνης οἰκοδομῆς ἰστάμενα μετ' ἐκείνης τῆς ἀσέμνου γυμνότητος, ἧς περ ὡς ἔθος αὐτὰ κατασκευάζονται τοῦτο τὸ θέαμα ἰδὼν ὁ δίκαιος, καὶ λυπηθεὶς ἐκ καρδίας, καὶ στεναῖζας ἀπестρεφεν εὐθέως τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐστράφη μετὰ σπουδῆς εἰς τὰ ἴδια Μαθῶν δὲ τοῦτο ὁ Βασιλεὺς, ἔστειλεν ἐκ δευτέρου πρὸς τὸν Ἅγιον, ἵνα ἐρωτήσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ τοιούτου κινήματος, καὶ προσκαλέσῃ πάλιν αὐτόν. Ὁ δὲ θεὸς ἱεράρχης, ἀρόβως καὶ ἀταράχως ἀπεκρίθη τῷ βασιλεὶ μηνυτῇ: «Ἔως ὅτου ὁ βασιλεὺς δὲν διατάζει νὰ ἀρθῶσι τὰ εἰδῶλα, ὧν περ ἡ θεωρία σκανδαλίζει τὸν λαόν, ἐγὼ οὐ δύναμαι παρασταθῆναι ἐμπροσθεν αὐτοῦ». Ὁ μονάρχης ἀκούσας τοιαύτην ἐλευθερίαν καὶ τολμηρὰν ἀπόκρισιν, ἐστοχάσθη ὅτι ἡναντιοῦτο εἰς τὴν βασιλικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν, καὶ ὡς ἄνθρωπος θυμωθεὶς κατ' αὐτοῦ, ἔστειλε καὶ ἐκ τρίτου

μετ' ἀπειλῆς, ὅτι ἐάν οὐ βιασθῇ ὅσον τάχος ἐκπληρῶσαι τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ὡς παραβάτης τοῦ βασιλικοῦ προστάγματος περιμέντω τὴν καταδίκην τοῦ θανάτου. Ἀπεκρίθη τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως σταλέντι ὁ θεὸς ἱεράρχης: «Τὸ μὲν σῶμά μου ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ βασιλέως ἐστὶ, καὶ ἐκεῖνος ἐξουσίαν ἔχει θανατῶσαι αὐτό· ἐμοὶ γὰρ κατὰ τὸν Ἀπόστολον: «Καὶ τὸ ζῆν Χριστός, καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος» τὴν δὲ ψυχὴν μου οὐδεμία ἀνθρώπινος δύναμις δύναται κυριεῦσαι· ἀλλ' ἐστὶ Θεὸς δυνάμενος καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γένναν τοῦ πυρός· ἐκείνον δειλιῶ καὶ τρέμω, τὸν φοβερόν, καὶ ἀφαιρούμενον πνεύματα ἀρχόντων, φοβερόν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς· περὶ δὲ τοῦ προσκαίρου τούτου θανάτου, οὐδὲν φροντίζω, μάλιστα ἐμοὶ κατὰ τὸν Ἀπόστολον· «Κρεῖττον τοῦ ἀποθανεῖν, ἢ ἵνα τὸ καυχημὰ μου κενώσῃ τίς.» κάλλιον μοι ἀποθανεῖν, ἢ παραβλέψαι τὸ ἀγιώτατον τῆς ἀρχιερατικῆς μου ἀξίως χρέος, οὐ περ ἡ ἐκπλήρωσις ἐστὶν ἀληθῶς καύχημα ἐμὸν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· κάλλιον μοι ἀποθανεῖν, ἢ τῇ τῶν δειλῶν σιωπῇ διὰ ἀνθρωπαρέσκειαν κυριευθεὶς φανεῖσθαι, ὅτι δίδω τὴν ἐλευθερίαν τοῖς ἀκαθάρτοις εἰδώλοις τῶν ἐθνικῶν Θεῶν, ἵνα ἴστανται καὶ φυλάττωνται ἐντίμως εἰς ἐντίμον τόπον, διὰ πρόσκομμα καὶ σκάνδαλον τῷ ἀπλῷ καὶ ἐτι νεάζοντι τῇ πίστει λαῷ». Ὁ βασιλεὺς, ἐάν καὶ ἐπεκράνθη ἐν τούτοις πολλὰ διὰ τὴν παρὰ τοῦ ἱεράρχου τελείαν ἀποβολὴν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, ὅμως τὴν ἀγιότητα αὐτοῦ εὐλαβούμενος ἐκράτησε τὴν ὀργὴν αὐτοῦ, δεξάμενος μεθ' ὑπομονῆς τὴν ἐλεγκτικὴν καὶ δεικνύσαν αὐτοῦ ἀπόφασιν.

ιη'. Ἐν τῷ μεταξύ γνωρίζων ὁ θεὸς ἱεράρχης, ὅτι ὁ βασιλικὸς λόγος ὁ ἐπαπειλῶν αὐτῷ θάνατον οὐ παρέρχεται, ἐτάχυνε προσδραμεῖν εἰς τὸ θεῖον ἔλεος, μετὰ θερμῆς δεήσεως καὶ μετανόας, καὶ ἐτοιμάζειν ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐκ τῆς προσκαίρου ταύτης ζωῆς ἐξόδον· ὅθεν τάχιστα ἐπρόσταξεν, ἵνα ἐν τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ σημάνωσι διὰ τοῦ μεγάλου κώδωνος πρὸς ὁλονύκτιον ἀγρυπνίαν. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν ἦχον τοῦ κώδωνος ἀνεπίστως, καὶ ἀγνοῶν τὴν αἰτίαν τούτου, ἐπειδὴ κατὰ τὴν αὔριον οὐδεμία ὑπῆρχεν ἑορτὴ, ἔστειλεν, ἵνα ἐρωτήσῃ περὶ τούτου τὸν ἀρχιερέα. Ἀπεκρίθη ὁ ἱεράρχης: «Ἐπειδὴ καὶ ἐμοὶ ὡς παραβάτῃ τοῦ βασιλικοῦ προστάγματος, ἀπεφασίσθη καταδικῆναι θάνατον, ἐτοιμάζομαι πρὸς θάνατον, καὶ σπεύδω, ἵνα προσφέρω σὺν τῇ Ἐκκλησίᾳ δέησιν πρὸς τὸν Θεόν, ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν μου, ὅπως δεῖξῃ ἐν ἐμοὶ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ χάρισθῃ μοι τὴν σωτηρίαν μου, καὶ μὴ καταβιβασθῶ κατὰ τὰ ἔργα μου εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης· ἀλλὰ κατατάξῃ με ἐν τότῳ ζωῇ.» Ἐθαύμασεν ὁ βασιλεὺς τὸν τηλικούτον περὶ τῆς εὐσεβείας ζῆλον τοῦ ἱεράρχου, ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν οὐκ ἐλυπήθη· καὶ συγκατανεύσας εἰς τὴν αὐτοῦ πρὸς τὴν εὐσέβειαν ἀδείασιστον στερότητα, ἐπρόσταξεν εὐθέως συντριφθῆναι τὰ εἰδῶλα, καὶ

ταχέως δι' εidoποιήσεως ἀναπαύσαι τὴν καρδίαν τοῦ δικαίου γέροντος, ὅτι ἐλευθεροῦται τῆς προρρηθείσης αὐτῷ θανατικῆς καταδίκης. Τότε καὶ ὁ Ἅγιος ἄνευ βραδύτητος παρασταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ μονάρχου, καὶ προσπεσὼν ὡς πιστὸς ὑπῆκοος εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαρίστησεν αὐτῷ ἐκ καρδίας, καὶ διὰ τὴν φύλαξιν τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς, καὶ πολλῷ μᾶλλον διὰ τὴν συντριβὴν τῶν εἰδώλων, καὶ ἀποβολὴν αὐτῶν ἐκ μέσου τοῦ ὁδοῦ λαοῦ.

ιβ'. Τοιοῦτοτρόπως γοῦν ὁ θεὸς Μητροφάνης θύσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων, ἐστεφανώθη ἄνωθεν διὰ τῆς ἀρρήτου δόξης τῆς ὁμολογίας· διότι ἂν καὶ οὐκ ἐθανατώθη πραγματικῶς, ἀλλ' ὅμως διὰ τῆς βεβαίας καὶ ἀμεταθέτου ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας πρὸς θάνατον ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐπῆεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ τὸ τοῦ θανάτου ποτήριον. Ἐκτοτε λοιπὸν μέχρι τέλους τῶν ἡμερῶν τοῦ θείου Μητροφάνους, μαθὼν ὁ βασιλεὺς τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἐφύλαττε πρὸς αὐτὸν βαθύτατον σέβας, χαρίζων αὐτῷ τὴν πλουσίαν βασιλικὴν αὐτοῦ ἐλεημοσύνην· καὶ εἰς πᾶσαν ἐν τῇ Βορονεζίᾳ ἔλευσιν αὐτοῦ, πρὸ τῶν ἄλλων ἐπισκέπτετο τὸν θεῖον ἱεράρχην· καὶ συνομιλῶν αὐτῷ ψυχαφείεις διηγήσεις, ἀνεχώρει πάντοτε μετὰ πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως καὶ φωτισμοῦ, καὶ μετὰ περισσοτέρας πρὸς αὐτὸν εὐλαβείας.

κ'. Ἐν τούτοις καὶ τοιοῦτοις ἔργοις καταγιγόμενος ὁ Ἅγιος διὰ τοῦ ἑαυτοῦ ποιμνίου, καὶ τὸ κοινὸν ὄφελος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ λαοῦ, οὐκ ἡμέλει ὅμως καὶ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, ἀλλ' ἐνήστευεν πάντοτε ἐκτεταμένως νηστείας, ἐπροσηύχετο μετὰ κατανύξεως καὶ θερμῶν δακρύων, ἡγρύπνει ἐν ὅλῃ τῇ νυκτὶ προσευχόμενος καὶ παραβλέπων τὴν σωματικὴν ἀνάπαυσιν, καὶ ὥσπερ οὐράνιον πετεινὸν διαχωρίζομενος τῶν γηϊνῶν φροντίδων, ἀνέβαινεν εἰς τὸ ὕψος τῆς θείας γνώσεως· καὶ οὕτω μὲν ἡγωνίζετο τῷ κρυπτῷ· ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς κοινὰς ἀκολουθίας καὶ θείας ἱεουργίας μετὰ κατανευγμένης καρδίας ἀνέπεμπε τὰς εὐχαριστηρίους καὶ ἱκετηρίους εὐχάς, δεόμενος πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κύριον, ἵνα θαυμαστώσῃ ἐπ' αὐτὸν τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ ὁδηγήσῃ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐρήμου τοῦ παμμοχθήρου τούτου κόσμου, εἰς τὴν οὐράνιον δόξαν τῆς θείας μακαριότητος.

κα'. Οὕτω λοιπὸν μέχρι βαθυτάτου γήρατος ἐν τῇ στενῇ καὶ πεθλιμμένῃ ὁδῷ τῆς σωτηρίας ἀγωνιζόμενος, ἐφθασεν εἰς τὸ μακάριον αὐτοῦ τέλος. Καὶ προβλέπων ὅτι οὐ μακρὰν αὐτοῦ ἢ τοῦ θανάτου ἴστατο ὥρα, ἠτοίμασε τὴν ἑαυτοῦ διαθήκην, τὴν γέμουσαν πνευματικὴν γλυκύτητα, καὶ δεικνύουσαν τὴν ἄκραν αὐτοῦ ταπεινώσιν. Ἐπειτα ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὸ μέγα καὶ ἀγγελικὸν τῶν μοναχῶν σχῆμα· καὶ λέγων: «Κύριε εἰς χεῖράς σου παρατίθωμι τὸ πνεῦμά μου,» παρέδωκε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς χεῖρας Θεοῦ τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ τοῦ Νοεμβρίου ἐν ἔτει 1703, τὸ ὁδογ-

κοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ· ἐξ ὧν τὰ μὲν τεσσαράκοντα ἔζησε κοσμικὸς ἔγγαμος, τὰ δὲ ἄλλα τεσσαράκοντα ἐν τῇ μοναχικῇ καὶ ἀρχιερατικῇ αὐτοῦ πολιτείᾳ. Ἐτυχε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς μέγας Πέτρος εἰς τὴν αὐτοῦ μετάστασιν, ὅστις καὶ μόνος ἰδίῳι χειρὶ ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ· καὶ μεγάλως λυπηθεὶς ἔκλαιε πικρῶς τὸν τοιοῦτον ἄξιον Ποιμένα. Ἀλλὰ καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Βορονεζίας μαθόντες τὸν θάνατον τοῦ Ἀγίου, ἔδραμον ὅλοι σὺν γυναῖξιν καὶ τέκνοις κλαίοντες καὶ ὀδυρόμενοι τὸν φιλότεκνον αὐτῶν πατέρα, ὥστε σχεδὸν ἐγέμησεν ὅλη ἡ πόλις θρήνου καὶ ὀδυρμοῦ. Ἐποίησε δὲ τὴν κηδεῖαν αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς μεγαλοπρεπῶς καὶ μετὰ μεγίστης παρρησίας καὶ παρατάξεως, μετὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, καὶ πολλῶν ἀρχιερέων, καὶ χιλιάδων λαοῦ· καὶ μόνος αὐτὸς ὁ μονάρχης κατέθεσε τὸ ἅγιον λείψανον αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον ἰδίῳι χειρὶ· ὅστις καὶ ἐγκώμιον σύντομον ἐξεφώνησεν εἰς τὴν αὐτοῦ κηδεῖαν. Οὗτός ἐστιν ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μητροφάνους, τοῦ πρώτου ἐπισκόπου Βορονεζίας καὶ θαυματουργοῦ· καὶ ἐπειδὴ ἁγίως ἐπολιτεύσατο, ἐγένετο καὶ κληρονόμος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

κβ'. Καιρὸς δὲ ἤδη ἐστίν, ἵνα ἀρχίσωμεν τὴν διήγησιν περὶ τε τῶν θαυμάτων καὶ τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου αὐτοῦ, εἰς δόξαν τοῦ τε δοξάσαντος Θεοῦ, καὶ τοῦ δοξασθέντος ἁγίου Μητροφάνους. Ὁ ἐπιστηρικὸς τῆς πίστεως καὶ ἡ γλυκεῖα παραμυθία τῆς Ἐκκλησίας εἰσὶ τὰ θαύματα· καὶ μάλιστα εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα, καθ' ὃν τὰ σκάνδαλα εἰς τὴν πίστιν, καὶ εἰς τὸ πολίτευμα διασπείρονται μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν λεγομένων πεφωτισμένων· διὰ τοῦτο λοιπὸν βούλομαι παραστήσαι πιστότατα ἐν ἀνυπόπτῳι μαρτυρίαις τεθεμελιωμένης διήγησιν περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Μητροφάνους καὶ τῶν θαυμάτων αὐτοῦ.

κγ'. Μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ Ἀγίου, πολλοὶ εὐλαβεῖς κατὰ συνέθειαν καὶ ἐκ διαλειμάτων προσήρχοντο εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ καὶ ἐποίουν δεήσεις καὶ παννυχίδες μέχρι τοῦ 1820. Μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τινὰ θαύματα ἐνεργηθέντα εἰς τινὰς παρὰ τοῦ Ἀγίου, ἠξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν προσερχομένων τῷ τάφῳ, καὶ περισσότερον ἐπλήθυνεν ἡ εὐλάβεια, καὶ συνεχέστερον προσήρχοντο· διὰ τοῦτο καὶ λόγος ἐγένετο περὶ Ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου αὐτοῦ (οὗ γὰρ ποιοῦσιν ἐν Ῥωσίᾳ ἀνακομιδὴν ἐπ' οὐδενὸς λειψάνου, εἰμὴ, ὅταν ἴδωσι τί σημεῖον.) Ἐφθασε δὲ τοῦτο καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς ἁγιοτάτης Συνόδου τῆς Ῥωσσίας· ἀλλ' αὕτη διέκρινεν, ὅτι, ὅπου ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Θεῷ, φανεῶσαι τὴν θαυματουργὸν αὐτοῦ δύναμιν, ἐκτελεῖ αὐτὸ καὶ ἄνευ τῆς ἀνθρωπίνης συνεργείας· ὅθεν καὶ διώρισεν διὰ γραφῆς τὸν τῆς Βορονεζίας ἐπίσκοπον Ἀντώνιον, ἵνα προσέχη ἀκριβῶς εἰς τὰ μέλλοντα γενέσθαι· ὅστις ἐκτοτε ἐδιώρισεν, ἵνα καταγράφονται τὰ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Μητροφάνους ἐκτελούμενα θαύματα.

κδ'. Κατὰ τὸ ἔτος 1831 περὶ τὸ φθινόπωρον, ἠθέλησαν ἐπιδιορθῶσαι τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ ὑπῆρχε τεθαμμένον τὸ λειψάνον τοῦ Ἀγίου, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιδιορθώσεων, ἐφάνη ἀναγκαῖον, ἵνα ἐπιθεωρηθῇ εἰς τινὰ μέρη ἡ τοῦ θεμελίου στερεότης, καὶ μετασταθῇ τὸ ἔδαφος· ὅθεν ὅτε ἐχαλάσθη τὸ ἔδαφος τοῦ δεξιῦ μέρους, τότε πλησίον τοῦ τείχους ἐφάνη μνήμα, οὕτινος μέρους ἦν χαλασμένος, ὅπου θεωρήσαντες εἶδον ἐντὸς τοῦ μνήματος τάφον ξύλινον ἀσκεπῆ, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου ἱεράρχου Μητροφάνους ὄλον ἀφθαρτον. Ἡ εὕρεσις αὕτη τοῦ θεοῦ λειψάνου ἐφανερῶς μυστικῶς τῷ τότε εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ Νικολάῳ Παυλίδῃ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1832 ἔτους· ἡ δὲ αὐτοῦ Μεγαλειότης διωρίσατο, ἵνα ἀναφερθῇ ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς ἀγιωτάτης Συνόδου, ὅμως μυστικῶς. Ἀρξάμενη δὲ ἡ ἀγιωτάτη Σύνοδος τὴν ἐπιθεώρησιν, ἐζήτησεν ἐκ τοῦ ἐν Μόσχᾳ συνοδικοῦ γραφείου τὴν ἐν τῇ συνοδικῇ βιβλιοθήκῃ φυλαττομένην κατὰ πλάτος διαθήκην τοῦ ἱεράρχου Μητροφάνους· ἥτις ἀνακαλύπτει ἔχνην τινὰ τοῦ βίου αὐτοῦ, παριστάνουσα τὴν εὐσέβειαν, τὸν ζῆλον ὑπὲρ τῆς τοῦ ποιμνίου σωτηρίας, καὶ τὴν ταπεινότητα τῆς μακαρίας αὐτοῦ ψυχῆς. Παρὰ δὲ τοῦ ἐπισκόπου Βορονεζίας Ἀντωνίου ἐζήτησε τὴν προρρηθεῖσαν καταγραφὴν τῶν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Ἀγίου τελευτησάντων θαυμάτων, σὺν τούτοις καὶ ἄλλα τινὰ ἐγγράφως· καὶ ἐκ πιστοτάτης παραδόσεως συνάξασα, ἐφάνησαν ἱκανώτατα ἐπιβεβαιῶσαι τῆς ἀφθαρσίας τῶν λειψάνων τοῦ Ἀγίου.

κέ'. Ἀλλὰ περὶ τῶν θαυμάτων τῶν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Ἀγίου ἐνεργουμένων ἠθέλησεν ἡ ἱερὰ Σύνοδος νὰ μεταχειρισθῇ ἐκεῖνα τὰ μέσα καὶ τοὺς τρόπους τῆς ἐρεύνης, ἅπερ μεταχειρίσθη καὶ πρότερον εἰς τοιαύτας περιστάσεις, δηλαδὴ εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων ἱεραρχῶν Δημητρίου ἐπισκόπου Ροστόβης καὶ Ἰννοκεντίου ἐπισκόπου Τροκούστης. Συστήσασα λοιπὸν ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐπιτροπὴν, τὸν τε Εὐγένιον ἀρχιεπίσκοπον Ριζανίου καὶ Ἀντώνιον ἐπίσκοπον Βορονεζίας καὶ Ἐρμογένην ἡγούμενον Μονῆς τοῦ Σωτήρος τῆς ἐπιλεγόμενης τοῦ Ἀνδρονίκου, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς Βορονεζίαν, προστάζουσα ποιῆσαι ἀκριβῆ ἐρευναν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης· ἥτις γενομένη τῇ 18 καὶ 19 τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1832 ἔτους, ἐβεβαιώθη ἡ ἀφθαρσία τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Μητροφάνους· ὅπερ καὶ πρότερον δις ἐφάνη ἀφθαρτον, ὅτε δις αὐτὸ μετεκόμισαν ἐν καιρῷ τῆς τοῦ ναοῦ ἐπιδιορθώσεως, πρὸς περισσοτέραν δόξαν τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, τοῦ μὴ διδόντος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ ἰδεῖν διαφθοράν. Ἀρμόδιον δὲ ἐστίν, ἵνα σημειώσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἀπὸ τῆς τοῦ Ἀγίου κοιμήσεως, μέχρι τῆς αὐτοῦ ἀνακομιδῆς παρήλθον ἔτη 128· καὶ ὅτι καθὼς λέγει ὁ τῆς ἐρεύνης κώδιξ, τὸ χῶμα τῆς γῆς τοῦ μνήματος τούτου συνίσταται ἐκ τῆς μαυροειδοῦς γῆς, ἥτις ἐστὶν ἀρκετὰ βλαβερά, διότι ἡ ἀνωθεν τοῦ τάφου σάνις οὐχ εὐρέθη· αἱ δὲ πλαγίαι δρυῖναι σάνιδες

ἐκ τῆς ὑγρασίας καὶ τῆς πολυκαιρίας διελύθησαν· μόνῃ δὲ ἡ ὑποκάτωθεν τοῦ ἁγίου λειψάνου σάνις ἔμεινεν ἀβλαβής· οὕτως οὖν ἡ θεία πρόνοια ἄφησεν, ἵνα ἐνεργήσῃ εἰς τὰ ξύλα ἡ φυσικὴ φθορά, ὅπως ἐκ τούτου γένηται ἐνδοξότερα ἡ τοῦ ἁγίου λειψάνου θαυμαστή ἀφθαρσία· καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ διαφθορᾷ τοῦ ξύλου θαυμασίως ἐφύλαξε τὴν ὑποκάτωθεν τοῦ ἁγίου λειψάνου σάνιδα, ὅπως τὸ ἐν αὐτῇ ἀναπαυόμενον ἅγιον λειψάνον μετακομισθῇ ἐκ τοῦ μνήματος μετὰ τῆς προσηκούσης εὐλαθείας, καὶ ἄνευ κόπου. Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, μετεκόμισαν τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀγίου λειψάνον ἐκ τοῦ τάφου εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ βήματος, ἐν πολλῇ παρατάξει ἀρχιερέων, ἱερέων καὶ διακόνων καὶ ἀναριθμήτου λαοῦ, καὶ τελέσαντες τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἀπέθεσαν αὐτό, ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ναοῦ τῶν Ἀρχαγγέλων, πλησίον τοῦ ἁγίου βήματος· καὶ προσκυνήσαντες καὶ ἀσπασάμενοι αὐτὸ ἅπαντες, διώρισαν συνοδικῶς, ἵνα ἐορτάζηται ἡ μνήμη αὐτοῦ, καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων ἐν τῇ κγ'. Νοεμβρίῳ.

κς'. Τὰ δὲ τελεσθέντα παρὰ τοῦ ἁγίου τούτου ἱεράρχου θαύματα ἀπὸ τῆς αὐτοῦ κοιμήσεως, μέχρι τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου, τὰ ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Βορονεζίας Ἀντωνίου καταγραφέντα εἰσὶ πλείω τῶν τριάντων, ἅτινα ἡμεῖς ἐνταῦθα διὰ τὴν συντομίαν παραλείπομεν· γράφομεν δὲ ὅσα συνέβησαν ἐν τῷ καιρῷ τῆς εὐρέσεως καὶ ἀνακομιδῆς τοῦ ἁγίου αὐτοῦ λειψάνου ὡς βεβαιότατα, διότι ἐτελέσθησαν ἐνώπιον ἀναριθμήτου λαοῦ, καὶ ταῦτα, ὡς συντόμῳ διηγούμεθα.

κζ'. Εἰς ἄνθρωπος Πέτρος τοῦνομα, κωφὸς καὶ ἄλαλος ἐκ γενετῆς ὑπάρχων, ἰατρεύθη. Παρθένος τις Ναταλία ὀνομαζομένη, ἔχουσα εἰς τὸ στόμα, καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν, καὶ εἰς τὸν λάρυγγα ἀνιάτους πληγὰς, ἰατρεύθη. Ἑτέρα παρθένος Ἄννα ὀνομαζομένη, ἔχουσα Δαιμόνιον πέντε ἔτη, ἠλευθερώθη. Ὡσαύτως καὶ μετὰ τὴν ἀνακομιδὴν ἔγιναν καὶ γίνονται πάμπολλα θαύματα ὑπὸ τοῦ ἁγίου Μητροφάνους, ἐξ ὧν διὰ πίστωσης δύο μόνον θέλομεν διηγηθῆναι, καὶ αὐτὰ ἐν συντόμῳ. Παρθένος τις εὐγενὴς Μαρία ὀνόματι, πάσχουσα ὑπὸ σφοδροῦ πόνου τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ τοῦ λαιμοῦ, ἀσπασθεῖσα τὸ ἅγιον λειψάνον, καὶ ἐνδυθεῖσα τὸν μανδύαν τοῦ Ἀγίου, ἰατρεύθη. Ἄλλη τις γυνὴ κατὰ τὸν εἰκοστὸν τρίτον χρόνον τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἐκ τινων συμβεβηκότων ἔμεινεν ἄλαλος καὶ ἡμίλητος, καὶ πολλὰ ἐξοδεύσασα εἰς ἰατροὺς οὐδὲν ὠφελήθη, εἰτα παρακάλεσασα τὸν Ἅγιον, ἐφάνη αὐτῇ καθ' ὕπνον, καὶ ἰάτρευσε αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Ἀγίου διὰ θαύματος ἐξωγραφίσθη· ἐπειδὴ μὴ γινώσκων ὁ ζωγράφος τὸ εἶδος τῆς μορφῆς αὐτοῦ, παρεκάλει τὸν Θεὸν πολλὰς ἡμέρας, τοῦ ὁδηγήσαι αὐτόν· ὅθεν ἐμφανισθεὶς αὐτῷ καθ' ὕπνον ὁ Ἅγιος, εἰδείξε τὴν μορφήν αὐτοῦ καθαρώς· ὁ δὲ ζωγράφος ἐξυπνήσας, ἐξωγράφησεν αὐτὴν ἀπαράλλαντως. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

κή. Ἐλλείπετο δὲ ἔτι ἐν πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς δόξης τοῦ ἁγίου Μητροφάνους· καθὼς δηλαδὴ διὰ τῆς κραταιᾶς παρουσίας τοῦ βασιλέως μεγάλου Πέτρου κατεκοσμήθη ἡ κηδεία τοῦ τιμίου αὐτοῦ σώματος, οὗτος ἐπρεπε τιμηθῆναι καὶ ἡ ἀνακομιδὴ αὐτοῦ, διὰ τῆς κραταιᾶς παρουσίας τοῦ βασιλέως Νικολάου Παυλίδου. Ὁ εὐσεβέστατος αὐτὸς βασιλεὺς, οὐκ ἐβράδυνεν ἐκπληρῶσαι τὸ χρέος· ἀλλὰ εὐθέως μετὰ τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ ἁγίου λειψάνου, (ἥτις ἐγένετο τῇ ζ'. Αὐγούστου) κατὰ τὴν 17 καὶ 18 Σεπτεμβρίου, ὑπῆγε δις εἰς Βορονέζιαν, καὶ προσεκύνησε τὸ ἅγιον λείψανον εὐλαβῶς, καὶ ἐπεθεώρησεν αὐτὸ ἀκριβῶς, καὶ τὴν παρακλητικὴν αὐτοῦ ὑμνωδίαν ἠκροάσθη κατανυκτικῶς. Εἶτα καὶ ἡ εὐσεβεστάτη αὐτοῦ σύζυγος, μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς, καθὼς καὶ ἅπαντα ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτό, ἀφέντες αἰώνιον ὑπόδειγμα τῆς μεγάλης αὐτῶν εὐλαβείας, καὶ τῆς θερμῆς πίστεως ἣν εἶχον πρὸς τὸν τοῦ Θεοῦ θεράποντα Μητροφάνην· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος. Ἀμήν.
(Ἐκ τῶν χειρογράφων τοῦ Ἀγίου Ὁρους).

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Νοεμ. Σελ.

Ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Φιλίππου Κωνσταντίνου καὶ Παντελεήμονος	14	1
Βίος τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου καὶ περὶ τιμίας Κάρας αὐτοῦ	»	19
Βίος τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος Παντελεήμονος Μείρακος	»	26
Μαρτύρ. τοῦ ἁγ. νεομ. Ἀναστασίου καὶ διήγησις Δανιὴλ τοῦ ἐξ Ἰσμ.	18	37
Ὅπτασία Δανιὴλ μοναχοῦ τοῦ ἐξ Ἰσχυλιτῶν,	18—	44
Βίος τοῦ ἁγ. Μητροφάνους ἐπισκόπου Βορονέζιας τοῦ Ρώσου	23=	51

Παρά τῷ ἐκδότῃ εὐρίσκονται καὶ πολλὰ ἄλλα θρησκευτικὰ βιβλία δι-
σεύρετα. καθὼς καὶ διάφορα τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐργόχειρα καθὼς καὶ ἀντι-
μίσια κλπ. Ὁ βουλούμενος ν' ἀποκτήσῃ ὅποιονδήποτε βιβλίον ἀποστέλλει τὸ
ἀντίτιμον, καὶ ἀμέσως διὰ πρῶτου ταχυδρομείου τὸ λαμβάνει. Εὐρίσκεται
τὸ παρὸν βιβλίον ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ ἐκδότῃ ὁδὸς Πετράκη ἀρ. 36 πλη-
σίον τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ ἱεροῦ τῆς Μητροπόλεως, καὶ ἐν Καλάμκας
παρὰ τῷ κ. Φιλοστράτῳ Γ. Στρούμπῳ.

Νῦν ἤρχισεν ἡ ἐκτύπωσις τῶν βίων τῶν ἁγίων, τοῦ δωδεκάτου βιβλίου
ὀνόματι ΑΜΕΘΥΣΤΟΣ.

Πᾶν ἀντίτυπον, μὴ ἔχον τὴν σφραγιδα τοῦ ἐκδότου, θεωρεῖται ὡς κλοπιμαῖον καὶ
καταδιώκεται κατὰ τὸν νόμον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

Τιμᾶται δραχμῆς.